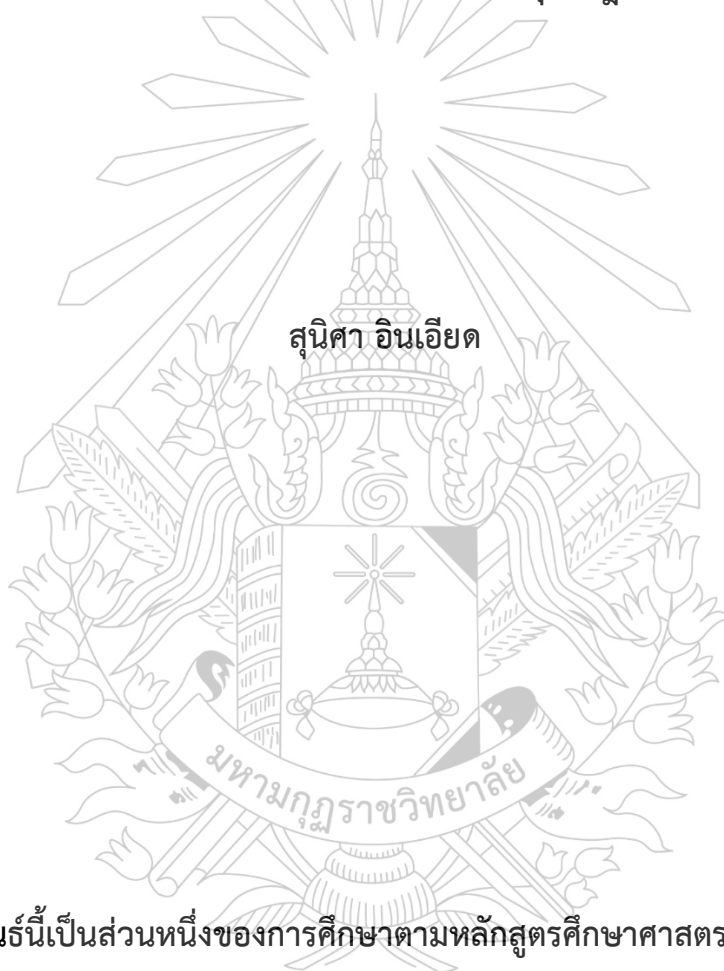

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

สุนิศา อินเียด

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

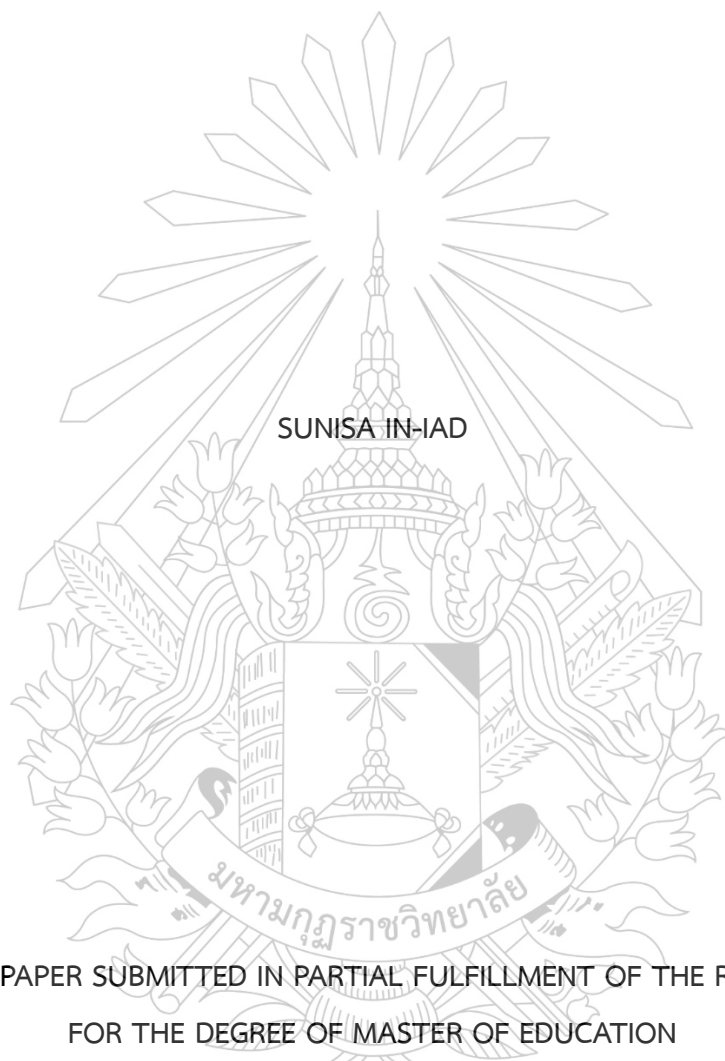
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

GUIDELINES FOR INTERNAL SUPERVISION TO PROMOTE
ACTIVE LEARNING INSTRUCTION AMONG TEACHERS
UNDER SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2026

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อสารนิพนธ์	แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
ชื่อนักศึกษา	สุนิศา อินเอียด
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิรุณสุนทร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(ดร.สุภาพ เต็มรัตน์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพมาศ เสวตวรโชติ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุณจะนา)

กรรมการ

(พระครูวุฒิชัยการโกศล , ดร.)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
ชื่อนักศึกษา	สุนิศา อินเอียด
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 2) เพื่อร่างแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 และ 3) เพื่อประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 310 คน ผู้ทรงคุณวุฒิร่างแนวทาง จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทาง จำนวน 5 คน โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่ามี 5 แนวทางหลัก คือ แนวทางที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู จำนวน 6 ข้อ แนวทางที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 4 ข้อ แนวทางที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 4 ข้อ แนวทางที่ 4 กาดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 5 ข้อ และแนวทางที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 7 ข้อ

3. ผลการประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าภาพรวมมีความเหมาะสมคิดและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การนิเทศภายในสถานศึกษา, การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

ABSTRACT

Thematic Paper Topic	Guidelines for Internal Supervision to Promote Active Learning Instruction among Teachers under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3
Student's Name	Sunisa In-lad
Degree Sought	Master of Education
Program	Program in Educational Administration
Anno Domini	2026
Advisor	Dr. Supattara Pusitrattanavalee

This study aimed to examine the current conditions and needs for internal supervision that promotes teachers' Active Learning in schools under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3, develop guidelines for internal supervision to promote teachers' Active Learning in schools under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3 and evaluate the developed internal supervision guidelines for promoting teachers' Active Learning in schools under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3. The sample consisted of 310 teachers under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3, five experts involved in drafting the guidelines, and five experts involved in evaluating the guidelines. A mixed-methods research design, combining quantitative and qualitative approaches, was employed. The research instruments included a questionnaire with a reliability coefficient of .988, a semi-structured interview form, and an evaluation form assessing suitability and feasibility. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, the Priority Needs Index (PNI), and content analysis.

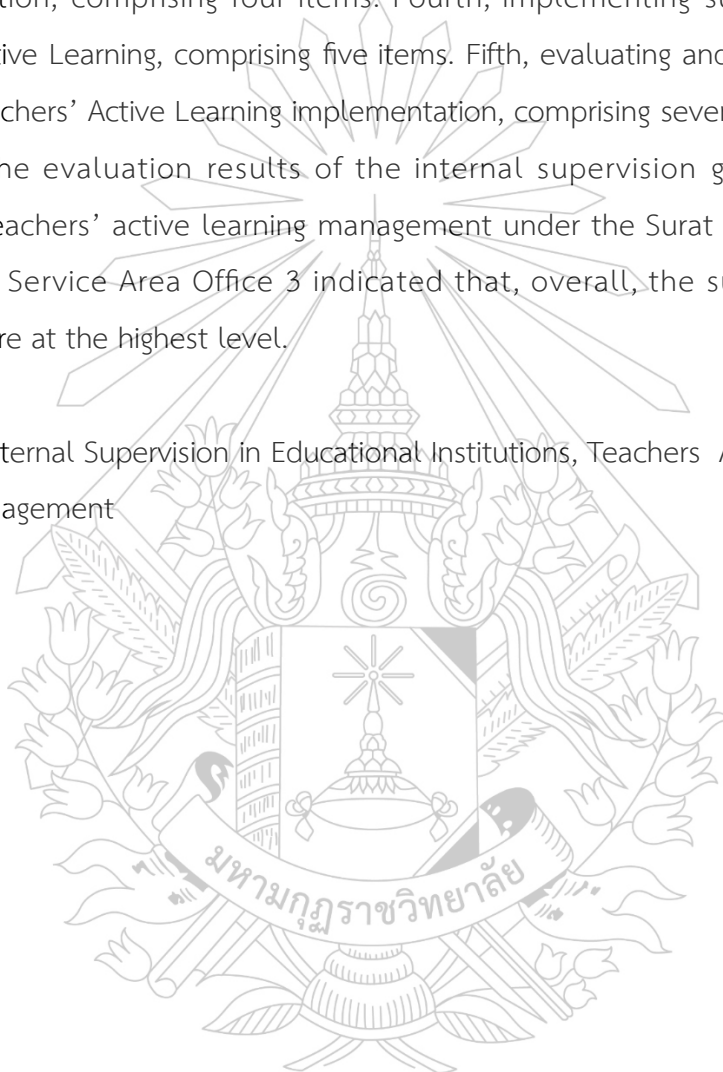
The research findings were as follows

1. The conditions of internal supervision in educational institutions that promote teachers' active learning management under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3 were found, overall and in each aspect, at a high level. The needs for supervision that promotes teachers' active learning management were also found, overall, at a high level.

2. The internal supervision guidelines for promoting teachers' Active Learning in schools under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3 consisted of five main components. First, studying the current conditions and needs for teachers' Active Learning implementation, comprising six items. Second, planning supervision for teachers' Active Learning implementation, comprising four items. Third, developing media and supervision tools for teachers' Active Learning implementation, comprising four items. Fourth, implementing supervision for teachers' Active Learning, comprising five items. Fifth, evaluating and reporting the results of teachers' Active Learning implementation, comprising seven items.

3. The evaluation results of the internal supervision guidelines for promoting teachers' active learning management under the Surat Thani Primary Educational Service Area Office 3 indicated that, overall, the suitability and feasibility were at the highest level.

Keywords: Internal Supervision in Educational Institutions, Teachers' Active Learning Management

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้เนื่องจากบุคคลหลายฝ่ายได้ช่วยเหลือในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางการบริหารการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา และขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้สอน คณาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ในระดับมหาบัณฑิต ตลอดจนท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของสารนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณานี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลการวิจัยทุกขั้นตอน ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำและกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราชโคราชทุกท่านที่คอยอำนวยความสะดวกด้วยดี ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 5 ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณครอบครัวและกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ โดยเฉพาะความห่วงใย ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจ ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษาคุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอบูชาพระคุณแห่งพระรัตนตรัย พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ของผู้วิจัยทุกท่านได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัยตั้งแต่อดีตตราบจนปัจจุบัน

สุนิสา อินเอียด

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	จ
ABSTRACT	ช
กิตติกรรมประกาศ	ณ
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญรูปภาพ	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2. วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3. คำถามวิจัย	3
1.4. กรอบแนวคิดการวิจัย	4
1.5. ขอบเขตการวิจัย	4
1.5.1. ขอบเขตด้านประชากร	4
1.5.2. ขอบเขตด้านเนื้อหา	5
1.5.3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	6
1.6. นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
2.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา	12
2.1.1. ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา	12
2.1.2. จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา	14
2.1.3. ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา	16
2.1.4. กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา	18
2.2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	29
2.2.1. ความหมายของการเรียนรู้	29
2.2.2. ความสำคัญของการเรียนรู้	31

สารบัญ (ต่อ)

2.2.3. บทบาทของผู้สอนกับการเรียนรู้เชิงรุก	33
2.2.4. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	35
2.3. การนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	48
2.4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	59
2.5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	68
3.1. ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ และความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....	68
3.1.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	68
3.1.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
3.1.3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	70
3.1.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
3.1.5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
3.1.6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
3.2. ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	74
3.2.1. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย.....	74
3.2.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
3.2.3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	74
3.2.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
3.2.5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
3.2.6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
3.3. ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	76
3.3.1. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย.....	76
3.3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
3.3.3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	76
3.3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76

สารบัญ (ต่อ)

3.3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
4.2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4.3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	118
5.1. สรุปผลการวิจัย.....	118
5.2. อภิปรายผล	122
5.3. ข้อเสนอแนะ	127
บรรณานุกรม.....	128
ภาคผนวก.....	136
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ.....	137
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย.....	139
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย Try Out.....	143
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	147
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	150
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมข้อมูล.....	161
ภาคผนวก ช ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ (ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามและ แบบสัมภาษณ์).....	185
ภาคผนวก ซ ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ (ค่าความเชื่อมั่น).....	196
ภาคผนวก ฌ ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	202
ภาคผนวก ญ แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....	206
ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์.....	213

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	สังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	40
ตารางที่ 2.2	ตารางแสดงตัวแปรนิยามศัพท์และประเด็นคำถามของแต่ละด้านของตัวแปร.....	54
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
ตารางที่ 4.1	ตารางแสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอำเภอที่ตั้งโรงเรียน.....	79
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิง รุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดย รวม.....	80
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู.....	82
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิง รุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	84
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิง รุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	86
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	88
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิง รุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	90
ตารางที่ 4.8	แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.9	ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง การนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม.....	108
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง การนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	109
ตารางที่ 4.11	ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง การนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	111
ตารางที่ 4.12	ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง การนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือในเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	112
ตารางที่ 4.13	ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง การนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	114
ตารางที่ 4.14	ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง การนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	115

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.2 โมเดลแสดงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	42
ภาพที่ 2.3 แนวทางทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.....	117

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศการวางรากฐานทางการเรียนรู้ที่มั่นคงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะการศึกษาไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ แต่ยังเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ดังนั้นการจัดการศึกษาควรให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและตระหนักถึงศักยภาพเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ในหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 13) ดังนั้นผู้บริหารและครูจำเป็นต้องทำหน้าที่ในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกถือเป็นแนวทางการสอนที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้สามารถพัฒนาการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนได้ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินข้อมูล โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางปัญญาและการสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ตรง ซึ่งส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 4) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอนผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม อภิปรายร่วมกัน และลงมือปฏิบัติจริง นอกจากนี้เฟลเดอร์ และเบรนท์ (Felder & Brent, 2009, p. 2) และเมเยอร์ และโจนส์ (Meyer & Jones, 1993, p. 6) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกว่าเป็นแนวทางที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ มุ่งส่งเสริมให้ทุกคนในห้องเรียนได้ทำกิจกรรมมากกว่าการนั่งฟังและจดบันทึก ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งช่วยกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ การแลกเปลี่ยนความเห็น และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นครูต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนจากกระบวนการสอนแบบเก่าที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีบทบาทมากขึ้นได้มีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องตามนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในนโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) เรื่องการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยและหลากหลายในเรื่องการส่งเสริมให้มีการต่อยอดแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนและเรื่องการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ด้านวิชาการ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566, หน้า 2) เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าวข้างต้น ครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะด้านต่าง ๆ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เพราะฉะนั้นการนิเทศการศึกษาถือเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพ

การนิเทศภายในสถานศึกษาถือเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งตรงกับแฮร์ริส (Harri, 1985, p. 9) ที่กล่าวไว้ว่าเป็นการปรับปรุงการดำเนินการสอนภายในโรงเรียน มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนางาน และปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีแนวทางกระบวนการทำงานของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับการนิเทศ หากสถานศึกษามีแนวทางการนิเทศภายในที่ดี ครอบคลุมก็จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาเช่นกัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กล่าวถึงการยกระดับคุณภาพการศึกษาคือจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในรูปแบบ Active Learning โดยที่นำนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2567, หน้า 51) จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้กล่าวไว้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพราะฉะนั้นการนิเทศจึงเป็นแนวทางที่จะนำมาพัฒนารูปแบบการสอน

ดังกล่าวได้เป็นอย่างดี จากรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากล่าวถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียน พบว่ามีจำนวนร้อยละ 60 ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่ได้อยู่ในเกณฑ์ที่ดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3, 2567, หน้า 42) เนื่องจากไม่มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ครูไม่มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และมีครูบางกลุ่มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศ สร้างความไม่พอใจให้กับผู้บริหารและครูเช่นกัน

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยมุ่งเน้นวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการในการนิเทศของครู และหาแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาและสามารถนำแนวทางนี้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2. วัตถุประสงค์การวิจัย

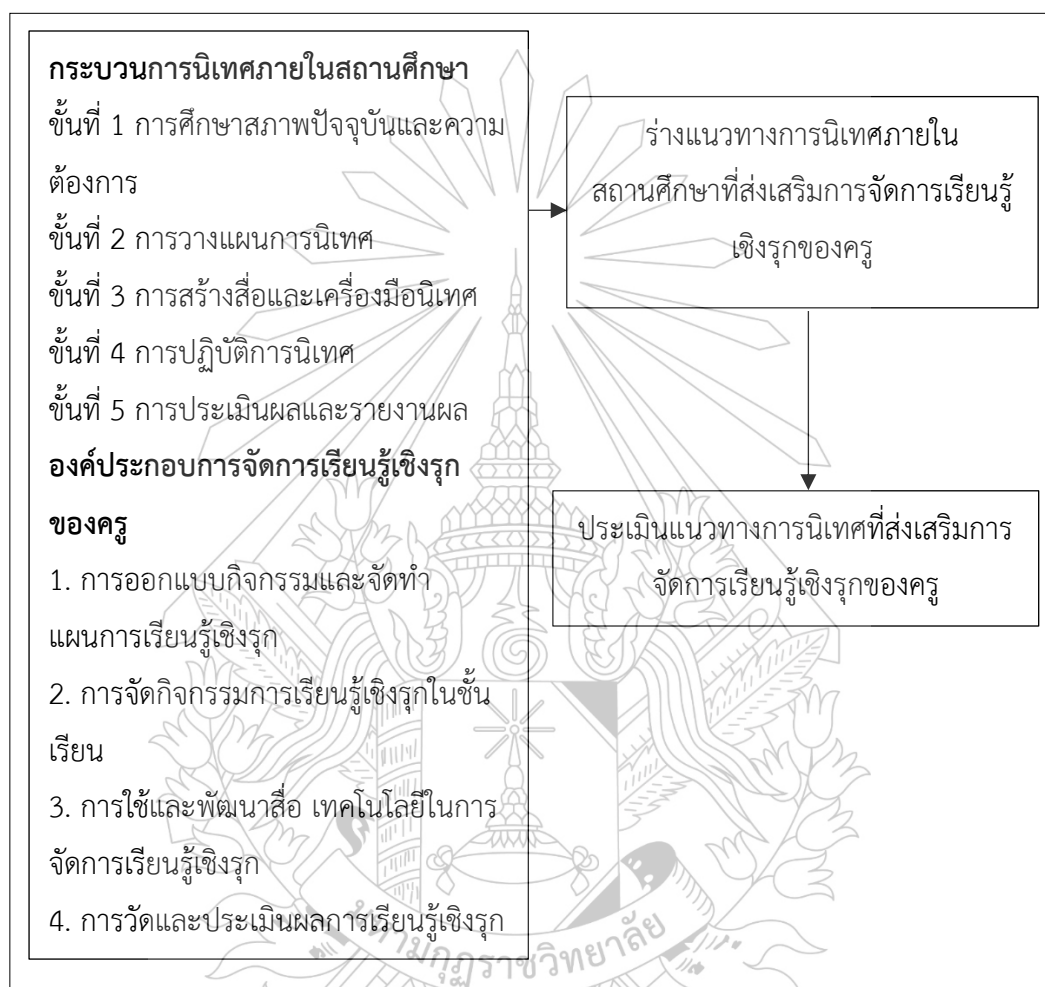
1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อร่างแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
3. เพื่อประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

1.3. คำถามวิจัย

1. สภาพ และความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เป็นอย่างไร
3. ผลการประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เป็นอย่างไร

1.4. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดการวิจัยแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เป็นการนำกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและการสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 16 แหล่ง ได้สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5. ขอบเขตการวิจัย

1.5.1. ขอบเขตด้านประชากร

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำนวน 1,567 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3, 2568, หน้า 15)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 310 คน ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจี้และมอร์แกน Krejcie and Morgan (1970, p. 607-610)

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเวียงสระ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอพระแสง จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอบ้านนาสาร จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอบ้านนาเดิม จำนวน 1 คน และผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอชัยบุรี จำนวน 1 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 3 เพื่อประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 1 คน และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 4 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.5.2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

1.5.3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา คือ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เพื่อร่างแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

1.6. นิยามศัพท์เฉพาะ

การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูภายในสถานศึกษา โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือ เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 5 กระบวนการ คือ การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผลและรายงานผล

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องสภาพจริงของสถานศึกษา เพื่อระบุปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนา โดยอาศัยข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อเลือกปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วนที่สุดหรือสำคัญที่สุด มากำหนดเป้าหมายและวางแผนดำเนินการนิเทศ

การวางแผนการนิเทศ หมายถึง กระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินการนิเทศ โดยมุ่งเน้นการนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูหรือสถานศึกษา มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทาง วัตถุประสงค์ และกิจกรรมในการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการจัดทีมนิเทศ กำหนดเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะนิเทศ กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ กำหนดวิธีการหรือกิจกรรมการนิเทศ รวมถึงการประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมการประสานงาน

การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ หมายถึง กระบวนการจัดเตรียมและพัฒนาสื่อ กระบวนการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์และออกแบบสื่อหรือเครื่องมือที่เหมาะสมกับกิจกรรมและบริบทของการนิเทศ ทั้งนี้สื่อและเครื่องมือการนิเทศควรมีคุณภาพ ใช้งานง่าย ตรงประเด็น และสามารถช่วยในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อที่ใช้ในการนิเทศควรสอดคล้องกับบริบทของศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ส่วนเครื่องมือการนิเทศควรเป็นเครื่องมือที่ผ่านการ

วิเคราะห์ ทดสอบ และปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา

การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานนิเทศที่นำแผนหรือโครงการนิเทศไปสู่การปฏิบัติจริง การปฏิบัติการนิเทศเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันดำเนินการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชุมเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน การดำเนินการนิเทศตามแผนงาน ปฏิทิน และเครื่องมือที่กำหนด การสะท้อนผลการนิเทศ ตลอดจนการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้นิเทศมีบทบาทในการให้คำแนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจแก่ผู้รับการนิเทศ

การประเมินผลและรายงานผล หมายถึง ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการดำเนินงานหรือการนิเทศ ว่าได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด มีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการนิเทศ นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแผนการนิเทศในอนาคต จัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรูปเล่ม และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เช่น ผู้บริหาร ครู และผู้นิเทศ และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาแนวทางการนิเทศในครั้งต่อไป

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาครูและบุคลากร มุ่งให้ความช่วยเหลือครูให้มีความรู้ ความสามารถเพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอน มีการทำงานร่วมกัน สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความสำคัญและบทบาทของการนิเทศที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาครูให้เป็นมืออาชีพ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากกว่าการฟังและจดบันทึก โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง ซึ่งช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายโดยแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบคือ การออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน การใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก

การออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูต้องศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม กำหนดเนื้อหาให้

สอดคล้องกับหลักสูตร เลือกใช้สื่อและกลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย เพื่อใช้เป็นแนวทางกำหนด กิจกรรมการเรียนรู้ และกำหนดวิธีการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง ส่งเสริมการทำงานกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำเสนอผลงาน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการประเมินผล

การใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการที่ครู เลือกใช้ และสร้างสื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ หรือกิจกรรมโดยสื่อควรมีคุณภาพ ใช้งาน ง่าย ราคาเหมาะสม และใช้ได้จริง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนว่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ โดยการใช้การประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยเครื่องมือหรือ วิธีที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาการเรียนการสอน ได้

บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง ครูมีบทบาทสำคัญในการออกแบบจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และปรับกิจกรรมให้ เหมาะสมเตรียมเนื้อหา สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการคิด วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สนับสนุนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ทำให้กระบวนการเรียนรู้มีความสนุก ท้าทาย และน่าสนใจ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง การ วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยพิจารณาการออกแบบ กิจกรรม การจัดกิจกรรม การเลือกใช้สื่อหรือกลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย รวมถึงการตรวจสอบผล การเรียนรู้เชิงรุก นำผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการมาจัดลำดับความสำคัญปัญหา เลือก ปัญหาที่จำเป็นที่สุดมาแก้ไข และรวมสร้างเป้าหมายในการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศผ่านการประชุม

การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง กระบวนการที่นำปัญหา และความต้องการเร่งด่วนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูที่ได้จากขั้นที่ 1 มากำหนด รายละเอียดในการวางแผนการนิเทศ เช่นการออกแบบกิจกรรมการสอนของครู การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ของครู การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงวางแผนการเลือกใช้ และสร้างสื่อที่เหมาะสม กับวัตถุประสงค์ของครู โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการประชุม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ร่วมกัน จัดตั้งทีม กำหนดหัวข้อการนิเทศ ระยะเวลา วิธีการนิเทศ รวมถึงจัดทำแผนนิเทศ

การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง กระบวนการสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศ โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลว่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ โดยสื่อหรือเครื่องมือควรมีคุณภาพ ใช้งานง่าย ตรงประเด็น

การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง การนำแผนการนิเทศที่วางไว้มารับไปปฏิบัติจริงตามขั้นตอน ระยะเวลาที่กำหนด มีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันของคณะผู้นิเทศ ผู้นิเทศมีการนิเทศตรวจสอบแผนการเรียนรู้ของครู การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และการเลือกใช้สื่อการสอนที่หลากหลายหรือไม่ ตรวจสอบว่าครูประเมินผลตามสภาพจริงหรือไม่ โดยมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างเป็นระบบ จากนั้นจึงมีการสะท้อนผลและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง กระบวนการตรวจสอบ ประเมินผล และสรุปผลลัพธ์ของการนิเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยมีการประเมินการออกแบบกิจกรรม การจัดกิจกรรม การใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก เมื่อสิ้นสุดการประเมินผลการนิเทศจะมีการสรุปผล และจัดทำรายงานอย่างเป็นทางการเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศในรอบต่อไป

1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้แนวทางการนิเทศภายในที่ชัดเจนและเป็นระบบ สามารถนำไปใช้วางแผน พัฒนา และดำเนินการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้แนวทางให้กับสถานศึกษานำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบายในการกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำราเอกสาร ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย มีเนื้อหาสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.1.3 ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.1.4 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก

2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก

2.2.2 ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก

2.2.3 บทบาทของผู้สอนกับการเรียนรู้เชิงรุก

2.2.4 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.3 การนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

2.4 บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.1.1. ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาร่วมมือกันปฏิบัติและพัฒนากิจการปฏิบัติงาน ซึ่งมีนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านทั้งต่างประเทศและในประเทศไทย ได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้มากมายซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

แฮร์ริส (Harri, 1985, p. 9) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ สิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนได้กระทำต่อบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนภายในโรงเรียน มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนเป็นสำคัญ

กลิคแมน (Glickman, 1985, pp. 8-9) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การนิเทศที่จะต้องปรับปรุงการเรียนการสอน เน้นการช่วยเหลือโดยตรงต่อครูผู้สอน การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมครูระหว่างการทำงาน เพื่อที่จะพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นและประสบผลสำเร็จ

ไวลส์และโลเวลล์ (Wiles & Lovell, 1975, p. 6) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การแนะนำซึ่งกันและกัน การวางแผนร่วมกัน และการหาทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

กู๊ด (Good, 1973, p. 374) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การทำหน้าที่เทศแนะนำครูหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้รู้จักวิธีการสอน ช่วยพัฒนาครู ช่วยปรับปรุงเนื้อหาการสอน และปรับปรุงการประเมินผลการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 7) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2559, หน้า 207) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินกิจกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยกิจกรรมเน้นการให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือครูในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า ทบทวนงานวิจัยในหัวข้อความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาจากการศึกษางานวิจัยย้อนหลัง 5 ปี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

กรณาธิป ชิมวงษ์ (2566, หน้า 11) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากร เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยมุ่งเน้นการชี้แนะ ส่งเสริม และกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด

ธิดารัตน์ หัตถมา (2566, หน้า 11) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ กระบวนการทางการบริหาร โดยการทำงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการชี้แนะ แนะนำ และให้ความร่วมมือในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามเป้าหมายทางการศึกษาของสถานศึกษา

รุสนิดา ดาเลโป๊ะ (2566, หน้า 14) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ การร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศเพื่อพัฒนางานในสถานศึกษาด้านกระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วิจิตรดา วรธาดาสวัสดิ์ (2566, หน้า 19) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ กระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศโดยมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนครูในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษา

นันทรัตน์ คงคะชาติ (2566, หน้า 54) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ กระบวนการหรือการดำเนินงานที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาทางด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอน ผ่านการให้คำแนะนำและชี้แนะ ส่งผลให้การจัดการกระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมาย และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่คาดหวังไว้

ธนกิจ เสียบไธสง (2565, หน้า 18) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ กระบวนการติดตามการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลของครูในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ

จุฑาวดี มงคลฤกษ์ฤทธิ์ (2565, หน้า 15) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ กระบวนการการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สุกัญญา ผดุงเทศ (2565, หน้า 27) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด

ทัตพร อยู่ทวี (2564, หน้า 18) กล่าวถึงความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ กระบวนการที่ผู้บริหารและครูร่วมมือกันในการดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และแนะนำเพื่อปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนของครูและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูภายในสถานศึกษา โดยมี การส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือ เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มี ประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดและมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนที่สูงขึ้น

2.1.2. จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นทิศทางในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญใน กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งมีนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านทั้งต่างประเทศและใน ประเทศไทย ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้มากมายซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

นักลีย์และอีแวนส์ (Neagley & Evans, 2004, P. 45) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศ ภายในสถานศึกษาไว้ว่า คือการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูให้สามารถแสดงความสามารถได้ อย่างอิสระ พร้อมทั้งนำศักยภาพนั้นมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การ ดำเนินงานทางการศึกษามีทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับปรัชญา พันธกิจ และเป้าหมายของ สถานศึกษา อีกทั้งยังเชื่อมโยงกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม

อดัมส์และดิกกี (Adams & Dickey, 1978, p. 1) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน สถานศึกษาไว้ว่า เพื่อพัฒนาครูให้มีความเข้าใจในกระบวนการทำงานของตนเอง รู้จักวิเคราะห์และ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ครูเกิดความมั่นใจในความสามารถและ ศักยภาพของตนมากยิ่งขึ้น

กู๊ด (Good, 1973, p. 572) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็น การช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยเป็นการกระตุ้นการเจริญงอกงามในวิชาชีพ และการพัฒนาตนเองของครู

บริกส์และจัสแมน (Brigg & Justman, 1952, P. 35) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศ ภายใน คือการส่งเสริมให้ครูพัฒนาและแสดงออกถึงภาวะผู้นำทางวิชาชีพ ส่งเสริมความก้าวหน้าใน วิชาชีพครู มุ่งเน้นการปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชน ได้มีส่วนร่วมผ่านการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 36) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งสนับสนุนให้ผู้บริหารและครูสามารถพัฒนาตนเอง รวมถึงปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการปฏิรูประบบบริหารภายในโรงเรียนให้เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบต่อการพัฒนาตลอดจนสร้างความร่วมมือและการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษากับองค์กรและชุมชนภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมอย่างยั่งยืน

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2555, หน้า 25-26) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เมื่อมีการนิเทศภายในจะต้องบรรลุผล คือ พัฒนาคน เป็นการแนะนำให้การช่วยเหลือบุคลากรภายในโรงเรียนให้ได้รับความรู้ พัฒนางานเป็นการสร้างสรรค์วิธีการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประสานสัมพันธ์เป็นการร่วมมือ สร้างความเข้าใจในการดำเนินงานร่วมกัน สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน

กรรทอง จิรเดชากุล (2550, หน้า 4) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น และสร้างบรรยากาศการนิเทศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทบทวนงานวิจัยหัวข้อจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา จากการศึกษางานวิจัยย้อนหลัง 5 ปี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

กรณธิป ชินวงษ์ (2566, หน้า 11) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือการช่วยเหลือครูให้มีความรู้ประสบการณ์ ส่งเสริมการกระตุ้นให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนพัฒนานวัตกรรม ทั้งยังสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

ณัฐวุฒิ ทาดีสม (2566, หน้า 32) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนและเพื่อบรรลุเป้าหมายของการศึกษายั่งยืน

วิจิตรดา วรธาดาสวัสดิ์ (2566, หน้า 21) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาครูในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้ครูมีความมั่นคง มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ธนกิจ เสียบไธสง (2565, หน้า 19) ได้สรุปจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในสถานศึกษาคือ การช่วยครูให้เข้าใจสภาพปัญหาในชั้นเรียน และการบริหารจัดการเรียนการสอน โดยนำผลการประเมินของครูมาพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

จุฑาทวี มงคลฤกษ์ฤทธิ์ (2565, หน้า 16) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การช่วยเหลือครูผู้สอนในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนหรือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การพัฒนาครูและบุคลากร มุ่งให้ความช่วยเหลือครูให้มีความรู้ ความสามารถเพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอน มีการทำงานร่วมกัน สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

2.1.3. ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อพัฒนาให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้มากมายซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

กลิคแมน (Glickman, 1981, p. 6) กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมตั้งแต่การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การจัดครูให้เหมาะสมกับรายวิชา การจัดเตรียมสื่อและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ การพัฒนาและเตรียมความพร้อมของครู ไปจนถึงการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

ไมเนอร์ (Miner, 1974, p. 29) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าการนิเทศภายในมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาครู เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความจำเป็นในด้านต่าง ๆ ได้แก่

- (1) เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจผู้เรียนมากขึ้น
- (2) เพื่อพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะและได้รับการยอมรับ
- (3) เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดหาและเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือสื่อการเรียนการสอน
- (4) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
- (5) เพื่อสร้างลักษณะความเป็นผู้นำในตัวเอง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 224) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าการใช้ทรัพยากรและบุคลากรภายในให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการทำงานร่วมกัน สร้างบรรยากาศแห่งความใกล้ชิดและความไว้วางใจระหว่างบุคลากร เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีมอย่างยั่งยืน

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 309) ได้กล่าวว่าความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นต่อการปรับตัวของสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมุ่งปรับปรุงเนื้อหาวิชาและหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการศึกษา

อัญชลี ธรรมะวิสิกุล (2552, หน้า 4) ได้กล่าวว่าความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสนับสนุนให้ครูเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

กรองทอง จิตชากุล (2550, หน้า 4) ได้กล่าวว่าความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 43) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของผู้เรียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า ทบทวนงานวิจัยในหัวข้อความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาจากการศึกษางานวิจัยย้อนหลัง 5 ปีสามารถสรุปได้ดังนี้

กรณธิป ชินวงษ์ (2566, หน้า 12) ได้สรุปความจำเป็นในการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี การนิเทศทำให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างตรงจุด ผู้บริหารจำเป็นต้องจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงพัฒนางานด้านต่าง ๆ และพัฒนาระบบการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ธิดารัตน์ หัตถมา (2566, หน้า 12) ได้สรุปความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เพื่อช่วยให้ครูสามารถวางแผนการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกัน เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

ณัฐวุฒิ ทาดีสม (2566, หน้า 41) ได้สรุปความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่ามีความจำเป็นเพื่อให้ผู้บริหารและครูร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดย

ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้น ติดตาม เพื่อพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

นัฐทริกา สุขสมบูรณ์ (2565, หน้า 22) ได้สรุปความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่ามีความจำเป็นในการสนับสนุนการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมาย โดยสร้างความใกล้ชิดคุ้นเคยกัน สัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคลากร เสริมกำลังใจ และสร้างความรู้สึกลดภัยในการทำงาน ทำให้ทุกคนสามารถร่วมมือกันจนบรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันได้

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า ความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาหมายถึง ความสำคัญและบทบาทของการนิเทศที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาครูให้เป็นมืออาชีพ

2.1.4. กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมสำคัญ เป็นขั้นตอนปฏิบัติการทั้งด้านกระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศ และกระบวนการเรียนการสอนควบคู่กันไปอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ซึ่งมีนักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านทั้งต่างประเทศและในประเทศไทย ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้มากมายซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

กลิคแมน (Glickman, 2009, pp. 185-192) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศการสอนไว้ว่าเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการสอนของครูอย่างเป็นระบบ โดยกระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลักดังนี้

1. การประชุมร่วมกับครู
2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
3. การวิเคราะห์และติดตาม
4. การประชุมร่วมกับครูหลังการสังเกต
5. การวิเคราะห์และพัฒนากิจการดำเนินการ เป็นขั้นตอนการสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด

เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

แฮริส (Harris, 1985, pp. 14-15) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่ากระบวนการนิเทศการศึกษาเรียกว่า Harris POLCA ประกอบด้วยการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นวางแผน หมายถึง การคิด การกำหนดวัตถุประสงค์ ปฏิทินปฏิบัติงาน และการวางแผนขั้นตอนในการดำเนินงาน

2. ขั้นกำหนดองค์ประกอบของงาน หมายถึง กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของผลงาน การรวบรวมทรัพยากรทั้งคน และวัสดุ อุปกรณ์ กำหนดความสัมพันธ์ของการทำงานในแต่ละขั้น การมอบหมายงาน การประสานงาน การกระจายอำนาจและหน้าที่ที่กำหนด โครงสร้างขององค์การ และกำหนดนโยบาย

3. ขั้นนำไปสู่การปฏิบัติงาน หมายถึง การตัดสินใจ การคัดเลือกบุคลากรและจูงใจให้เกิดกำลังใจ คิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ การสาธิต การให้คำแนะนำ และอำนวยความสะดวกในการทำงาน การควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

4. การประเมินผล หมายถึง การตัดสินใจการปฏิบัติงานวิจัย การวัดผลเป็นการพิจารณาผลการปฏิบัติงานว่าได้ผลมากหรือน้อยเพียงใด

ฮอยและฟอร์ซีส (Hoy & Forsyth, 1986, P. 55) ได้เสนอกระบวนการนิเทศที่เรียกว่า วงจรวินิจัย ซึ่งมองการดำเนินงานนิเทศเสมือนเป็นกระบวนการในการแก้ปัญหา โดยเริ่มต้นจากการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและบริบทของสถานศึกษา จากนั้นจึงดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูในชั้นเรียน กระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ระบุความแตกต่าง

ขั้นตอนที่ 2 วินิจัยหาสาเหตุ

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาแผนปฏิบัติการ กำหนดทางเลือกในการปฏิบัติ การวิเคราะห์ทางเลือกต่าง ๆ และการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด มาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินแบบปฏิบัติการ

หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564, หน้า 9-11) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ

ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ นำปัญหาและความต้องการ มากำหนดรายละเอียดของกิจกรรมในการจัดทำแผนนิเทศ

ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ ดำเนินการนิเทศตามวิธีการการนิเทศ

ขั้นที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล

จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2559, หน้า 47-60) ได้เสนอกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ 5 ขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพความต้องการการนิเทศ

2. การวางแผนการนิเทศ
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือเพื่อการนิเทศ
4. การปฏิบัติการนิเทศ
5. การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ

วัชรรา เล่าเรียนดี (2556, หน้า 114) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าเป็นการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกัน กำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา
2. วางแผนแก้ปัญหา วางแผนการนิเทศ เลือกเครื่องมือสังเกตการสอน
3. สังเกตการณ์สอนตามแผนที่กำหนด
4. ประชุมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและให้ข้อมูลย้อนกลับ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา จากการศึกษางานวิจัยย้อนหลัง 5 ปี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

กรณาริปี ชินวงษ์ (2566, หน้า 15) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่าเป็นขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่สัมพันธ์กันมีการจัดการ ประสานงาน อำนาจการ ควบคุม และส่งเสริม โดยมี 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ
2. การวางแผนการนิเทศ
3. การปฏิบัติการนิเทศ
4. การประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขและรายงานผลการนิเทศ

วิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์ (2566, หน้า 26) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาคือขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การนิเทศการศึกษาบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ
2. การกำหนดแนวทางการดำเนินการนิเทศ
3. การดำเนินการนิเทศ
3. การประเมินผลการนิเทศ นำผลการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ธนกิจ เสียบโรสง (2565, หน้า 24) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาคือการดำเนินการโดยผู้บริหารร่วมมือกับบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อนิเทศการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน และความต้องการ
2. การวางแผนการปฏิบัติการนิเทศ

3. การประเมินผลการนิเทศ

สุภิญญา ผดุงเทศ (2565, 42) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา คือการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ประกอบด้วย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ คือ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ทำการสำรวจความต้องการของครู

2. การวางแผนการนิเทศและกำหนดทางเลือก คือ กระบวนการในการเตรียมข้อมูล เพื่อวางแผนการนิเทศ โดยใช้ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การสร้างสื่อ และเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ คือ การพิจารณาข้อมูลการศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาและเลือกสื่อและเครื่องมือ เพื่อตรวจคุณภาพการศึกษา

3. การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน

4. การประเมินผลการนิเทศ และการรายงานผล

จุฑาหวดี มงคลฤกษ์ฤทธิ์ (2565, หน้า 22) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
2. การวางแผนการนิเทศ
3. การปฏิบัติการนิเทศ
4. การประเมินผลการนิเทศ

พัศพร อยู่ทวี (2564, 28) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอน โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา
2. การวางแผน และการสร้างสื่อและเครื่องมือ
3. การนำเข้าสู่ปฏิบัติการ
4. การประเมินผล

จรินทร์ อุตสาหะ (2564, หน้า 70) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการทำงานร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา โดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา ความต้องการ
2. การวางแผน
3. การดำเนินงาน

4. การประเมิน การกำกับติดตาม ควบคุม รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไข

อริยะ เอมสมบุญ (2564, หน้า 52) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องภายในสถานศึกษา โดยมีการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และครูผู้สอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การสำรวจสภาพและปัญหา
2. การวางแผนการนิเทศ
3. การดำเนินการนิเทศ
4. การประเมินผลและปรับปรุง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดกระบวนการนิเทศภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเป็นกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยมี 5 กระบวนการดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ
2. การวางแผนการนิเทศ
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ
4. การปฏิบัติการนิเทศ
5. การประเมินผลและรายงานผล

จากการศึกษา 5 กระบวนการข้างต้น ล้วนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ในการนิเทศ หากขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งเกิดความบกพร่อง อาจส่งผลให้การดำเนินงานด้านนิเทศไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ดังนั้นการนิเทศภายในที่เป็นระบบและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอรายละเอียดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ

การศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน และความต้องการเป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการไว้ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564, หน้า 14) ได้กล่าวว่าการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ โดยประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานรอบด้าน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการนิเทศ เช่น การพัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประกันคุณภาพการศึกษา

2. การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการตามบริบทของสถานศึกษา

3. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ โดยเน้นประเด็นที่เร่งด่วนหรือสำคัญที่สุดก่อนดำเนินการ

4. การนำผลการวิเคราะห์มาวางค่าเป้าหมายการพัฒนา ให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานและประเด็นพิจารณาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

5. การสร้างการรับรู้และความเข้าใจร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การประชุม การประชาสัมพันธ์ผ่านเอกสาร หรือเว็บไซต์ของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 9-11) ได้กล่าวว่าการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ เป็นการกำหนดปัญหาและความต้องการในแก้ปัญหาหรือพัฒนา มีวิธีการดังนี้

1. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน จัดทำเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาและวางแผนในการดำเนินงาน

2 การแลกเปลี่ยนระดมความคิด เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาที่แท้จริงตามบริบทของหน่วยงาน

3 การจัดลำดับปัญหาและเลือกปัญหา เพื่อเลือกปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วนที่สุดหรือสำคัญที่สุดมาดำเนินการแก้ไข

4 การสร้างการรับรู้ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน ผ่านวิธีการต่างๆ เช่น การประชุม

วัชร เล่าเรียนดี (2556, หน้า 27 - 28) ได้กล่าวว่าการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศ เป็นขั้นตอนแรกโดยการประเมินความต้องการของครู จัดลำดับความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์สาเหตุและนำมาจัดลำดับความสำคัญ กำหนดทางเลือกในการแก้ไขและการดำเนินการตามความต้องการ

สุกัญญา ผดุงเทศ (2565, หน้า 42) ได้กล่าวว่าการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ หมายถึง การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เพื่อนำมากำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา และสำรวจความต้องการของครู ในด้านการพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพ พัฒนาโรงเรียน เพื่อนำมาวางแผนการดำเนินการพัฒนาและแก้ไขการปฏิบัติการนิเทศให้บรรลุเป้าหมาย

จุฑาวดี มงคลฤกษ์ฤทธิ (2565, หน้า 22) ได้กล่าวว่าการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่เป็นปัญหา และสมควรได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่สะท้อนสภาพจริงของสถานศึกษา เพื่อระบุ ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนา โดยอาศัยข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาเพื่อเลือกปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วนที่สุดหรือสำคัญที่สุด มากำหนดเป้าหมายและ วางแผนดำเนินการนิเทศ

2. การวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการนิเทศเป็นขั้นตอนของกระบวนการนิเทศภายใน โดยผู้ดำเนินการนิเทศควร ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา ความต้องการ และนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนกิจกรรมการนิเทศ ซึ่งนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการวางแผนการนิเทศ ไว้ดังนี้

แฮร์ริส (Harris, 1985, pp. 14-15) ได้กล่าวถึงการวางแผนการนิเทศ หมายถึง การคิด การ กำหนดวัตถุประสงค์ การคาดการณ์ล่วงหน้าการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน และการวางแผนขั้นตอนการทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 9-11) ได้กล่าวถึงการวางแผนการนิเทศไว้ว่าเป็นการนำปัญหาและความต้องการ มากำหนดรายละเอียดของกิจกรรมเพื่อจัดทำ เป็นแผนการนิเทศ มีวิธีการดังนี้

1. กำหนดแนวทางหรือวิธีการการพัฒนา โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นที่เกิดขึ้น มีการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการศึกษาชั้นเรียนเพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาวิชาชีพครูและผู้เรียนอย่างเป็นระบบ
2. เลือกแนวทางหรือวิธีการในการพัฒนา
3. วางแผนการดำเนินงานพัฒนา เป็นการกำหนดรายละเอียดเพื่อเตรียมพร้อมก่อนการนิเทศจริง มีการเตรียมความพร้อมประชุม จัดตั้งทีมงานในการนิเทศที่ กำหนดประเด็นการนิเทศ กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ กำหนดวิธีการและกิจกรรมการนิเทศ และจัดทำแผนนิเทศ โดยประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินการ กิจกรรมสำคัญ ปฏิทินการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ต้องการ เครื่องมือนิเทศ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สุกัญญา ผดุงเทศ (2565, หน้า 42) ได้กล่าวว่าการวางแผนการนิเทศ หมายถึง การเตรียม ข้อมูลเพื่อวางแผนการนิเทศ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบัน ความต้องการของครู เพื่อสร้าง เครื่องมือ กำหนดเป้าหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศ มีการประชุมเพื่อวางแผนหรือโครงการ

จุฑาวดี มงคลฤกษ์ฤทธิ์ (2565, หน้า 22) ได้กล่าวว่าการวางแผนการนิเทศ หมายถึง กระบวนการจัดเตรียมแผนและโครงการโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ

ความต้องการของสถานศึกษา เพื่อนำมาจัดทำแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

1. ดำเนินการสำรวจและจัดหาแหล่งทรัพยากรที่สอดคล้องกับแผนที่กำหนดไว้
2. ประชุมและสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ แนวทาง และขั้นตอนการดำเนินงานให้ชัดเจน
3. มอบหมายความรับผิดชอบแก่คณะผู้ร่วมนิเทศ โดยพิจารณาจากความสามารถ ความถนัด และความสนใจ เพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู
4. ให้คำแนะนำและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าและประสิทธิภาพในการดำเนินงานนิเทศ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการวางแผนการนิเทศ หมายถึง กระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินการนิเทศ โดยมุ่งเน้นการนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูหรือสถานศึกษา มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทาง วัตถุประสงค์ และกิจกรรมในการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการจัดทีมนิเทศ กำหนดเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะนิเทศ กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ กำหนดวิธีการหรือกิจกรรมการนิเทศ รวมถึงการประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม การประสานงาน

3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ เป็นกระบวนการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การนิเทศดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 9-11) ได้กล่าวถึงการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ ไว้ว่าเป็นสิ่งที่ช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นกลไกสำคัญในการเก็บรายละเอียดข้อมูล เพื่อนำมาเปรียบเทียบผลการพัฒนา และสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่

1. สร้างสื่อการนิเทศที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น วิธีการนิเทศ ทักษะการนิเทศ โดยเป็นสื่อที่สอดคล้องคล้อยกับยุคศตวรรษที่ 21 เน้นการใช้ ICT เช่น Clip Video
 2. สร้างเครื่องมือการนิเทศเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหาและการพัฒนา ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ควรเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ ใช้งานง่าย ตรงประเด็น
- จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2559, หน้า 47-60) ได้กล่าวถึงการสร้างสื่อเพื่อการนิเทศ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้นิเทศต้องพิจารณาควบคู่กับการเลือกใช้เทคนิค หรือวิธีการนิเทศ การสร้างสื่อและเครื่องมือต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ และความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมที่ใช้กับครู

สัญญา ผดุงเทศ (2565, หน้า 42) ได้กล่าวว่าการสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ เป็นกระบวนการพัฒนาสื่อและเครื่องมือสำหรับการนิเทศมุ่งเน้นไปที่การยกระดับคุณภาพการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ เริ่มต้นจากการรวบรวมและศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เช่น สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยชี้แนะแนวทางในการเลือกและออกแบบสื่อหรือเครื่องมือที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยในขั้นตอนนี้ควรวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะ จุดเด่น และข้อดีของสื่อแต่ละประเภท พร้อมทั้งพิจารณาการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างเหมาะสม ก่อนนำไปใช้งานจริง ควรมีการทดสอบและปรับปรุงสื่อหรือเครื่องมือเพื่อลดข้อบกพร่องให้น้อยที่สุด นอกจากนี้ควรจัดเตรียมเอกสารและวัสดุประกอบ เช่น คู่มือครู แผนการสอน ชุดการเรียนรู้ แบบเรียน และแบบประเมินผลการใช้งาน เพื่อสนับสนุนให้กระบวนการเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลสูงสุด

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ หมายถึง กระบวนการจัดเตรียมและพัฒนาสื่อ กระบวนการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์และออกแบบสื่อหรือเครื่องมือที่เหมาะสมกับกิจกรรมและบริบทของการนิเทศ ทั้งนี้สื่อและเครื่องมือการนิเทศควรมีคุณภาพ ใช้งานง่าย ตรงประเด็น และสามารถช่วยในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อที่ใช้ในการนิเทศควรสอดคล้องกับบริบทของศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ส่วนเครื่องมือการนิเทศควรเป็นเครื่องมือที่ผ่านการวิเคราะห์ ทดสอบ และปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา

4. การปฏิบัติการนิเทศ

การปฏิบัติการนิเทศ เป็นขั้นตอนสำคัญในการนำแผนงาน โครงการ และเครื่องมือการนิเทศที่เตรียมการไว้แล้วมาสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการปฏิบัติการนิเทศ ไว้ดังนี้

แฮริส (Harris, 1985, pp. 14-15) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติการนิเทศ คือกระบวนการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย การตัดสินใจ คัดเลือกบุคคล สร้างแรงจูงใจและกำลังใจ ส่งเสริมความคิดริเริ่ม การสาธิตและให้คำแนะนำ รวมถึงการแนะนำแนวทางใหม่ ๆ และอำนวยความสะดวกในการทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 9-11) ได้กล่าวว่าการปฏิบัติการนิเทศ เป็นการดำเนินการนิเทศตามกิจกรรมที่กำหนดลงสู่การปฏิบัติจริง มีวิธีการดังนี้

1. ประชุมเตรียมการก่อนการนิเทศ สร้างความเข้าใจร่วมกันของผู้นิเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าการนิเทศจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. นิเทศตามขั้นตอน ระยะเวลา และเครื่องมือ

3. การสะท้อนผลการนิเทศ

4. ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

กรองทอง จิระเดชากุล (2550, หน้า 17-38) ได้กล่าวว่าการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการ โดยคำนึงถึงบริบทและทรัพยากรของโรงเรียน กิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียน ให้คำปรึกษา ตรวจสอบเอกสารวิชาการ และติดตามผลการดำเนินงาน

สุกัญญา ผดุงเทศ (2565, หน้า 42) ได้กล่าวว่าการดำเนินการนิเทศ คือ การชี้แจงให้คณะครูเข้าใจบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ปฏิบัติกิจกรรม ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนครูให้เป็นทิศทางที่ดีขึ้น และหลังการจัดกิจกรรมการนิเทศ ส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูที่ดีอยู่แล้ว เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน และสร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้ครูมีความศรัทธาในวิชาชีพและการปฏิบัติงาน

จุฑาวดี มงคลฤกษ์ฤทธิ์ (2565, หน้า 24) ได้กล่าวว่าการดำเนินการนิเทศ คือ การปฏิบัติการนิเทศตามแผนงานหรือโครงการที่วางไว้ ให้ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ดังนี้

1. การให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติเป็นการทำความเข้าใจสิ่งที่ดำเนินการก่อนว่าดำเนินการอย่างไรให้ผลงานมีคุณภาพ เพื่อสร้างความเข้าใจและทำให้การนิเทศนั้นได้ผล
2. การปฏิบัติงาน คือการได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้รับการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศ และผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนการนิเทศ ในเรื่องงบประมาณ ค่าใช้จ่าย วัสดุอุปกรณ์ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานได้ผล
3. การสร้างขวัญ กำลังใจ ผู้รับการนิเทศควรได้รับการเสริมกำลังใจ เพื่อให้มีความมั่นใจในการทำงานด้วยความพึงพอใจ จนบรรลุผล

ทัศพร อยู่ทวี (2564, หน้า 30) ได้กล่าวว่าการดำเนินการนิเทศ คือ ขั้นเข้าสู่การปฏิบัติ ผู้รับการนิเทศหรือครู ปฏิบัติงานตามความรู้ คำแนะนำจากผู้นิเทศ แล้วนำไปแก้ปัญหการเรียนการสอน โดยมีผู้นิเทศคอยดูแล ควบคุมงานให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานนิเทศที่นำแผนหรือโครงการนิเทศไปสู่การปฏิบัติจริง การปฏิบัติการนิเทศเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันดำเนินการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชุมเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน การดำเนินการนิเทศตามแผนงาน ปฏิทิน และเครื่องมือที่กำหนด การสะท้อนผลการนิเทศ ตลอดจนการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้นิเทศมีบทบาทในการให้คำแนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจแก่ผู้รับการนิเทศ

5. การประเมินผลและรายงานผล

การประเมินผลและรายงานผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการนิเทศการศึกษาซึ่งนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการประเมินผลและรายงานผลไว้ดังนี้

แฮริส (Harris, 1985, pp. 14-15) ได้กล่าวถึงการประเมินผล หมายถึง กระบวนการตัดสินและวัดผลการปฏิบัติงานหรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมุ่งพิจารณาผลงานในเชิงปฏิบัติว่าบรรลุผลมากน้อยเพียงใด การประเมินควรดำเนินการอย่างมีแบบแผนและมีความเที่ยงตรง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 9-11) ได้กล่าวว่าการประเมินผลและรายงานผล หมายถึง การประเมินผลการนิเทศเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติประกอบด้วย

1. ประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เพื่อติดตามความก้าวหน้าและนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสม
2. การประเมินผลการนิเทศเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนด จะมีการประเมินผลสรุป เพื่อนำไปใช้พัฒนาการนิเทศในปีการศึกษาหรือรอบต่อไป
3. การรายงานผลการนิเทศ จัดทำรายงานผลเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. การนำผลการนิเทศที่สะท้อนถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาในการนิเทศครั้งต่อไปหรือในปีการศึกษาต่อไป

กรองทอง จิระเดชากุล (2550, หน้า 17-38) ได้กล่าวว่าการประเมินผลการนิเทศ เป็นกระบวนการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของโครงการ

สุกัญญา ผดุงเทศ (2565, หน้า 43) ได้กล่าวว่าการประเมินผลและรายงานผล หมายถึง การดำเนินจัดเครื่องมือประเมินผลการนิเทศให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล ดำเนินการนำข้อมูลมาปรับปรุงกิจกรรม ตรวจสอบเพื่อสร้างเครื่องมือและใช้เครื่องมือได้อย่างเหมาะสม และนำมาสรุปจัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรูปเล่ม เผยแพร่การนิเทศภายใน

จุฑาวดี มงคลฤกษ์ฤทธิ์ (2565, หน้า 25) ได้กล่าวว่าการประเมินผลและรายงานผล คือ ขั้นตอนสุดท้ายในการนิเทศ โดยมีหลักการคือการประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การใช้เครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการยอมรับของฝ่ายนิเทศ ครู ผู้เรียน จัดทำโครงการ อาศัยข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหาร ผู้นิเทศและ ผู้รับการนิเทศ ดังนั้น การประเมินผล คือ การตรวจสอบความสำเร็จของการดำเนินงานกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

ทัตพร อยู่ทวี (2564, หน้า 33) ได้กล่าวว่าการประเมินผลและรายงานผล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยผู้นิเทศทำการประเมินผลการปฏิบัติงานว่าการดำเนินการที่ผ่านมาสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ และมีส่วนใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุง

ยุทธศักดิ์ หาดเคลือบ (2564, หน้า 41) ได้กล่าวว่าการประเมินผลและรายงานผล หมายถึง การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข โดยสถานศึกษามีการตรวจสอบปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน กำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ประเมินผลการปฏิบัติงาน รายงานผลการนิเทศภายใน และแจ้งให้ครูในสถานศึกษาทราบ นำผลการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าการประเมินผลและรายงานผล หมายถึง ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการดำเนินงานหรือการนิเทศ ว่าได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด มีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการนิเทศ นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแผนการนิเทศในอนาคต จัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรูปเล่ม และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เช่น ผู้บริหาร ครู และผู้นิเทศ และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาแนวทางการนิเทศในครั้งต่อไป

2.2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2.2.1. ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก

การเรียนรู้เชิงรุกเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ซึ่งได้นักการศึกษา และนักวิชาการต่างประเทศและในประเทศไทย ได้ให้นิยามความหมายของคำว่า การเรียนรู้เชิงรุกซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

พรินซ์ (Prince, 2004 , p. 1) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ได้ใช้ทักษะการพูด ฟัง อ่านเขียน และไตร่ตรองความคิด

เมเยอร์และโจนส์ (Meyer & Jones, 1993, p. 6) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่าการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูด ฟัง อ่าน เขียน และแสดงความคิดเห็นขณะลงมือทำกิจกรรม

บอนล์เวลและไอสัน (Bonwell & Eison, 1991, p. 2) ให้ความหมายไว้ว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดและทำกิจกรรมมากกว่าการรับฟัง นักเรียนมีส่วนร่วมทั้งการอ่าน เขียน อภิปรายหรือแก้ปัญหา ครูจะเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาความรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 4) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการ

คิดขั้นสูงด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถามอภิปรายร่วมกัน ลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

พิมพ์ดีด เดชะคุปต์และเพยาว์ ยินดีสุข (2561, หน้า 35) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรมผ่านการฟัง พูด อ่าน เขียน และแสดงความคิดเห็น โดยใช้กระบวนการขั้นสูง คือการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

ราชบัณฑิตยสถาน (2555, หน้า 10) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาและอย่างตื่นตัว

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนความหมายการเรียนรู้เชิงรุก จากการศึกษางานวิจัยย้อนหลัง 5 ปี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

เฉลิมพล กันทะวงศ์ (2567, หน้า 25) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ผ่านทักษะการฟัง อ่าน คิด และเขียน ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเรียน

ณัฏฐริยา ภาธรธฤต (2566, หน้า 25) ได้ให้ความหมายการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึงการจัดการเรียนรู้แบบกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้แนะนำอำนวยความสะดวกและวางแผนการจัดการกิจกรรม

ดำรงค์ วงศ์กระโซ่ (2565, หน้า 10) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การทำกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก

ทิพย์อารี กิจจาพิพัฒน์ (2565, หน้า 33) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ มีการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างตื่นตัวทั้งทางกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เกิดผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง

ธนัญฐา คุณสุข (2565, หน้า 34) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยเทคนิคที่หลากหลาย กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดขั้นสูงผ่านทักษะการฟัง อ่าน คิด และเขียนโดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำต่างๆ ทำให้เกิดกระบวนการเรียนที่สนุกและท้าทาย นักเรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

นิพนิตา กุลชิต (2565, หน้า 15) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครู ผู้เรียนกับผู้เรียน และพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนไปสู่การคิดขั้นสูง สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้

เพอร์จันท์ ภูทะวัง (2565, หน้า 22) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มากกว่าการที่ผู้เรียนจะได้รับความรู้จากการบรรยายเพียงอย่างเดียว

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่าความหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากกว่าการฟังและจดบันทึก โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง ซึ่งช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย

2.2.2. ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก

ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุกเป็นแนวทางที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยการเปลี่ยนผู้เรียนจากผู้รับความรู้เป็นผู้สร้างความรู้ ซึ่งส่งผลดีต่อทั้งทักษะการคิด ความเข้าใจเนื้อหา และการพัฒนาตนเองของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ซึ่งได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการต่างประเทศและในประเทศไทย ได้ให้นิยามความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

บอนเวลและไอสัน (Bonwell & Eison, 1999, p. 15) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก คือผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหลากหลาย มุ่งพัฒนาทักษะและความคิด ส่งเสริมการคิดขั้นสูง มีส่วนร่วมในการอ่าน อภิปราย และเขียน พร้อมทั้งค้นคว้าและสร้างประสบการณ์ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

ซิลเบอร์แมน (Silberman, 1996, p. 11) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมีลักษณะสำคัญที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่

1. การสร้างปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือ ผู้เรียนได้รับโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน
2. การประเมินผลอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของสภาพจริง
3. การมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอน

เมเยอร์ และโจนส์ (Meyer & Jones, 1993, p. 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกว่า ทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก เนื่องจากทักษะเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสำรวจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พัฒนาความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์และคิดขั้นสูง รวมทั้งสร้างความเข้าใจร่วมกันภายในกระบวนการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 5) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกว่าเป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก จากการศึกษางานวิจัยย้อนหลัง 5 ปี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

เฉลิมพล กันทะวงศ์ (2567, หน้า 25-26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการส่งเสริมเสรีภาพในการคิดและการกระทำ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน

ศุภากร รัตนบุตตา (2566, หน้า 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน สร้างองค์ความรู้ สร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

ทิพย์อารี กิจจาพิพัฒน์ (2565, หน้า 34) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียน ตัวครูผู้สอน โดยผู้เรียนมีอิสระด้านความคิด การกระทำ การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม โดยครูผู้สอนต้องตระหนักถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน แสวงหากิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

ดำรงค์ วงศ์กระโซ่ (2565, หน้า 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้พัฒนาศักยภาพการคิดแก้ปัญหา การคิดขั้นสูง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

ธนัญญา คุณสุข (2565, หน้า 34-35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการส่งเสริมอิสระทางด้านความคิด และการกระทำ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทกับการเรียน

นิพนพิทา กุลชิต (2565, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการส่งเสริมผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มุ่งส่งเสริมพัฒนาการคิดขั้นสูงให้กับการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

เพชรจันทร์ ภูทะวัง (2565, หน้า 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และได้ทำกิจกรรมกับวัสดุที่พบเห็นช่วยพัฒนาทักษะความคิดระดับสูงอย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่าการเรียนรู้เชิงรุกมีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในหลายด้าน เช่น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหา และสร้างองค์

ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีอิสระในการคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง สามารถออกแบบและปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับตนเอง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับเพื่อน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน เพิ่มทักษะทางสังคมและการสื่อสาร

2.2.3. บทบาทของผู้สอนกับการเรียนรู้เชิงรุก

บทบาทของผู้สอนในการเรียนรู้เชิงรุกได้เปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้หลัก ไปสู่การเป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้ให้คำแนะนำ โดยมีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการต่างประเทศและในประเทศไทย ได้ให้นิยามบทบาทของผู้สอนกับการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

เซนเกอร์, กอสส์, และเบมสไตน์ (Shenker, Goss & Bemstein, 1996, pp. 20-22) ได้กล่าวถึงบทบาทสำคัญของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกว่าเป็นการปรับวิธีการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน และส่งเสริมความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. การสื่อสารที่ชัดเจนในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิดวิจารณ์ และความสามารถในการประยุกต์ใช้เนื้อหา
2. การส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้เรียน และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้นอกเวลาเรียน
3. การสนับสนุนให้ผู้เรียนค้นคว้าและหาคำตอบด้วยตนเอง
4. การปรับการครอบคลุมเนื้อหา โดยมุ่งเน้นแนวคิดหลักสำคัญ แม้ว่าการเรียนรู้เชิงรุกอาจใช้เวลาสอนมากและครอบคลุมน้อยกว่าการบรรยายแบบเดิม
5. การจัดกิจกรรมเชิงรุกช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งขึ้น และสร้างความสนใจรวมถึงความเพลิดเพลินในการเรียนรู้การตระหนักว่าผู้สอนไม่สามารถใช้วิธีการสอนเดียวให้เหมาะกับผู้เรียนทุกคน จึงควรเลือกวิธีและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความเหมาะสมของผู้เรียน

วัชร่า เหล่าเรียนดี และคณะ (2560, หน้า 68) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกว่าครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยการปรับสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เป็นพื้นที่ที่ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ ครูจึงเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้ไปสู่ผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนบทบาทของผู้สอนกับการเรียนรู้เชิงรุกจากงานวิจัยย้อนหลัง 5 ปี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ศุภากร รัตนบุตดา (2566, หน้า 27) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ว่าครูมีบทบาทสำคัญในการออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความท้าทาย

อลิษา ถิ่นใหญ่ (2566, หน้า 52) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ว่าครูมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายก่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และผู้เรียนกับครู โดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

ทิพย์อารี กิจจาพิพัฒน์ (2565, หน้า 36) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครูต้องสังเกตการทำงานพฤติกรรมของผู้เรียน ต้องสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ แนะนำวิธีการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เกิดการปฏิสัมพันธ์และเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน และนักเรียนกับนักเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น ความตั้งใจ ความสนุกสนานในการเรียนรู้

ดำรงค์ วงศ์กระโชค (2565, หน้า 15) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก มีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน ผู้สอนต้องใจกว้างยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของผู้เรียน

ธนัญญา คุณสุข (2565, หน้า 37) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกว่า เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมการสอนที่ท้าทาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม และผู้สอนต้องใจกว้างยอมรับความสามารถในการแสดงออกของผู้เรียน

นิพพิทา กุลชิต (2565, หน้า 21) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เริ่มจากผู้สอนต้องเตรียมตัวให้พร้อมที่จะสอนทั้งเรื่องเวลา เนื้อหา กิจกรรม สื่อ แหล่งเรียนรู้ และเครื่องมือในการวัดและประเมินผล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่าน พูด ฟัง คิด เขียน เพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ส่งเสริมการคิดขั้นสูง คอยกระตุ้นอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้ในการลงมือปฏิบัติ

ศัจจิตทิพย์ ตาลพันธ์และคณะ (2565, หน้า 649) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ว่าครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ วางแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่เหมาะสม และเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียน

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่าบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ ครูมีบทบาทสำคัญในการออกแบบจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และปรับกิจกรรมให้เหมาะสมเตรียมเนื้อหา สื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้าง

บรรยากาศที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการคิด วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สนับสนุนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ทำให้กระบวนการเรียนรู้มีความสนุก ทำทาย และน่าสนใจ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.2.4. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการคิดในระดับสูง ซึ่งได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการต่างประเทศและในประเทศไทย ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ไทเลสตัน (Tileston, 2007, pp. 35-36) กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบเชิงรุกว่าประกอบด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 5 ประการ คือ

1. การจัดสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้
2. การกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่
3. การจัดเตรียมหรือสร้างกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบใหม่
4. การใช้ข้อมูลข่าวสาร
5. การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือการประเมิน

ฟิงค์ (Fink, 1999, pp.1 -2) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เน้นการมีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้งผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ ทั้งกับตนเอง ผู้อื่น และประสบการณ์ตรง โดยประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ดังนี้

1. การสนทนากับตนเอง ผู้เรียนสะท้อนความคิดและประเมินตนเอง โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึก และความเข้าใจต่อเนื้อหาที่เรียน
2. การสนทนาสื่อสารกับผู้อื่น
3. ประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการลงมือปฏิบัติจริง อาจเป็นการออกแบบ การทดลอง หรือการจำลองสถานการณ์ต่างๆ
4. ประสบการณ์ที่ได้จากการสังเกต เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับการเฝ้ามองหรือรับฟังผู้อื่น

มีเยอร์และโจนส์ (Mayer & Jones, 1993, p. 11) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียน และไตร่ตรอง ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญประกอบด้วย

1. ปัจจัยพื้นฐาน (Basic Elements) ได้แก่ด้านการพูดและการ ฟัง การอ่าน การเขียน และการสะท้อน ซึ่งทั้ง 4 ทักษะ เป็นทักษะที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ทุกวิธี

2. กลวิธีในการเรียนรู้ (Learning Strategies)

3. ทรัพยากรทางการสอน (Teaching Resources)

วัชรรา เล่าเรียนดี และคณะ (2560, หน้า 67) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นหลักการสำคัญที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิต ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. รูปแบบการสอน
2. วิธีสอน/วิธีการสอน
3. เทคนิคการสอน
4. แนวการสอน
5. กลยุทธ์การสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 34-38) กล่าวว่าจัดการการเรียนรู้เชิงรุกเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียน กระตุ้นการคิดขั้นสูงผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า โดยผู้เรียนไม่เพียงแค่ฟัง แต่ต้องอ่าน เขียน อภิปราย และลงมือปฏิบัติจริงโดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่น่าสนใจหัวข้อเรื่อง ควรเป็นประเด็นที่ผู้เรียนจะทำการศึกษา โดยเป็นมนทัศน์กว้าง ๆ ควรเป็นหัวข้อเรื่องที่ทันสมัย น่าสนใจทำให้ผู้เรียนอยากจะเรียนรู้
2. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้ทำลงไป
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการปฏิบัติต่าง ๆ ของผู้เรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วิธีการ กิจกรรมที่ครูหรือผู้เกี่ยวข้องนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการในการตรวจสอบผลการดำเนินการกิจกรรมว่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยใช้การประเมินหลากหลายวิธี

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนองค์ประกอบของการเรียนรู้เชิงรุก จากการศึกษางานวิจัยย้อนหลัง 5 ปี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

วาสนา โพธิ์ศรี (2566, หน้า 29) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกคือวิธีที่ผู้เรียนมีบทบาท มีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนลงมือปฏิบัติ อ่าน เขียน อภิปราย และแก้ปัญหา โดยครูวางแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวิชาและผู้เรียน โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. การออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดและการปฏิบัติ
3. การใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก

ศุจิตทิพย์ ตาลพันธ์ (2566, หน้า 649) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกคือกระบวนการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติในทุกทักษะ ฟัง พูด อ่าน คิด เขียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และพัฒนาการคิดขั้นสูง เพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานในการพูด การฟัง การเขียน การอ่าน และการสะท้อนความคิด
2. กลวิธีในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพ
3. การออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิชิตดา วรธาดาสวัสดิ์ (2566, หน้า 60) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการคิดและมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยครูเป็นที่ปรึกษาและใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. ด้านการออกแบบการเรียนรู้
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
3. ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้
5. ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

นันทพร วงศ์อัสยาห์ (2566, หน้า 27) กล่าวถึงการเรียนรู้เชิงรุกคือการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้กระตุ้นความสนใจ ส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้ให้เหมาะสมกับยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. การออกแบบการเรียนรู้
2. การจัดการเรียนรู้
3. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ศุภากร รัตนบุตดา (2566, หน้า 32) กล่าวว่าจัดการเรียนรู้เชิงรุกมุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ คิดวิเคราะห์ และค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. การออกแบบการเรียนรู้
2. การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ
3. การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ญานินฐา ราชคม (2566, หน้า 114) กล่าวว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน คือ ทางกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
2. การใช้สื่อนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้
3. การออกแบบและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
4. ทักษะการประเมินผลการเรียนรู้
5. การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน
6. การพัฒนาทักษะการเรียนรู้

ดำรงค์ วงศ์กระโซ่ (2565, หน้า 23) กล่าวว่าจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการเรียนที่เน้นการปฏิบัติจริง ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนและใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. ปัจจัยพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
3. กลวิธี/รูปแบบในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก
5. สื่อและทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

เพชรจันทร์ ภูทะวัง (2565, หน้า 27) กล่าวว่าจัดการเรียนรู้เชิงรุกคือ วิธีการเรียนที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้า อภิปราย และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ครูทำหน้าที่สนับสนุนมากกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียว โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. การออกแบบกิจกรรมและแผนการเรียนรู้
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. การใช้และพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้
4. การประเมินผลการเรียนการสอน

สุจิตตรา มุลอินทร์ (2565, หน้า 27) กล่าวว่าการเรียนรู้เชิงรุกเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน และคิดขั้นสูง ผ่านการลงมือปฏิบัติและปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน มีครูเป็นที่ปรึกษาและอำนวยความสะดวกโดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร การเรียนรู้จากประสบการณ์
2. การมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ
3. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

5. การบริหารจัดการชั้นเรียน

วัธนวิภา บุตดีสี (2565, หน้า 25) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกคือ กระบวนการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และเชื่อมโยงความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. การออกแบบการเรียนรู้
2. การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ
3. การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

อธิกร ทาแกง (2564, หน้า 39) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย โดยใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน และกระตุ้นการคิดขั้นสูงผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า โดยมีองค์ประกอบดังนี้

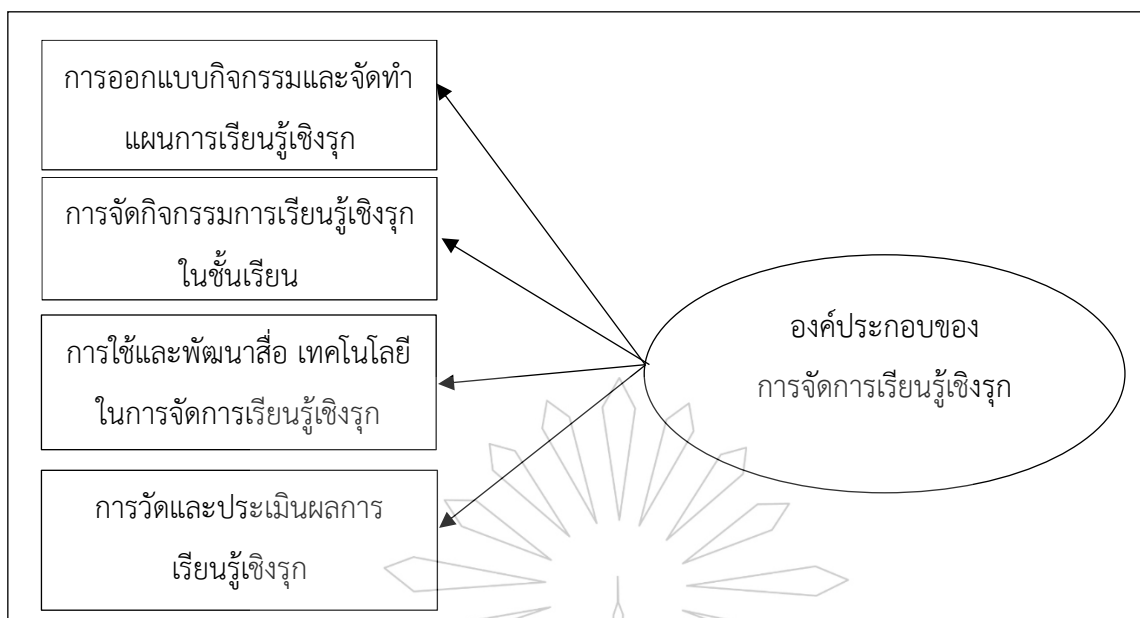
1. ปัจจัยพื้นฐาน ด้านการพูด การฟัง การอ่าน และการสะท้อน
2. กลวิธีในการเรียนรู้
3. การใช้ทรัพยากรทางการสอน เช่น การใช้เทคโนโลยีในการสอน

สรุปองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 16 แหล่ง ได้แก่ 1. วาสนา โพธิ์ศรี (2566) 2. ศุภิตย์ ตาลพันธ์ (2566) 3. วิชิรดา วรธาดา สวัสดิ์ (2566) 4. นันทพร วงศ์อิสยาห์ (2566) 5. ศุภากร รัตนบุตดา (2566) 6. ญาณิฐา ราชคม (2566) 7. ดำรงค์ วงศ์กระโซ่ (2565) 8. เพชรจันทร์ ภูทะวัง (2565) 9. สุจิตตรา มุลอินทร์ (2565) 10. วัธนวิภา บุตดีสี (2565) 11. อธิกร ทาแกง (2564) 12. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) 13. วัชร เล่าเรียนดี และคณะ (2560) 14. ฟิงค์ (1999) 15. ไทเลสตัน (2007) และ 16. มีเยอร์และโจนส์ (1993) นำไปสู่การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สัณเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (ต่อ)

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	วาสนา โพธิ์ศรี (2566)	ศุภิพย์ ตาสพันธ์ (2566)	วิจิรา วราดาสวัสดิ์ (2566)	นันทพร วงศ์อิสยาห์ (2566)	ศุภากร รัตนบุตตา (2566)	ญานิฐา ราชคม (2566)	ดำรงค์ วงศ์กระโห้ (2565)	เพชรจันทร์ ภูะวัง (2565)	สุจิตตรา มูลอินทร์ (2565)	วทันวิภา บุตสี (2565)	อภิศร ทาแกง (2564)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562)	วิชรา เล่าเรียนดี และคณะ (2560)	พิงค์ (1999)	ไทเลตัน (2007)	มียอร์ และโจนส์ (1993)	ความถี่
11. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่นำเสนอหัวข้อเรื่อง												✓					
12. จัดหาหรือเตรียมการเรียนรู้แบบใหม่															✓		1
13. การใช้ข้อมูลข่าวสาร															✓		
14. ประสบการณ์ที่ได้จากการสังเกต														✓			1
15. ประสบการณ์ที่ได้จากการลงมือกระทำ														✓			1
รวมทั้งหมด	4	3	5	3	4	6	5	4	5	4	3	4	3	4	5	3	68

จากตารางที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มี 16 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณาใช้ความสอดคล้องของนักวิชาการส่วนใหญ่ตั้งแต่ 50% ขึ้นไปได้องค์ประกอบเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรเพื่อการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 4 องค์ประกอบ คือ 1) การออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน 3) การใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก ดังแสดงในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 โมเดลแสดงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

จากภาพที่ 2.1 แสดงโมเดลองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ได้จากการสังเคราะห์ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก
- 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน
- 3) การใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก

2.2.4.1 นิยามเชิงปฏิบัติการของการออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก

การออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการที่ครูดำเนินการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ผ่านการคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึงการออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุกโดยผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

กาเย่และคณะ (Gagné et al, 2005, p. 3) ได้กล่าวถึงความหมายของการออกแบบกิจกรรมและการจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก คือกระบวนการนำหลักการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนโครงสร้างเหตุการณ์การเรียนรู้ โดยแต่ละกิจกรรมถูกกำหนดขึ้นอย่างมีเป้าหมายและมีจุดมุ่งหมายชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่วางไว้

สมิธและราแกน (Smith & Ragan, 1999, p. 28) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึงกระบวนการที่นำหลักการเรียนรู้และหลักการสอนไปใช้เพื่อวางแผนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 34-38) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึงการกำหนดผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและลักษณะของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมและสื่อที่เหมาะสมอย่างหลากหลาย โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบและประเมินผล และจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ บูรณาการเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมาย

วาสนา โพธิ์ศรี (2566, หน้า 29) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึงการดำเนินการของครูเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม เน้นทักษะการคิดและปฏิบัติ กำหนดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน พัฒนาเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และเลือกวิธี เครื่องมือ เกณฑ์ในการวัด ประเมินผล

นันทพร วงศ์อิสยาห์ (2566, หน้า 28) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึงกระบวนการวางแผนจัดกิจกรรมการสอนตามหลักสูตร กำหนดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

ศุภากร รัตนบุตดา (2566, หน้า 33) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึงการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การออกแบบการเรียนการสอน โดยนำทฤษฎีการเรียนการสอนมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนและกำหนดวิธีการประเมิน

ญาณิฐา ราชคม (2566, หน้า 124) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึงการกำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับธรรมชาติผู้เรียนและการเรียนรู้ จัดสาระการเรียนรู้ให้ถูกต้องตรงตามหลักสูตร ออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เลือกกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมหลากหลาย และจัดทำแผนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวิธีประเมินผลที่หลากหลาย

ดำรงค์ วงศ์กระโซ่ (2565, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึงการวางแผนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ใช้กระบวนการคิด ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาทักษะต่าง ๆ โดยครูวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ตั้งชื่อกิจกรรมให้น่าสนใจ จัดทำแผนการสอน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้

ดังนั้นจากนิยามความหมายข้างต้นการออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูต้องศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม กำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตร เลือกใช้สื่อและกลยุทธ์การสอนที่

หลากหลาย เพื่อใช้เป็นแนวทางกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และกำหนดวิธีการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

2.2.4.2 นิยามเชิงปฏิบัติการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียนโดยผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

เกเฟนและแอททาร์ด (Geven & Attard, 2012, p. 34) ได้เสนอความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า เป็นวิธีการเรียนการสอนที่เน้นความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก แตกต่างจากการเรียนรู้แบบเน้นครูเป็นศูนย์กลาง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้า และศึกษาสิ่งที่ตนสนใจด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น ขณะเดียวกัน ครูมีบทบาทเป็นผู้แนะนำและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 34-38) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกหมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้ นอกจากนี้กิจกรรมควรเน้นที่คุณภาพเป็นสิ่งที่ผู้เรียนพึงพอใจ สนุก น่าสนใจ ไม่ซ้ำซาก มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ควรใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม ส่งเสริมกระบวนการคิดและทักษะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

วาสนา โพธิ์ศรี (2566, หน้า 40) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน หมายถึง การออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดและการลงมือปฏิบัติ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำงานเป็นกลุ่ม และนำเสนอผลงานของตนเอง พร้อมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการประเมินผลอย่างเต็มที่

วิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์ (2566, หน้า 61) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน หมายถึง ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ คิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและท้าทาย พร้อมบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้รับโอกาสสะท้อนความรู้และทักษะที่ได้จากกิจกรรม พร้อมทั้งได้รับข้อเสนอแนะและข้อมูลสะท้อนกลับจากครู

นันทพร วงศ์อิสยาห์ (2566, หน้า 31) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และนำไปใช้ในชีวิต

จริงได้ ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง จัดรูปแบบการเรียนรู้ทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม พัฒนาเครือข่ายกับผู้ปกครองและชุมชน สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงการสอน

ศุภการ รัตนบุตตา (2566, หน้า 41) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน หมายถึง การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและลงมือทำ จัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการคิดและการปฏิบัติ มีการวัดผลทั้งด้านเนื้อหาและทักษะกระบวนการปฏิบัติ และใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ญานัฐ ราชคม (2566, หน้า 128) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน ครูใช้คำถาม แบบฝึกหัด หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเนื้อหาใหม่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในกระบวนการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง พร้อมกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจของผู้เรียน

ดำรงค์ วงศ์กระโซ่ (2565, หน้า 26) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมผ่านการพูด ฟัง อ่าน เขียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติ ใช้กระบวนการคิด สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น รับผิดชอบงานกลุ่ม รับฟังผู้อื่น และร่วมวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้

ดังนั้นจากนิยามความหมายข้างต้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง ส่งเสริมการทำงานกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำเสนอผลงาน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการประเมินผล

2.2.4.3 นิยามเชิงปฏิบัติการของการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการเลือก ออกแบบ พัฒนา และบูรณาการสื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้กล่าวถึงการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

โรมิซอฟสกี (Romiszowski, 1999, pp. 20-22) ได้ให้ความหมายการใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การเลือกและออกแบบสื่อการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงเกณฑ์ 3 ประการ ได้แก่

1. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

2. ความเหมาะสมกับผู้เรียน โดยพิจารณาความแตกต่าง ความสนใจ และจำนวนผู้เรียน รวมถึงความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ความพร้อมทางด้านเทคนิคและการปฏิบัติ สื่อควรทันสมัย น่าสนใจ ดึงดูดความสนใจ และสามารถใช้งาน เก็บรักษา และบำรุงรักษาได้ง่าย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 34-38) ได้ให้ความหมายการใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การใช้และพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งเน้นการจัดการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาในการใช้สื่อจนถึงการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้สอนต้องเลือกใช้สื่อที่ผ่านการประเมินคุณภาพ และมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ผลิตและพัฒนาสื่อ มีการกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่สื่อของครูให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ

วาสนา โพธิ์ศรี (2566, หน้า 52) ได้ให้ความหมายของการใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การดำเนินการของครูในการเลือกใช้ ออกแบบ และพัฒนาสื่อนวัตกรรมที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน คัดเลือกสื่อที่ใช้งานง่ายและดูแลรักษาได้สะดวก พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถใช้อุปกรณ์พื้นฐานเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ได้

วิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์ (2566, หน้า 63) ได้ให้ความหมายของการใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง ความสามารถของครูในการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และประเมินผลการใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

นันทพร วงศ์อิสยาห์ (2566, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของการใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การที่ครูเลือกใช้หรือออกแบบวัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิคต่าง ๆ เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาและบรรลุจุดประสงค์การเรียนการสอน ผ่านกระบวนการสื่อสารระหว่างครูและผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ศุภากร รัตนบุตตา (2566, หน้า 49) ได้ให้ความหมายของการใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การเลือกสื่อที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กิจกรรม และวิธีการสอน โดยคำนึงถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีคุณภาพ ราคาเหมาะสม และใช้งานได้จริง พร้อมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสื่อ มีการพัฒนา ทดลอง และประเมินก่อนนำไปใช้จริง เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ดำรงค์ วงศ์กระโซ่ (2565, หน้า 29) ได้ให้ความหมายของการใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การเลือกสื่อและเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ให้

บรรลุลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสามารถรวมถึงเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต วัสดุอุปกรณ์ สิ่งจำลอง การมอบหมายงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากร และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

ดังนั้นจากนิยามความหมายข้างต้นการใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการที่ครูเลือกใช้ และสร้างสื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ หรือกิจกรรม โดยสื่อควรมีคุณภาพ ใช้งานง่าย ราคาเหมาะสม และใช้ได้จริง

2.2.4.4 นิยามเชิงปฏิบัติการของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก โดยผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

โรมัส (Thomas, 2018, p. 45) ได้เสนอความหมายของการประเมินผลการเรียนการสอนแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า เป็นแนวคิดที่รวมเอาคำสำคัญสองคำเข้าไว้ด้วยกัน คือ การวัดผล (Measurement) และ การประเมินผล (Evaluation) แม้ว่าทั้งสองคำจะมีความหมายที่แตกต่างกัน แต่ในการปฏิบัติการทางการศึกษา มักจะถูกใช้ควบคู่กันเสมอในรูปของการวัดและประเมินผล เพื่อให้ครอบคลุมความหมายของการตรวจสอบและตัดสินคุณค่าของการเรียนรู้อย่างครบถ้วน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 34-38) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบผลการดำเนินงานกิจกรรมว่า บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีส่วนใดต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาต่อไป ใช้การประเมินหลากหลายวิธี เน้นหลักการประเมินตามสภาพจริง ให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสในการประเมิน เช่น ครู ประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินเพื่อน ผู้เรียนประเมินตนเอง และนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

วาสนา โพธิ์ศรี (2566, หน้า 64) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การประเมินผลด้วยเครื่องมือหรือวิธีที่หลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาจุดเด่นและปรับปรุงจุดด้อยของผู้เรียน และนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

นันทพร วงศ์อัสยาห์ (2566, หน้า 36) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาการความก้าวหน้าของผู้เรียน ควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

ศุภากร รัตนบุตดา (2566, หน้า 55) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ โดยครุมีความรู้ ความเข้าใจ เลือกใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ดำรงค์ วงศ์กระโซ่ (2565, หน้า 28) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยครุมีการบันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้หลักการประเมินตามสภาพจริงมีเครื่องมือในการวัดและเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน

เพชรจันทร์ ภูทะวัง (2565, หน้า 45) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การประเมินความรู้ที่แท้จริงที่อยู่ในบริบทจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติงานในชีวิตจริง ประเมินผลการทำงานด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน

ดังนั้นจากนิยามความหมายข้างต้นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ โดยใช้การประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยเครื่องมือหรือวิธีที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาการเรียนการสอนได้

2.3. การนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

การนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาในประเทศได้ศึกษาวิจัย และได้อธิบายไว้ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564, หน้า 37-43) กล่าวว่ากระบวนการนิเทศการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะนำการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเตรียมการนิเทศ

1.1 ทบทวนความรู้ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1.2 สืบหาข้อมูลสารสนเทศเพื่อการนิเทศ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ครู และผู้เรียน เพื่อตรวจสอบปัญหาและความต้องการ โดยคำนึงถึงบริบทของโรงเรียน ความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก การออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด การใช้สื่อ และการประเมินผล ผู้ทำหน้าที่นิเทศจะต้องวิเคราะห์ข้อมูล แยกแยะปัญหา จัดลำดับความสำคัญ และกำหนดแนวทางแก้ไขเพื่อยกระดับประสิทธิภาพของการจัดการเรียน

1.3 สร้างความเข้าใจ อธิบายความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้รับการนิเทศเข้าใจ

1.4 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้นิเทศควรนัดหมายกับผู้รับการนิเทศเพื่อวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ก่อนการนิเทศในชั้นเรียนจริง โดยเน้นการตรวจสอบประเด็นสำคัญ เช่นองค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ความสอดคล้องของแผนการสอนกับมาตรฐานและตัวชี้วัด การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก การใช้สื่อและเครื่องมือประเมินผล

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ และนัดหมายการนิเทศชั้นเรียน

2. การวางแผนการนิเทศ ผู้นิเทศควรวางแผนการนิเทศโดยการกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ กำหนดทางเลือกวางแผน กำหนดรูปแบบ วิธีการนิเทศ ให้เหมาะสมเพื่อดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ และออกแบบการนิเทศจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติการนิเทศ กำหนดวันเวลา หัวข้อ ประเด็นที่จะนิเทศ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศเฉพาะเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3. การดำเนินการนิเทศ ขั้นตอนนี้ผู้นิเทศเข้าพบผู้รับการนิเทศ ผ่านกิจกรรมการนิเทศ ใช้รูปแบบหรือวิธีการที่ผู้นิเทศนำมาใช้ปฏิบัติจริง ช่วยให้การดำเนินการนิเทศบรรลุเป้าหมาย

4. การประเมินผลการนิเทศ ขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลการนิเทศ เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของกระบวนการนิเทศ วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น พร้อมหาแนวทางปรับปรุง โดยผลการนิเทศพิจารณาจากการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ การตรวจสอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการนำไปใช้ในชั้นเรียนจริง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรร่วมกันสรุปผล หาจุดเด่นเพื่อส่งเสริมและให้กำลังใจ พร้อมระบุจุดที่ต้องพัฒนาเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

5. การสรุป รายงานผล ปรับปรุง และพัฒนา ขั้นตอนนี้เป็นการสรุปและรายงานผลการนิเทศ โดยผู้นิเทศนำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำรายงานผลของผู้รับการนิเทศเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ศศิธร พิชิ และพรเทพ ฐ์แผน (2567, หน้า 911-913) กล่าวถึงการพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการวางแผนการนิเทศ

1.1 การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยผู้บริหารสถานศึกษา มีแนวทางในการดำเนินการคือจัดทำคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจัดทำคู่มือนโยบายและเป้าหมายการนิเทศ สร้างความตระหนักและจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจถึงประโยชน์ของการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งจะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาควรมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและแนวทางคือ วางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยมีการสำรวจความต้องการใน

การนิเทศ ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จัดทำโครงการการนิเทศ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะทำงานที่รับผิดชอบการดำเนินการนิเทศภายใน สถานศึกษา

2. ด้านการให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ

2.1 จัดทำโครงการการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกอย่างชัดเจน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดซื้อหนังสือ, ตำรา, หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เชิงรุก

2.2 ผู้บริหารควรชี้แจงและจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การศึกษาดูงานควรจัดให้มีการ ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การอบรมโดยวิทยากร ทรงคุณวุฒิ ควรเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษามาให้ความรู้ เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เชิงรุก

3. ด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศ ผู้บริหารและครูผู้นิเทศควรมีการดำเนินงานและ แนวทางที่ชัดเจน ดังนี้

3.1 การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.2 การสะท้อนผลการนิเทศ กำหนดแบบฟอร์มในการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้ ชัดเจน การตรวจเยี่ยมและบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกอย่างสม่ำเสมอ

3.3 การให้คำปรึกษาและแนะนำ ให้กำลังใจและคำปรึกษาที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ให้คำแนะนำที่จริงใจเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา

4. ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ

4.1 ผู้บริหารควรจัดทำเกียรติบัตรและมอบให้แก่ครูที่สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้บรรลุ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ เพื่อชื่นชมและยกย่อง

4.2 ผู้บริหารควรจัดสวัสดิการและรางวัลแก่ครูที่สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้บรรลุ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์

5. ด้านการประเมินผลการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประชุมเพื่อชี้แจงและ สรุปลผลการวิเคราะห์หลังการประเมินผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแก่ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่าง มีประสิทธิภาพ

สุภาพร ธรรมสอน และเชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์ (2567, หน้า 243) กล่าวถึงกระบวนการการ นิเทศแบบ PAES เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ เป็นขั้นตอนในการสร้างเครือข่ายการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

โดยเริ่มจากการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงการออกแบบแผนการนิเทศและเครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสม มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจในการทำงานร่วมกันระหว่างเครือข่ายการนิเทศ (ผู้นิเทศ) และครู (ผู้รับการนิเทศ)

2. การปฏิบัติการนิเทศ ประกอบด้วย 3 ระยะในการลงพื้นที่เพื่อปฏิบัติการนิเทศ โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ได้แก่การสร้างบรรยากาศการนิเทศ การตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การสังเกตการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ให้ครูนำผลการสะท้อนมาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

3. การประเมินผลการนิเทศ การสรุปผลการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ เพื่อรายงานผลการนิเทศเพื่อนำไปจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

4. ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการขับเคลื่อนคุณภาพของครู เพื่อนำไปสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียน

เวียงชัย แสงทอง และคณะ (2566, หน้า 1,220) กล่าวถึงรูปแบบการนิเทศแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศ ผู้นิเทศศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศ เพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์และออกแบบกระบวนการนิเทศ โดยใช้รูปแบบพบหน้าและออนไลน์ รวมถึงจัดทำหลักสูตรให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงรุก จัดทำเครื่องมือ ปฏิทินการนิเทศ และจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็น เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร

ขั้นที่ 2 การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ ผู้นิเทศชี้แจงจุดประสงค์ของการนิเทศ ตรวจสอบความรู้เดิมของผู้รับการนิเทศ และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ขั้นที่ 3 การดำเนินการนิเทศ ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกตามแผนที่ได้ออกแบบไว้ โดยผู้นิเทศจะเข้าร่วมสังเกตการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน และร่วมสะท้อนผลการจัดกิจกรรมทั้งในรูปแบบพบหน้าและออนไลน์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์จุดเด่น และหาจุดที่สามารถพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกต่อไป

ขั้นที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่าน Digital Platform โดยประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกออนไลน์ เช่น การใช้เครื่องมือและวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมดิจิทัล ผู้นิเทศจะสรุปและรายงานผลการนิเทศลงใน Digital Platform

จันทร์จิรา อ่อนพรม และปณตนนท์ เกียรติประภากุล (2566, หน้า 1,441-1,443) กล่าวถึงการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการประชุมครูก่อนการสังเกต (Plan) ผู้บริหารจัดประชุมชี้แจงสิ่งที่ต้องสังเกตและเทคนิคการสอนให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน พร้อมร่วมวิเคราะห์และกำหนดแนวทางการนิเทศที่เหมาะสมเพื่อให้ครูทราบบทบาทและวิธีปฏิบัติในการนิเทศ ผู้บริหารจะกำหนดปฏิทินการประชุมและวันเวลาในการเข้าสังเกตการเรียนการสอน รวมถึงชี้แจงวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้ครูรับทราบตรงกัน การประชุมดังกล่าวยังส่งเสริมให้ครูจัดเตรียมสื่อและคู่มือการนิเทศเชิงรุก และทบทวนความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พร้อมคำแนะนำในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การนิเทศมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ด้านการสังเกตชั้นเรียน (Do) ผู้บริหารร่วมกับครูวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าร่วมสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้วิธีการหลากหลายและสอดคล้องกับมาตรฐานและเป้าหมายของสถานศึกษา การสังเกตจะบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด เช่น การบันทึกวิดีโอขณะนิเทศ โดยผู้นิเทศสังเกตการใช้สื่อและกระบวนการสอนของครูโดยไม่รบกวนการเรียนรู้ของผู้เรียน หลังจากการสังเกต ผู้นิเทศจะให้คำแนะนำและกำลังใจครู พร้อมสะท้อนผลผ่านการพูดคุยและตั้งคำถามในลักษณะเป็นมิตร เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ด้านการวิเคราะห์และตีความหมาย (Check) ผู้บริหารพิจารณาและวิเคราะห์ผลการประเมินจากการนิเทศ โดยแปลผลและกำหนดระดับคุณภาพตามคู่มือการนิเทศและข้อมูลที่ได้จากการสังเกตชั้นเรียนร่วมกับผู้รับการนิเทศอย่างละเอียดทุกขั้นตอน โดยใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและวิเคราะห์ข้อควรพัฒนาที่พบระหว่างการนิเทศให้กับคณะครู

4. ด้านการประชุมครูภายหลังการสอน (Act) ผู้บริหารจัดประชุมร่วมกับครูผู้สอนหลังจากการสังเกตการเรียนการสอน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และการปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น กระบวนการดังกล่าวใช้แนวคิด PLC (Professional Learning Community) เพื่อให้ครูสามารถเรียนรู้จากปัญหาในการสอน ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาการสอนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด พร้อมรายงานผลการนิเทศ วิเคราะห์ข้อดีและประเด็นที่ควรพัฒนา และชี้แจงแนวทางเพื่อให้ครูเข้าใจตรงกัน ตลอดจนปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบทการเรียนการสอน เพื่อยกระดับเทคนิคการสอนและเสริมสร้างความชำนาญในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

5. ด้านการสะท้อนผล (After Action Review) หมายถึง การที่ผู้บริหารทบทวนภารกิจและพัฒนาการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงการนิเทศครั้งถัดไป โดยใช้ข้อมูลจากผลการนิเทศมาสรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้เข้ารับการนิเทศอย่างเป็นระบบและรายบุคคล พร้อมส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสนับสนุน

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำเสนอผลงานของครู รวมถึงเสนอปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูได้รับทราบข้อมูลและนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในอนาคต

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมี 5 กระบวนการ ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ 4) การดำเนินการนิเทศ และ 5) การประเมินผลและรายงานผล และผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจากแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษาหลากหลายท่าน ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงรุก 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในชั้นเรียน 3) การใช้และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ 4) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้เชิงรุก ผู้วิจัยจึงนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูได้ 5 องค์ประกอบดังนี้

- 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
- 2) การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
- 3) การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
- 4) การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
- 5) การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โดยผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยมีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยพิจารณาการออกแบบกิจกรรม การจัดกิจกรรม การเลือกใช้สื่อหรือกลยุทธ์การสอนที่หลากหลาย รวมถึงการตรวจสอบผลการเรียนรู้เชิงรุก นำผลการวิเคราะห์สภาพ และความต้องการมาจัดลำดับความสำคัญปัญหา เลือกปัญหาที่จำเป็นที่สุดมาแก้ไข และร่วมสร้างเป้าหมายในการนิเทศร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศผ่านการประชุม

องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง กระบวนการที่นำปัญหาและความต้องการเร่งด่วนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูที่ได้จากขั้นที่ 1 มากำหนดรายละเอียดในการวางแผนการนิเทศ เช่นการออกแบบกิจกรรมการสอนของครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงวางแผนการเลือกใช้ และสร้างสื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของครู โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการประชุม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน จัดตั้งทีม กำหนดหัวข้อการนิเทศ ระยะเวลา วิธีการนิเทศ รวมถึงจัดทำแผนนิเทศ

องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือในเทคนิคในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง กระบวนการสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศ โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลว่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ โดยสื่อหรือเครื่องมือควรมีคุณภาพ ใช้งานง่าย ตรงประเด็น

องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง การนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติจริงตามขั้นตอน ระยะเวลาที่กำหนด มีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันของคณะผู้นิเทศ ผู้นิเทศมีการนิเทศตรวจสอบแผนการเรียนรู้ของครู การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และการเลือกใช้สื่อการสอนที่หลากหลายหรือไม่ ตรวจสอบว่าครูประเมินผลตามสภาพจริงหรือไม่ โดยมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างเป็นระบบ จากนั้นจึงมีการสะท้อนผลและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง กระบวนการตรวจสอบ ประเมินผล และสรุปผลลัพธ์ของการนิเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยมีการประเมินการออกแบบกิจกรรม การจัดกิจกรรม การใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก เมื่อสิ้นสุดการประเมินผล การนิเทศจะมีการสรุปผล และจัดทำรายงานอย่างเป็นทางการเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศในรอบต่อไป

จากนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสร้างประเด็นตัวบ่งชี้เพื่อเข้าสู่การตั้งข้อคำถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงตัวแปรนิยามศัพท์และประเด็นคำถามของแต่ละด้านของตัวแปร

องค์ประกอบ	นิยามศัพท์	ประเด็นคำถาม
องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและ ความต้องการในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	ความคิดเห็นของครูสังกัด สพป. สุราษฎร์ธานี เขต 3 เกี่ยวกับ การศึกษาสภาพปัจจุบันและ ความต้องการในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและ ความต้องการในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู โดย	1. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู 2. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ ความต้องการในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู

องค์ประกอบ	นิยามศัพท์	ประเด็นคำถาม
	พิจารณาการออกแบบกิจกรรม การจัดกิจกรรม การเลือกใช้สื่อ หรือกลยุทธ์การสอนที่ หลากหลาย รวมถึงการ ตรวจสอบผลการเรียนรู้เชิงรุก นำผลการวิเคราะห์สภาพ และ ความต้องการมาจัดลำดับ ความสำคัญปัญหา เลือกปัญหา ที่จำเป็นที่สุดมาแก้ไข และรวม สร้างเป้าหมายในการนิเทศ ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศผ่านการประชุม	3. ผู้บริหารพิจารณาการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนการ สอนของครู 4. ผู้บริหารพิจารณาการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของ ครู 5. ผู้บริหารพิจารณาการ เลือกใช้สื่อของครู 6. ผู้บริหารพิจารณาการใช้กล ยุทธ์การสอนของครู 7. ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์ สภาพมาจัดลำดับความสำคัญ ปัญหา 8. ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์ ความต้องการของครูมา จัดลำดับความสำคัญปัญหา 9. ผู้บริหารเลือกปัญหาที่ จำเป็นที่สุดมาแก้ไข 10. ผู้บริหารและครูรวมสร้าง เป้าหมายในการนิเทศร่วมกัน 11. ผู้บริหารและครูมีการ ประชุมร่วมกัน
องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ความคิดเห็นของครูสังกัด สพป. สุราษฎร์ธานี เขต 3 เกี่ยวกับการ วางแผนการนิเทศการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง กระบวนการที่นำปัญหาและ ความต้องการเร่งด่วนในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	1. ผู้บริหารนำปัญหาที่เร่งด่วน ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูมาวางแผนการนิเทศ 2. ผู้บริหารนำความต้องการที่ เร่งด่วนของครูมาวางแผนการ นิเทศ 3. ผู้บริหารวางแผนการนิเทศ

องค์ประกอบ	นิยามศัพท์	ประเด็นคำถาม
	ของครูที่ได้จากขั้นที่ 1 มา	การออกแบบกิจกรรมการสอน
	กำหนดรายละเอียดในการวางแผนการนิเทศ เช่นการออกแบบ	ของครู
	กิจกรรมการสอนของครู การจัด	4. ผู้บริหารวางแผนการนิเทศ
	กิจกรรมการเรียนรู้ของครู การ	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ
	วัดและประเมินผลการเรียนรู้	ครู
	รวมถึงวางแผนการเลือกใช้ และ	5. ผู้บริหารวางแผนการนิเทศ
	สร้างสื่อที่เหมาะสมกับ	การวัดและประเมินผลการ
	วัตถุประสงค์ของครู โดยผู้นิเทศ	เรียนรู้
	และผู้รับการนิเทศมีการประชุม	6. ผู้บริหารวางแผนการนิเทศ
	เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ	การเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับ
	ร่วมกัน จัดตั้งทีม กำหนดหัวข้อ	วัตถุประสงค์ของครู
	การนิเทศ ระยะเวลา วิธีการ	7. ผู้บริหารวางแผนการนิเทศ
	นิเทศ รวมถึงจัดทำแผนนิเทศ	การสร้างสื่อที่เหมาะสมกับ
		วัตถุประสงค์ของครู
		8. ผู้บริหารและครูมีการ
		ประชุม เพื่อสร้างความรู้
		ร่วมกัน
		9. ผู้บริหารและครูมีการ
		ประชุม เพื่อสร้างความรู้
		ร่วมกัน
		10. ผู้บริหารมีการจัดตั้งทีม
		นิเทศ
		11. ผู้บริหารมีการกำหนด
		หัวข้อการนิเทศ
		12. ผู้บริหารมีการกำหนด
		ระยะเวลาในการนิเทศ
		13. ผู้บริหารมีการกำหนด
		วิธีการนิเทศ
		14. ผู้บริหารมีการจัดทำแผน
		นิเทศ

องค์ประกอบ	นิยามศัพท์	ประเด็นคำถาม
องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือ นิเทศในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู	ความคิดเห็นของครูสังกัด สพป. สุราษฎร์ธานี เขต 3 เกี่ยวกับการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง กระบวนการสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศ โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลว่าบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ โดยสื่อหรือเครื่องมือควรมีคุณภาพ ใช้งานง่าย ตรงประเด็น	1. ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู 2. ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู 3. ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู 4. ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศ 5. ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่ใช้งานง่าย 6. ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่ตรงประเด็น 7. ผู้บริหารสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้งานง่าย มีรูปแบบและขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจได้
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ความคิดเห็นของครูสังกัด สพป. สุราษฎร์ธานี เขต 3 เกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง การนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติจริงตามขั้นตอน	1. ผู้บริหารนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติจริงตามขั้นตอน 2. ผู้บริหารนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนด

องค์ประกอบ	นิยามศัพท์	ประเด็นคำถาม
	ระยะเวลาที่กำหนด มีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันของคณะผู้นิเทศ ผู้นิเทศ มีการนิเทศตรวจสอบแผนการเรียนรู้ของครู การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และการเลือกใช้สื่อการสอนที่หลากหลายหรือไม่ ตรวจสอบว่าครูประเมินผลตามสภาพจริงหรือไม่ โดยมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างเป็นระบบ จากนั้นจึงมีการสะท้อนผลและปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	3. ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศ 4. ผู้บริหารมีการตรวจสอบแผนการเรียนรู้ของครู 5. ผู้บริหารมีการตรวจสอบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม 6. ผู้บริหารมีการตรวจสอบการเลือกใช้สื่อการสอนของครู 7. ผู้บริหารมีการตรวจสอบการประเมินผลตามสภาพจริงของครู 8. ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 9. ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 10. ผู้บริหารมีการสะท้อนผลการนิเทศให้ครูทราบ 11. ผู้บริหารมีการปรับปรุงการดำเนินงานนิเทศ
องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ความคิดเห็นของครูสังกัด สพป. สุราษฎร์ธานี เขต 3 เกี่ยวกับการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู หมายถึง กระบวนการตรวจสอบประเมินผล และสรุปผลลัพธ์ของการนิเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาการ	1. ผู้บริหารประเมินผลการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 2. ผู้บริหารประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู

องค์ประกอบ	นิยามศัพท์	ประเด็นคำถาม
	จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยมี	3. ผู้บริหารประเมินผลการใช้
	การประเมินการออกแบบ	สื่อเทคโนโลยีในการจัดการ
	กิจกรรม การจัดกิจกรรม การใช้	เรียนรู้เชิงรุกของครู
	สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการ	4. ผู้บริหารประเมินวิธีการวัด
	เรียนรู้เชิงรุก รวมถึงวิธีการวัด	และประเมินผลการเรียนรู้เชิง
	และประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก	รุกของครู
	เมื่อสิ้นสุดการประเมินผลการ	5. ผู้บริหารสรุปผลการนิเทศให้
	นิเทศจะมีการสรุปผล และจัดทำ	ครูทราบ
	รายงานอย่างเป็นทางการเสนอ	6. ผู้บริหารจัดทำรายงานผล
	ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ผลการ	การนิเทศ
	ประเมินมาปรับปรุงและ	7. ผู้บริหารรายงานผลการ
	พัฒนาการนิเทศในรอบต่อไป	นิเทศต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง
		8. ผู้บริหารนำผลการประเมิน
		มาปรับปรุงการนิเทศ
		9. ผู้บริหารนำผลการประเมิน
		มาพัฒนาการนิเทศในรอบ
		ต่อไป

2.4. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2.4.1 ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (2567, หน้า 1) กล่าวว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเกิดจากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายทางการศึกษาที่เกิดขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2542 และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ประกอบกับ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 กำหนดให้การบริหารและการ จัดการขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความ เหมาะสมด้านอื่น และให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เป็นหน่วยงานที่อยู่ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกิดขึ้นตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไข การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาและกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ.2550 เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550 และ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไขการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาและกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา เพิ่มเติม พ.ศ. 2551 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2551 อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนด และแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขต พื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่ประถมศึกษา ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ได้ถูกประกาศ เปลี่ยนแปลงเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ประกอบด้วยท้องที่ อำเภอเวียงสระ อำเภอบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอพระแสง อำเภอเคียนซา และอำเภอชัยบุรี โดยสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตั้งอยู่ที่อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษา พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประกาศ ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ และแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

อำนาจหน้าที่

- 1) จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
- 2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
- 3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
- 5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

- 7) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
- 9) ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 10) ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
- 11) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไประหว่างองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 12) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.4.2 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566-2567 (ฉบับปรับปรุง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567) โดยการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผน 3 ระดับ ตามนัยของมติรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม เป้าประสงค์ กลยุทธ์ แนวทางพัฒนา และตัวชี้วัดความสำเร็จรายละเอียด ดังนี้

1) วิสัยทัศน์

องค์กรคุณภาพได้มาตรฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2) พันธกิจ

1. ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ
2. ส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้ประวัติศาสตร์หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และประชาธิปไตย
3. ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. พัฒนาศักยภาพ และคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะ ตามหลักสูตร คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
5. ส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นวิถีในการค้นหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ที่สูงขึ้น
6. ส่งเสริม สนับสนุน ความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ เพื่อขีดความสามารถในการแข่งขัน

7. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาส ความเสมอภาคทางการศึกษา
8. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

9. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะและสมรรถนะตามมาตรฐาน วิชาชีพ

10. พัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และคำนึงถึง ความ

รับผิดชอบต่อสังคม เหมาะสมกับบริบท โดยมีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยี ดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ

3) ค่านิยม

รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีวินัย ใส่ใจบริการ ประสานความร่วมมือ

4) เป้าประสงค์

1. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม และประชาธิปไตย

3. สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญ คุณลักษณะอันถึงประสงค์ตามหลักสูตร และมีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

5. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านการอ่าน เพื่อเป็นวิถีในการค้นหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ ที่สูงขึ้น

6. ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศให้สมรรถนะตามศักยภาพ เพื่อสร้างขีด ความสามารถในการแข่งขัน

7. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาส ความเสมอภาคทางการศึกษา

8. สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับความปลอดภัย จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะ ที่ดี

9. ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครู และบุคลากรทางการศึกษามี ทักษะและสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ

10. องค์กรมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อ

ต่อสังคมเหมาะสมกับบริบท โดยมีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการ

5) กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างความรักสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีขีดความสามารถ คุณลักษณะ และทักษะในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม

2.4.3 ข้อมูลพื้นฐานจำนวนสถานศึกษาจำแนกตามอำเภอ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. เวียงสระ	จำนวน 31 โรงเรียน
2. พระแสง	จำนวน 38 โรงเรียน
3. เคียนซา	จำนวน 28 โรงเรียน
4. บ้านนาสาร	จำนวน 31 โรงเรียน
5. บ้านนาเดิม	จำนวน 13 โรงเรียน
6. ชัยบุรี	จำนวน 11 โรงเรียน

2.5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการศึกษาแนวทาง ออกแบบ และดำเนินการวิจัย โดยการศึกษางานวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ งานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

อสิกร ทาแกง (2564, หน้า 75-81) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษากระบวนการนิเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นกระบวนการการนิเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลการนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติการนิเทศ และด้านการดำเนินการปฏิบัติการนิเทศตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน 2.1) ผู้บริหารและครูที่เพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.2) ผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.3) ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในภาพรวมไม่แตกต่างกัน 2.4) ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงรายในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุกัญญา ผดุงเทศ (2565, หน้า 90-103) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในของกลุ่มโรงเรียนแม่กุ-มหาวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในของกลุ่มโรงเรียนแม่กุ-มหาวันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 2) ศึกษาแนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ 3) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในของกลุ่มโรงเรียนแม่กุ-มหาวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการนิเทศภายในของกลุ่มโรงเรียนแม่กุ-มหาวัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวางแผนการนิเทศ รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ และด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ตามลำดับ 2) จากการศึกษารายงานที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ การนิเทศภายในของกลุ่มโรงเรียนแม่กุ-มหาวัน สรุปผลโดยการนิเทศเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้ความช่วยเหลือคุณครูในการจัดการเรียนการสอน มีการประชุมวางแผน ตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา มีการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ ทำงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้รูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย และมีการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน 3) แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของกลุ่มโรงเรียนแม่กุ-มหาวัน สรุปผลมีการประชุม

แต่งตั้งคณะทำงานนิเทศภายในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศชั้นพื้นฐานของโรงเรียนตามกระบวนการ SWOT มีการประชุมวางแผนการนิเทศ มีการจัดทำคู่มือในการใช้สื่อและเครื่องมือนิเทศ ส่งเสริม สนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการนิเทศภายใน และติดตามการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาตามปฏิทินการนิเทศอย่างเคร่งครัด กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลอย่างชัดเจน

จันทร์จิรา อ่อนพรม และคณะ(2566, หน้า 1,433) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 2) แนวทางในการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการประชุมครูก่อนการสังเกต (Plan) 6 แนวทาง ด้านการสังเกตชั้นเรียน (Do) 3 แนวทาง ด้านการวิเคราะห์และตีความหมาย (Check) 3 แนวทาง ด้านการประชุมครูภายหลังการสอน (Act) 3 แนวทาง และ ด้านการสะท้อนผล (After Action Review) 5 แนวทาง

วิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์ (2566, หน้า 118-126) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ผู้ที่เกี่ยวข้องและบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการนิเทศ และ องค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์ของการนิเทศ และรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุภาพร ธรรมสอน และคณะ (2567, หน้า 232) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการการนิเทศแบบ PAES เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) สำหรับครูจังหวัดกำแพงเพชร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

เชิงรุก 2) พัฒนาระบบการนิเทศแบบ PAES 3) ทดลองใช้ระบบการนิเทศแบบ PAES 4) ประเมินระบบการนิเทศแบบ PAES ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาความต้องการนิเทศ พบว่า มีความต้องการในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และประเมินการนิเทศ และมีแนวทางการพัฒนาการนิเทศ คือ มีกำหนดเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจนและนิเทศตรงตามประเด็นที่กำหนด 2. ผลการพัฒนาระบบการนิเทศแบบ PAES มี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3. ผลการทดลองใช้ระบบการนิเทศแบบ PAES พบว่า ครูทั้งสองกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าพัฒนาการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น และสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมาก และครูทุกคนมีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คิดเป็นร้อยละ 100 มีความพึงพอใจต่อระบบการนิเทศแบบ PAES โดยรวมในระดับมาก 4. ผลการประเมินระบบการนิเทศแบบ PAES อยู่ในระดับมาก โดยด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

เฉลิมพล กันทะวงศ์ (2567, หน้า 70-75) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และด้านการมีทักษะการคิด การแก้ปัญหา และการนำไปประยุกต์ใช้ ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) การเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามเพศ เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติ และด้านการมีทักษะการคิด การแก้ปัญหา และการนำไปประยุกต์ใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เนียมี (Niemi, 2002, p. 763) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเรียนรู้เชิงรุกการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่จำเป็นในการศึกษาของครูและโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษาอย่างแพร่หลาย อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกหลายด้านที่ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ของครูไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจะเป็น เช่นปัญหาด้านการเตรียมและวางแผนการจัดการเรียนรู้ การขาดสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

วีร์ทาเนน, นีเอมิ และเนฟกี (Virtanen, Niemi & Nevgi , 2017, p. 1) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนผู้สอน ด้านความสามารถในการกำกับตนเอง ซึ่งการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจะสนับสนุนสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนครู ร่วมกับการวิเคราะห์ความแตกต่างในการกำกับตนเองของนักเรียนครู ผลการวิจัยพบว่า การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการบรรลุผลสำเร็จของสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างเช่น จุดมุ่งหมายและการเรียนรู้อย่างตั้งใจตลอดจนการตัดสินใจได้ด้วยตนเองและความรับผิดชอบงานกลุ่ม เพื่อจะพัฒนาสมรรถนะที่ดีที่สุด นักเรียนวิชาชีพครูต้องการแรงจูงใจในการเรียนรู้ระดับสูงและกลยุทธ์ในการกำกับตนเองที่ดีเยี่ยม คะแนนเฉลี่ยสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนครูที่มีแรงจูงใจ ระดับสูงในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น เมื่อมีประสบการณ์ของการเรียนเชิงรุกเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนครูที่มีแรงจูงใจสูง และการกำกับตนเองในระดับปานกลางยังได้รับประโยชน์อย่างมากจากการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

โฮเซ เอส. ตอร์เรซิลลา, เบเลน กูเทียเรซเดโรซาส และจอห์น ซี. กันซิลลา (José S.Torrecilla, Belén Gutiérrez-de-Rozas, & John C. Cancilla , 2021, pp. 778-781) ได้วิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะกระบวนการคิดเป็นฐาน ในระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเพิ่มสูงขึ้น โดยมีจำนวนผู้สอบผ่านเพิ่มขึ้น (เพิ่มขึ้นประมาณ 27 %) เมื่อเทียบกับวิธีการสอนแบบเดิม นอกจากนี้ ยังได้รับความพึงพอใจจากผู้เรียนที่เข้าชั้นเรียนเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะกระบวนการคิดเป็น ฐาน ผู้เรียนมากกว่า 81 %คิดว่าวิธีการนี้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับการสอน ในทางกลับกัน ผู้เรียนหลายคนรู้สึกว่าการเรียนนี้จะช่วยลดการขาดเรียนได้ เพราะผู้เรียนสนุกกับตัวเองในขณะที่เรียนรู้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เป็นการวิจัยผสมวิธี (Mix-Method) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ และความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3.1. ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ และความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

การศึกษาสภาพ และความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม มีวิธีการดำเนินการดังนี้

3.1.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำนวน 1,567 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3, 2568, หน้า 15)

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 310 คน ได้จากการกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ดำเนินการสุ่มหลายขั้นตอน(MultiStage Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามอำเภอในเขตพื้นที่ศึกษา ซึ่งมี 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอบ้านนาสาร อำเภอเคียนซา อำเภอเวียงสระ อำเภอพระแสง และอำเภอชัยบุรี

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสุ่มโรงเรียนโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการหยิบลากรายชื่อโรงเรียนแบบไม่ใส่คืน

ขั้นที่ 3 ดำเนินการสุ่มครู โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการหยิบลากรายชื่อครู แบบไม่ใส่คืน รายละเอียดตามตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอในสังกัด สพป. สุราษฎร์ธานี 3	จำนวนโรงเรียน	ครู	
		ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
เวียงสระ	30	341	67
พระแสง	38	381	76
เคียนซา	28	293	58
บ้านนาสาร	31	302	60
บ้านนาเดิม	13	97	19
ชัยบุรี	11	153	30
รวม	151	1,567	310

3.1.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอำเภอที่ตั้งโรงเรียน ลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 รวม

ทั้งสิ้น 51 ข้อ ประกอบด้วยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 102) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.1.3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม ดังนี้

3.1.3.1 ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู แล้วนำมาประมวลความรู้ที่ศึกษามาเป็นกรอบแนวคิด และกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.3.2 ศึกษาแนวคิด วิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

3.1.3.3 สร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3.1.3.4 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

3.1.3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และนำแบบสอบถามไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ด้านการวัดและประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 ท่าน และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำนวน 2 ท่าน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้านความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index: IOC) ความถูกต้องเหมาะสม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการจะวัดตามความคิดเห็น เพื่อพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.5 ขึ้นไปเพื่อแสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับ

จุดมุ่งหมายหรือเนื้อหาที่ต้องการโดยผู้วิจัยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 63-66) ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน + 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน - 1

การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณค่าตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำข้อมูลที่รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ทุกข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.77-1.00 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

3.1.3.6 ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.1.3.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรที่ไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient : α) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.99 และเมื่อนำแบบสอบถามที่ทดลองมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ทั้ง 5 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.93 องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96 องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96 และองค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ

3.1.3.8 ปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามดำเนินการแก้ไขเพื่อให้ได้เครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์ จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.1.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

3.1.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3.1.4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พร้อมด้วยแบบสอบถาม Google Forms จัดทำเป็น QR Code

3.1.4.3 ส่งแบบสอบถาม Google Forms ผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (My office) ไปยังโรงเรียนในสังกัดตามรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3.1.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1.5.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการโดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ปัจจุบัน และอำเภอที่ตั้งโรงเรียน นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.1.5.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.1.5.3 นำข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการมาหาค่าความต้องการจำเป็น (PNI)

3.1.6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณ โดยใช้สถิติ ดังนี้

3.1.6.1 ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 122)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.1.6.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 122)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนแต่ละข้อ

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

x แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.1.6.3 วิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2558, หน้า 279)

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{I-D}{D}$$

เมื่อ I (Importance) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด

D (Degree of Success) หมายถึง ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

3.2. ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขั้นตอนในการร่างแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยดำเนินการร่างแนวทางดังนี้

3.2.1. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งหมดจำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเกณฑ์การคัดเลือกคือผู้บริหารสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ที่มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 2 ปี

3.2.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi structured Interview) เพื่อใช้เก็บรวบรวมเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยในการสัมภาษณ์จะใช้ลักษณะคำถามประเภทปลายเปิด แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

3.2.3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

3.2.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู แล้วทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

3.2.3.2 ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

3.2.3.3 กำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เกี่ยวกับการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.2.3.4 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงเนื้อหาข้อเสนอแนะ

3.2.3.5 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับกรอบแนวคิด แล้ววิเคราะห์หาความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00

3.2.3.6 นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และทำการเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง และแก้ไขปรับปรุงให้เครื่องมือมีความถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง

3.2.3.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่มีความสมบูรณ์เป็นฉบับจริง แล้วนำไปใช้จริงกับผู้ให้ข้อมูล

3.2.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.2.4.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือที่ออกจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมมา โศกราช เพื่อขออนุญาตและนัดหมายผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ในการ สัมภาษณ์

3.2.4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาล่วงหน้า เพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบ แนวคำถาม และเตรียมการตอบ

3.2.4.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารแบบตัวต่อตัว และขออนุญาตในการบันทึกเสียง จดบันทึกด้วยตนเองและมีผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้บันทึกเทป

3.2.4.4 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ให้ได้ครบทั้ง 5 ท่าน เพื่อเตรียมนำไป วิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

3.2.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมาสรุปประเด็นโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา (Content analysis) เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3.2.6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลได้จากบันทึกการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิง เนื้อหา (Content Analysis) สังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

3.3. ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3.3.1. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์มี
วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
จำนวน 1 คน และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษาหรือ
เทียบเท่า มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน
ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา
เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์
ธานี เขต 3 เป็นแบบประเมินความเหมาะสม แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริม
การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3.3.3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการสร้างแบบประเมินและความเป็นไปได้

3.3.3.2 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายใน
สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3

3.3.3.3 จัดพิมพ์แบบประเมินความเหมาะสมที่มีความสมบูรณ์เป็นฉบับจริง แล้วนำไปใช้จริง
กับผู้ให้ข้อมูล

3.3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.3.4.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือที่ออกจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมมา
โคกราช เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแนบแบบประเมินความ
เหมาะสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้กับผู้เชี่ยวชาญ

3.3.4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.5.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ด้วยการหลอมรวมประเด็นข้อมูลจากแบบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ ตามประเด็นขององค์ประกอบ เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ และแปลความหมายของข้อมูลจากระดับคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) คือ

- 5 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้อverage
- 2 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ค่าคะแนนที่ได้จากความเหมาะสมแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้มากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปไ้มาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อverage
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อยที่สุด

3.3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย เรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการวิจัย ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมาย ของสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ และความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

4.3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ และความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ศึกษาสภาพ และความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สืบหาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 310 คน นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.1 - 4.7

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอำเภอที่ตั้งโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	39	12.58
หญิง	271	87.42
รวม	310	100
2. อายุ		
20 - 30 ปี	125	40.32
31 - 40 ปี	109	35.16
41 - 50 ปี	62	20.00
สูงกว่า 50 ปี	14	4.52
รวม	310	100
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	257	82.90
ปริญญาโท	51	16.45
ปริญญาเอก	2	0.65
รวม	310	100

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอำเภอที่ตั้งโรงเรียน (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
4. อำเภอที่ตั้งโรงเรียน		
เวียงสระ	67	21.61
พระแสง	76	24.52
เคียนซา	58	18.71
บ้านนาสาร	60	19.35
บ้านนาเดิม	19	6.13
ชัยบุรี	30	9.68
รวม	310	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 87.42 ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 40.32 เมื่อพิจารณาการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 82.90 และส่วนใหญ่ที่ตั้งโรงเรียนอยู่ในอำเภอพระแสง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 24.52

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในกรณีศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม

การนิเทศที่ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู	สภาพการณ์เทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การจัด อันดับ
	X	S.D.	แปล ผล	X	S.D.	แปล ผล		
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	4.34	0.50	มาก	4.50	0.43	มากที่สุด	0.04	1
2. การวางแผนการนิเทศการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	4.39	0.50	มาก	4.54	0.47	มากที่สุด	0.03	2
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือ นิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิง รุกของครู	4.30	0.52	มาก	4.38	0.47	มาก	0.02	3

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม (ต่อ)

การนิเทศที่ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การจัด อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
4. การดำเนินการนิเทศการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	4.35	0.52	มาก	4.53	0.46	มากที่สุด	0.04	1
5. การประเมินผลและ รายงานผลการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู	4.27	0.53	มาก	4.46	0.46	มาก	0.03	2
ภาพรวม	4.33	0.47	มาก	4.46	0.42	มาก	0.03	-

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, $S.D.=0.47$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.39$, $S.D.=0.50$) รองลงมาคือ การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.35$, $S.D.=0.52$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.27$, $S.D.=0.53$)

ส่วนความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, $S.D.=0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.35$, $S.D.=0.47$) รองลงมาคือ การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.53$, $S.D.=0.46$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การสร้างสื่อและเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.38$, $S.D.=0.47$)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 3 อันดับแรก คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($PNI = 0.04$) ด้านการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($PNI = 0.04$) ด้านการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($PNI = 0.03$) ด้านการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิง

รูกของครู (PNI = 0.03) และด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรูกของครู (PNI = 0.02) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรูกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรูกของครู

การศึกษาสภาพปัจจุบันและ ความต้องการในการจัด การเรียนรู้เชิงรูกของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การ จัด อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
1. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้เชิง รูกของครู	4.31	0.56	มาก	4.36	0.61	มาก	0.01	5
2. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ความ ต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิง รูกของครู	4.29	0.61	มาก	4.42	0.60	มาก	0.03	3
3. ผู้บริหารพิจารณาการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนการ สอนของครู	4.30	0.61	มาก	4.79	0.51	มากที่สุด	0.11	1
4. ผู้บริหารพิจารณาการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของครู	4.36	0.63	มาก	4.42	0.61	มาก	0.01	5
5. ผู้บริหารพิจารณาการเลือกใช้ สื่อของครู	4.30	0.63	มาก	4.43	0.60	มาก	0.03	3
6. ผู้บริหารพิจารณาการใช้กล ยุทธ์การสอนของครู	4.30	0.62	มาก	4.45	0.62	มาก	0.03	3
7. ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์ สภาพมาจัดลำดับความสำคัญ ปัญหา	4.36	0.61	มาก	4.67	0.51	มากที่สุด	0.07	2
8. ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์ ความต้องการของครูมาจัดลำดับ ความสำคัญปัญหา	4.37	0.64	มาก	4.49	0.60	มาก	0.03	3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (ต่อ)

การศึกษาสภาพปัจจุบันและ ความต้องการในการจัด การเรียนรู้เชิงรุกของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การ จัด อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
9. ผู้บริหารเลือกปัญหาที่จำเป็น ที่สุดมาแก้ไข	4.38	0.63	มาก	4.46	0.62	มาก	0.02	4
10. ผู้บริหารและครูรวมสร้าง เป้าหมายในการนิเทศร่วมกัน	4.39	0.63	มาก	4.50	0.60	มากที่สุด	0.03	3
11. ผู้บริหารและครูมีการประชุม ร่วมกัน	4.39	0.64	มาก	4.52	0.62	มากที่สุด	0.03	3
ภาพรวม	4.34	0.50	มาก	4.50	0.43	มากที่สุด	0.04	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.50) หากพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารและครูรวมสร้างเป้าหมายในการนิเทศร่วมกัน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.63) ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกัน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.64) รองลงมาคือ ผู้บริหารเลือกปัญหาที่จำเป็นที่สุดมาแก้ไข ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.61)

ส่วนความต้องการในการนิเทศด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารพิจารณาการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ($\bar{X}=4.79$, S.D.=0.51) รองลงมาคือ ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์สภาพมาจัดลำดับความสำคัญปัญหา ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.61)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารพิจารณาการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนของครู (PNI = 0.11)

ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์สภาพมาจัดลำดับความสำคัญปัญหา (PNI = 0.07) และผู้บริหารมีการวิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (PNI = 0.03) ผู้บริหารพิจารณาการเลือกใช้สื่อของครู (PNI = 0.03) ผู้บริหารพิจารณาการใช้กลยุทธ์การสอนของครู (PNI = 0.03) ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์ความต้องการของครูมาจัดลำดับความสำคัญปัญหา (PNI = 0.03) ผู้บริหารและครูร่วมสร้างเป้าหมายในการนิเทศร่วมกัน (PNI = 0.03) ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกัน (PNI = 0.03) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

การวางแผนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การ จัด อันดับ
	X	S.D.	แปล ผล	X	S.D.	แปล ผล		
1. ผู้บริหารนำปัญหาที่เร่งด่วนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมาวางแผนการนิเทศ	4.36	0.62	มาก	4.42	0.60	มาก	0.01	6
2. ผู้บริหารนำความต้องการที่เร่งด่วนของครูมาวางแผนการนิเทศ	4.36	0.61	มาก	4.45	0.62	มาก	0.02	5
3. ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการออกแบบกิจกรรมการสอนของครู	4.38	0.61	มาก	4.46	0.61	มาก	0.02	5
4. ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู	4.35	0.62	มาก	4.48	0.60	มาก	0.03	4
5. ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.42	0.60	มาก	4.46	0.61	มาก	0.01	6
6. ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของครู	4.38	0.65	มาก	4.78	0.42	มากที่สุด	0.09	1
7. ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความรู้ร่วมกัน	4.38	0.63	มาก	4.73	0.54	มากที่สุด	0.08	2

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู(ต่อ)

การวางแผนการนิเทศ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การ จัด อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
8. ผู้บริหารและครูมีการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน	4.45	0.63	มาก	4.51	0.60	ที่สุด	0.01	6
9. ผู้บริหารมีการจัดตั้งทีมนิเทศ	4.37	0.61	มาก	4.48	0.62	มาก	0.03	4
10. ผู้บริหารมีการกำหนดหัวข้อ การนิเทศ	4.39	0.59	มาก	4.54	0.61	ที่สุด	0.03	4
11. ผู้บริหารมีการกำหนด ระยะเวลาในการนิเทศ	4.43	0.89	มาก	4.56	0.62	ที่สุด	0.03	4
12. ผู้บริหารมีการกำหนดวิธีการ นิเทศ	4.42	0.60	มาก	4.60	0.59	ที่สุด	0.04	3
13. ผู้บริหารมีการจัดทำแผน นิเทศ	4.42	0.60	มาก	4.61	0.61	ที่สุด	0.04	3
ภาพรวม	4.39	0.50	มาก	4.54	0.47	มากที่สุด	0.03	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.50) หากพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารและครูมีการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.63) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการกำหนดระยะเวลาในการนิเทศ ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.89) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.62)

ส่วนความต้องการในการนิเทศด้านการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของครู ($\bar{X}=4.78$, S.D.=0.42) รองลงมาคือ ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความรู้ร่วมกัน ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.54)

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารนำปัญหาที่เร่งด่วนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมาวางแผนการนิเทศ ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.60)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรกคือ ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของครู (PNI = 0.09) ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความรู้ร่วมกัน (PNI = 0.08) และผู้บริหารมีการกำหนดวิธีการนิเทศ (PNI = 0.04) ผู้บริหารมีการจัดทำแผนนิเทศ (PNI = 0.04) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

การสร้างสื่อและเครื่องมือ ในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การ จัด อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
1. ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อ ตรวจสอบการออกแบบกิจกรรม การสอนที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู	4.33	0.58	มาก	4.60	0.60	มากที่สุด	0.06	1
2. ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อ ตรวจสอบการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ของครู	4.32	0.61	มาก	4.40	0.62	มาก	0.02	4
3. ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อ ตรวจสอบการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ของครู	4.31	0.59	มาก	4.37	0.60	มาก	0.01	5
4. ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือ ที่มีคุณภาพ	4.26	0.65	มาก	4.29	0.62	มาก	0.01	5
5. ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือ ที่ใช้งานง่าย	4.29	0.62	มาก	4.34	0.62	มาก	0.01	5

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (ต่อ)

การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ ในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การ จัด อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
6. ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือ ที่ตรงประเด็น	4.29	0.61	มาก	4.42	0.62	มาก	0.03	3
7. ผู้บริหารสร้างสื่อและเครื่องมือ ที่ใช้งานง่าย มีรูปแบบและ ขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจได้	4.28	0.59	มาก	4.46	0.52	มาก	0.04	2
ภาพรวม	4.30	0.52	มาก	4.38	0.47	มาก	0.02	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, $S.D.=0.52$) หากพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู ($\bar{X}=4.33$, $S.D.=0.58$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ($\bar{X}= 4.32$, $S.D.=0.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้งานง่ายมีรูปแบบและขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจได้ ($\bar{X}= 4.28$, $S.D.=0.59$)

ส่วนความต้องการในการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.38$, $S.D.=0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู ($\bar{X}= 4.60$, $S.D.=0.60$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้งานง่าย มีรูปแบบและขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจได้ ($\bar{X}= 4.46$, $S.D.=0.52$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่มีคุณภาพ ($\bar{X}= 4.29$, $S.D.=0.62$)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู ($PNI = 0.06$) ผู้บริหารสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้งานง่าย มีรูปแบบ

และขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจได้ (PNI = 0.04) และผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่ตรงประเด็น (PNI = 0.03) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การจัดอันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ผู้บริหารนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติจริงตามขั้นตอน	4.32	0.61	มาก	4.41	0.64	มาก	0.02	5
2. ผู้บริหารนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนด	4.35	0.64	มาก	4.49	0.62	มาก	0.03	4
3. ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศ	4.35	0.61	มาก	4.69	0.55	ที่สุด	0.08	2
4. ผู้บริหารมีการตรวจสอบแผนการเรียนรู้ของครู	4.33	0.64	มาก	4.46	0.64	มาก	0.03	4
5. ผู้บริหารมีการตรวจสอบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม	4.37	0.61	มาก	4.65	0.53	ที่สุด	0.06	3
6. ผู้บริหารมีการตรวจสอบการเลือกใช้สื่อการสอนของครู	4.34	0.60	มาก	4.48	0.61	มาก	0.03	4
7. ผู้บริหารมีการตรวจสอบการประเมินผลตามสภาพจริงของครู	4.38	0.59	มาก	4.49	0.61	มาก	0.03	4
8. ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.35	0.62	มาก	4.88	0.33	ที่สุด	0.12	1
9. ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	4.35	0.59	มาก	4.48	0.61	มาก	0.03	4

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (ต่อ)

การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การจัดอันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
10. ผู้บริหารมีการสะท้อนผลการนิเทศให้ครูทราบ	4.36	0.62	มาก	4.48	0.36	มาก	0.03	4
11. ผู้บริหารมีการปรับปรุงการดำเนินงานนิเทศ	4.36	0.59	มาก	4.47	0.66	มาก	0.03	4
ภาพรวม	4.35	0.52	มาก	4.53	0.46	มากที่สุด	0.04	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.52) หากพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการตรวจสอบการประเมินผลตามสภาพจริงของครู ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.59) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการตรวจสอบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม ($\bar{X}= 4.37$, S.D.=0.61) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติจริงตามขั้นตอน ($\bar{X}= 4.32$, S.D.=0.61)

ส่วนความต้องการในการนิเทศด้านการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.53$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{X}= 4.88$, S.D.=0.33) รองลงมาคือ ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศ ($\bar{X}= 4.69$, S.D.=0.55) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติจริงตามขั้นตอน ($\bar{X}= 4.41$, S.D.=0.64)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (PNI = 0.12) ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศ (PNI = 0.08) และ ผู้บริหารมีการตรวจสอบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม (PNI = 0.06) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

การประเมินผลและรายงานผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	สภาพการนิเทศ			ความต้องการ			ค่า PNI	การ จัด อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
1. ผู้บริหารประเมินผลการ ออกแบบกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	4.16	0.74	มาก	4.44	0.61	มาก	0.07	2
2. ผู้บริหารประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู	4.28	0.74	มาก	4.46	0.61	มาก	0.04	5
3. ผู้บริหารประเมินผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู	4.20	0.80	มาก	4.41	0.49	มาก	0.05	4
4. ผู้บริหารประเมินวิธีการวัด และประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุก ของครู	4.23	0.76	มาก	4.45	0.60	มาก	0.05	4
5. ผู้บริหารสรุปผลการนิเทศให้ ครูทราบ	4.29	0.73	มาก	4.56	0.62	มากที่สุด	0.06	3
6. ผู้บริหารจัดทำรายงานผลการ นิเทศ	4.28	0.75	มาก	4.63	0.59	มากที่สุด	0.08	1
7. ผู้บริหารรายงานผลการนิเทศ ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.33	0.61	มาก	4.44	0.78	มาก	0.03	6
8. ผู้บริหารนำผลการประเมินมา ปรับปรุงการนิเทศ	4.39	0.59	มาก	4.53	0.62	มากที่สุด	0.03	6
9. ผู้บริหารนำผลการประเมินมา พัฒนาการนิเทศในรอบต่อไป	4.37	0.58	มาก	4.53	0.61	มากที่สุด	0.04	5
ภาพรวม	4.27	0.53	มาก	4.35	0.46	มาก	0.02	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, $S.D.=0.53$) หากพิจารณารายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารนำผลการประเมินมา

ปรับปรุงการนิเทศ ($\bar{X}=4.39$, $S.D.=0.59$) รองลงมาคือ ผู้บริหารนำผลการประเมินมาพัฒนาการนิเทศในรอบต่อไป ($\bar{X}= 4.37$, $S.D.=0.58$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารประเมินผลการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}= 4.28$, $S.D.=0.60$)

ส่วนความต้องการในการนิเทศด้านการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.35$, $S.D.=0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารจัดทำรายงานผลการนิเทศ ($\bar{X}= 4.63$, $S.D.=0.59$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสรุปผลการนิเทศให้ครูทราบ ($\bar{X}= 4.56$, $S.D.=0.62$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}= 4.41$, $S.D.=0.49$)

เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารจัดทำรายงานผลการนิเทศ ($PNI = 0.08$) ผู้บริหารประเมินผลการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($PNI = 0.07$) และ ผู้บริหารสรุปผลการนิเทศให้ครูทราบ ($PNI = 0.06$) ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โดยวิธีการสัมภาษณ์ในประเด็น ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ผลการศึกษาพบว่า

“มีการวางแผนและดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง มีการนิเทศผ่านการสังเกตชั้นเรียน การสะท้อนผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบ PLC มีการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เช่น ข้อมูลนักเรียน ครู ผลสัมฤทธิ์ และบริบทชุมชน และนำมาเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา พร้อมพิจารณาความเร่งด่วนและระดับผลกระทบที่มีต่อคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นสำคัญ เมื่อจัดลำดับความสำคัญแล้ว โรงเรียนจะนำประเด็นปัญหาที่สำคัญเข้าสู่แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในอย่างชัดเจนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2569)

“มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งสำรวจความต้องการจำเป็นด้านการนิเทศภายในของสถานศึกษา โดยนำผลการศึกษาและข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นฐานในการวางแผน และพัฒนาโครงการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์: 17 กุมภาพันธ์ 2569)

“มีการประชุมวางแผน สำรวจความต้องการสภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน แต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำปฏิทินการนิเทศ ดำเนินการนิเทศโดยการเยี่ยมชั้นเรียน และนิเทศการสอน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์: 18 กุมภาพันธ์ 2569)

“มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในอย่างชัดเจน ดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA เพื่อปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์: 23 กุมภาพันธ์ 2569)

“มีแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน เช่น ข้อมูลนักเรียน ครู ผลสัมฤทธิ์ จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐานและการเปรียบเทียบแนวโน้มในแต่ละปี เพื่อค้นหาจุดแข็งและประเด็นที่ควรพัฒนา ผลการวิเคราะห์ถูกนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำแผนปฏิบัติการในเรื่องการนิเทศภายใน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์: 24 กุมภาพันธ์ 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีดังนี้

1. ประชุมคณะครู เพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการด้านการนิเทศภายในของสถานศึกษาของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศพื้นฐาน เช่น ข้อมูลนักเรียน ครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และบริบทของชุมชน รวมทั้งข้อมูลจากการนิเทศและการจัดการเรียนการสอนของปีที่ผ่านมา เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และสาเหตุของปัญหา
3. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา พิจารณาความเร่งด่วนและผลกระทบของปัญหาที่มีต่อคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อจัดลำดับความสำคัญ
4. การกำหนดแนวทางพัฒนาและแผนการนิเทศ นำประเด็นสำคัญที่ได้เข้าสู่การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนหรือโครงการนิเทศภายใน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

2. การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โดยวิธีการสัมภาษณ์ในประเด็น ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ผลการศึกษาพบว่า

“มีการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบโดยกำหนดเป้าหมายชัดเจนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ให้ครูทุกคนมีแนวทางปฏิบัติร่วมกัน โรงเรียนจะจัดทำแผนนิเทศประจำปี เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตรผ่านการสังเกตชั้นเรียน การสะท้อนผล และ PLC พร้อมสนับสนุนสื่อเทคโนโลยี และการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ติดตามประเมินผลตามวงจร PDCA เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2569)

“ในการวางแผนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนจะคัดเลือกจากครูและบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาความเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้ยังคำนึงถึงความเป็นกัลยาณมิตร และความสามารถในการให้คำปรึกษา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์: 17 กุมภาพันธ์ 2569)

“ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูถึงแนวทางการนิเทศภายใน มีการวางแผนเพื่อกำหนดทิศทางการนิเทศอย่างชัดเจน พร้อมทั้งคัดเลือกและแต่งตั้งบุคลากรที่มีความเหมาะสมให้รับผิดชอบหน้าที่ด้านการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยมีหนังสือคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์: 18 กุมภาพันธ์ 2569)

“โรงเรียนมีโครงการนิเทศภายใน กำหนดระยะเวลา รายละเอียดกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยแต่งตั้งกรรมการนิเทศ 3 คนได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้าวิชาการ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์: 23 กุมภาพันธ์ 2569)

“ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการดำเนินการนิเทศภายใน มีการประชุมชี้แจงขั้นตอนกระบวนการการนิเทศให้เข้าใจ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์: 24 กุมภาพันธ์ 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีดังนี้

1. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศภายในอย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. จัดทำแผนการนิเทศภายในประจำปี โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกำหนดรายละเอียดกิจกรรม ระยะเวลา และแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน

3. การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน คัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศจากบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในบทบาทหน้าที่ ความร่วมมือ และความสามารถในการให้คำปรึกษาในลักษณะกัลยาณมิตร

3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โดยวิธีการสัมภาษณ์ในประเด็น ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อเป็นแนวการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ผลการศึกษาพบว่า

“โรงเรียนมีการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศโดยโรงเรียนจัดทำเครื่องมือนิเทศ เช่น แบบสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินกิจกรรม Active Learning และแบบสะท้อนผล เพื่อใช้ติดตามและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง พร้อมให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2569)

“ในกระบวนการนิเทศการสอนของโรงเรียน มีการใช้สื่อและเครื่องมือหลากหลายในการตรวจสอบและติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู เช่น แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน แบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบสะท้อนผลหลังการสอน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์: 17 กุมภาพันธ์ 2569)

“โรงเรียนมีแนวทางในการสร้างหรือคัดเลือกสื่อและเครื่องมือนิเทศโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและมาตรฐานการศึกษา เน้นเครื่องมือที่สามารถสะท้อนการมีส่วนร่วมของผู้เรียนกระบวนการคิด และการลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียน นอกจากนี้ยังคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทของครูและนักเรียน ความชัดเจน ใช้งานได้จริง และสามารถนำไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์: 18 กุมภาพันธ์ 2569)

“โรงเรียนมีการใช้สื่อและเครื่องมือที่หลากหลายในการตรวจสอบ และหลังการใช้งานมีการรวบรวมข้อเสนอแนะจากครู ผู้รับการนิเทศและคณะกรรมการนิเทศ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความชัดเจนของเครื่องมือจากนั้นนำผลการประเมินมาปรับปรุงรูปแบบและเกณฑ์ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากยิ่งขึ้น” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์: 23 กุมภาพันธ์ 2569)

“โรงเรียนมีแนวทางในการพัฒนาและสร้างสื่อรวมทั้งเครื่องมือนิเทศ โดยออกแบบเครื่องมือที่สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ จากนั้นมีการจัดทำเครื่องมือนิเทศที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์: 24 กุมภาพันธ์ 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีดังนี้

1. พิจารณาเป้าหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและมาตรฐานการศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการออกแบบสื่อและเครื่องมือนิเทศให้เหมาะสมและสามารถใช้งานได้จริง
2. ออกแบบและจัดทำเครื่องมือนิเทศที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสะท้อนผลหลังการสอน
3. การนำเครื่องมือไปใช้ในการนิเทศ ใช้สื่อและเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นในการติดตามตรวจสอบ และประเมินการจัดการเรียนรู้ของครู ผ่านกระบวนการนิเทศ
4. ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงสื่อและเครื่องมือนิเทศ หลังการใช้งานมีการรวบรวมข้อเสนอแนะจากครู เพื่อปรับปรุงรูปแบบและเกณฑ์ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากยิ่งขึ้น

4. การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โดยวิธีการสัมภาษณ์ในประเด็น ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ผลการศึกษาพบว่า

“โรงเรียนมีแนวทางการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดแผนนิเทศภายใน ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการนิเทศผ่านการสังเกตชั้นเรียนการให้คำปรึกษา แบบกัลยาณมิตร และการสะท้อนผลหลังการสอน รวมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC เพื่อพัฒนากิจกรรม Active Learning อย่างต่อเนื่อง และติดตามประเมินผลตามวงจร PDCA” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2569)

“ก่อนเริ่มการนิเทศโรงเรียนมีการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างคณะผู้นิเทศและครูเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการนิเทศ พร้อมกำหนดเกณฑ์และเครื่องมือที่ใช้ให้ชัดเจนเพื่อให้ครูเกิดความมั่นใจและร่วมพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปในทิศทางเดียวกัน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์: 17 กุมภาพันธ์ 2569)

“ปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้บรรยากาศที่มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร เน้นการนิเทศเชิงพัฒนา ไม่ใช่จับผิด” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์: 18 กุมภาพันธ์ 2569)

“มีการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะต่อแผนการจัดการเรียนรู้ของครูในประเด็นความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้งการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์: 23 กุมภาพันธ์ 2569)

“ดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคนิคการสอนของครูโดยพิจารณาความเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทของชั้นเรียน พร้อมเสนอแนะแนวทางการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์: 24 กุมภาพันธ์ 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีดังนี้

1. โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ กำหนดแผนนิเทศภายในที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และดำเนินการตามวงจร PDCA
2. มีการประชุมสร้างความเข้าใจร่วมกันก่อนการนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางเกณฑ์ และเครื่องมือในการนิเทศ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจตรงกันและมีความมั่นใจในการพัฒนา
3. ใช้รูปแบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตรเน้นการนิเทศเชิงพัฒนา ไม่มุ่งจับผิด สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและครู
4. มีการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะต่อแผนการจัดการเรียนรู้ ครอบคลุมประเด็นความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด การออกแบบกิจกรรม Active Learning การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

5. การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โดยวิธีการสัมภาษณ์ในประเด็น ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อเป็นแนวการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ผลการศึกษพบว่า

“โรงเรียนมีแนวทางการประเมินผลการนิเทศการสอนโดยรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ และการสะท้อนผลร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับครู จากนั้นนำผลไปวิเคราะห์เพื่อสรุปจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และกำหนดแนวทางปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ พร้อมติดตามผลอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA และทำรายงานสรุปผลการนิเทศ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1, สัมภาษณ์: 10 กุมภาพันธ์ 2569)

“โรงเรียนประเมินผลการนิเทศ โดยรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศโดยใช้แบบสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแผนการสอน และหลักฐานจากชิ้นงานหรือผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จากนั้นนำข้อมูลมาสรุปผล วิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา พร้อมสะท้อนผลร่วมกับครู เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานการนิเทศ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2, สัมภาษณ์: 17 กุมภาพันธ์ 2569)

“โรงเรียนมีการประเมินผลการนิเทศการสอน โดยรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตชั้นเรียน เมื่อสิ้นสุดการประเมินผลการนิเทศ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศโดยระบุจุดเด่น จุดที่

ควรพัฒนาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากนั้นนำเสนอรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการนิเทศ และครูผู้สอน รวมทั้งใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3, สัมภาษณ์: 18 กุมภาพันธ์ 2569)

“โรงเรียนนำผลการประเมินจากการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อสรุปจุดเด่นและประเด็นที่ต้องพัฒนาจากนั้นใช้ปรับปรุงแผนนิเทศ เครื่องมือ และกิจกรรมสนับสนุนครูให้สอดคล้องกับความต้องการมากยิ่งขึ้นพร้อมกำหนดแนวทางติดตามและพัฒนาในรอบถัดไปอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4, สัมภาษณ์: 23 กุมภาพันธ์ 2569)

“ในการนิเทศภายในโรงเรียนทุกครั้งมีการรายงานผลการนิเทศให้กับผู้รับการนิเทศทุกครั้งเพื่อให้ทราบผลที่จะนำไปพัฒนาหรือปรับปรุงต่อไป” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5, สัมภาษณ์: 24 กุมภาพันธ์ 2569)

สรุปได้ว่า ร่างแนวทางการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีดังนี้

1. ในการประเมินผลการนิเทศ มีการรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่ การสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ แผนการสอน ชิ้นงาน และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา มีการสรุปผลการนิเทศอย่างชัดเจน เพื่อสะท้อนภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละด้าน
3. มีการสะท้อนผลร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและครู เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. มีการจัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศ โดยระบุจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. มีการนำเสนอผลการนิเทศต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการนิเทศ และครูผู้สอน เพื่อใช้ประกอบการวางแผนพัฒนา

ตารางที่ 4.8 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

สภาพการนิเทศ	รายการที่มีค่าเฉลี่ย	ร่างแนวทางจากการ	แนวทางการพัฒนา
	สูงสุดรองลงมาและต่ำสุด	สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	
การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการ	1. ผู้บริหารและครู ร่วมสร้างเป้าหมาย ในการนิเทศร่วมกัน	1. ประชุมคณะครู เพื่อ สำรวจปัญหาและความ ต้องการด้านการนิเทศ ภายในของสถานศึกษา	1. ผู้บริหารจัดประชุมคณะ ครูเพื่อสำรวจปัญหาและ ความต้องการด้านการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึง

ตารางที่ 4.8 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (ต่อ)

สภาพการนิเทศ	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดรองลงมาและ ต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
จัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู	2. ผู้บริหารและครูมี การประชุมร่วมกัน	ของครูในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก	ความต้องการในการนิเทศ ภายในของสถานศึกษา
	3. ผู้บริหารเลือก ปัญหาที่จำเป็นที่สุด มาแก้ไข	2. การรวบรวมข้อมูล สารสนเทศพื้นฐาน เช่น ข้อมูลนักเรียน ครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และบริบทของชุมชน	2. ผู้บริหารและครูร่วมกัน กำหนดเป้าหมายในการ นิเทศ ผ่านการประชุม ร่วมกัน เพื่อสร้างความ เข้าใจในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก
	4. ผู้บริหารมีการ วิเคราะห์ความ ต้องการในการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู	รวมทั้งข้อมูลจากการ นิเทศและการจัดการเรียน การสอนของปีที่ผ่านมา เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดที่ ควรพัฒนา และสาเหตุ ของปัญหา	3. ดำเนินการรวบรวมและ วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลนักเรียนและครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บริบทของชุมชน
		3. การจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา พิจารณาความเร่งด่วนและ ผลกระทบของปัญหาที่มี ต่อคุณภาพผู้เรียนและการ บริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อจัดลำดับความสำคัญ	ผลการนิเทศและการ จัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาวิเคราะห์หาจุด แข็ง จุดที่ควรพัฒนา และ สาเหตุของปัญหา
		4. การกำหนดแนวทาง พัฒนาและแผนการนิเทศ นำประเด็นสำคัญที่ได้เข้าสู่ การจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา และ แผนหรือโครงการนิเทศ	4. ผู้บริหารร่วมกับครู วิเคราะห์ความต้องการใน การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ การพัฒนาตรงกับสภาพ จริง
			5. รวบรวมปัญหา

ตารางที่ 4.8 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (ต่อ)

สภาพการนิเทศ	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดรองลงมาและ ต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		ภายใน โดยมุ่งเน้นการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก	คัดเลือกและจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา ความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อมุ่ง แก้ไขในประเด็นที่สำคัญ ที่สุดก่อน 6. ร่วมกันกำหนดแนวทาง ในการนิเทศ พัฒนา แก้ไข ปัญหา จัดทำแผน เสนอแผนงาน โครงการนิเทศภายใน ที่ เน้นการส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกให้สอดคล้อง กับบริบทของสถานศึกษา
การวางแผนการ นิเทศการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	1. ผู้บริหารและครูมี การประชุม เพื่อ สร้างความเข้าใจ ร่วมกัน 2. ผู้บริหารมีการ กำหนดระยะเวลาใน การนิเทศ 3. ผู้บริหารวางแผน การนิเทศการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ของครู	1. ผู้บริหารและครูร่วมกัน กำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของการนิเทศ ภายในอย่างชัดเจน โดย มุ่งเน้นการส่งเสริมการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก 2. จัดทำแผนการนิเทศ ภายในประจำปี โดย เชื่อมโยงกับแผนพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และ กำหนดรายละเอียด กิจกรรม ระยะเวลา และ แนวทางการดำเนินงาน อย่างชัดเจน	1. ผู้บริหารและครูมีการ ประชุมร่วมกันเพื่อสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับแนว ทางการนิเทศการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก รวมทั้งร่วมกัน กำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของการนิเทศ ให้ชัดเจนที่มุ่งเน้นการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิง รุกของครู และสอดคล้อง กับการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน 2. จัดทำแผนการนิเทศ ประจำปี โดยเชื่อมโยงกับ

ตารางที่ 4.8 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (ต่อ)

สภาพการนิเทศ	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดรองลงมาและ ต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		3. การแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ ภายใน คัดเลือกและ แต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศจากบุคลากรที่มี ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ โดย คำนึงถึงความเหมาะสมใน บทบาทหน้าที่ ความ ร่วมมือและความสามารถ ในการให้คำปรึกษาในลัก ษณะกัลยาณมิตร	แผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดกิจกรรม รูปแบบ วิธีการนิเทศและแนว ทางการดำเนินงานอย่าง ชัดเจน 3. การกำหนดระยะเวลาใน การนิเทศ วางแผนช่วงเวลา และปฏิทินการนิเทศอย่าง เหมาะสม ครอบคลุมตลอด ปีการศึกษา เพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปอย่าง ต่อเนื่อง 4. การแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศภายใน จากบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ โดยเน้น บทบาทการให้คำปรึกษา แบบกัลยาณมิตร และการ ทำงานร่วมกันอย่างมี ประสิทธิภาพ
การสร้างสื่อและ เครื่องมือนิเทศใน การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู	1. ผู้บริหารสร้าง เครื่องมือเพื่อ ตรวจสอบการ ออกแบบกิจกรรม การสอนที่สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์การ	1. พิจารณาเป้าหมายการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกและ มาตรฐานการศึกษา เพื่อ นำมาเป็นข้อมูลในการ ออกแบบสื่อและเครื่องมือ นิเทศให้เหมาะสมและ	1. กำหนดกรอบแนวคิดใน การพัฒนาเครื่องมือ พิจารณาเป้าหมายการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก มาตรฐานการศึกษา และ วัตถุประสงค์การจัดการ

ตารางที่ 4.8 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (ต่อ)

สภาพการนิเทศ	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดรองลงมาและ ต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
	เรียนรู้ของครู	สามารถใช้งานได้จริง	การเรียนรู้ของครู เพื่อ
	2. ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อ	2. ออกแบบและจัดทำเครื่องมือนิเทศที่	นำมาเป็นแนวทางในการ
	ตรวจสอบการจัด	หลากหลาย เช่น แบบ	ออกแบบสื่อและเครื่องมือ
	กิจกรรมการเรียนรู้	สังเกตชั้นเรียน แบบ	นิเทศให้เหมาะสม
	ของครู	ประเมินกิจกรรมการ	2. ผู้บริหารออกแบบ
	3. ผู้บริหารสร้างสื่อ	เรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจ	เครื่องมือที่สอดคล้องกับ
	และเครื่องมือที่ใช้	แผนการจัดการเรียนรู้	การจัดการเรียนรู้ เพื่อ
	งานง่ายมีรูปแบบ	แบบสะท้อนผลหลังการ	ตรวจสอบการออกแบบ
	และขั้นตอนการใช้ที่	สอน	กิจกรรมการเรียนรู้ที่
	เข้าใจได้	3. การนำเครื่องมือไปใช้	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
		ในการนิเทศ ใช้สื่อและ	การจัดการเรียนรู้เชิงรุก
		เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นใน	ครอบคลุมทั้งกระบวนการ
		การติดตาม ตรวจสอบ	วางแผนและการจัดการ
		และประเมินการจัดการ	เรียนรู้
		เรียนรู้ของครู ผ่าน	3. จัดทำเครื่องมือใน
		กระบวนการนิเทศ	รูปแบบต่าง ๆ เช่น
		4. ดำเนินการพัฒนาและ	แบบสังเกตชั้นเรียน
		ปรับปรุงสื่อและเครื่องมือ	แบบประเมินกิจกรรมการ
		นิเทศ หลังการใช้งานมี	เรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจ
		การรวบรวมข้อเสนอแนะ	แผนการจัดการเรียนรู้
		จากครูเพื่อปรับปรุง	แบบสะท้อนผลหลังการ
		รูปแบบและเกณฑ์ให้	จัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้
		สอดคล้องกับการจัดการ	ข้อมูลที่ครอบคลุมมีรูปแบบ
		เรียนรู้เชิงรุกมากยิ่งขึ้น	ที่ชัดเจน มีขั้นตอนการใช้ที่
			เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้
			ได้จริงในบริบทของ
			โรงเรียน

ตารางที่ 4.8 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (ต่อ)

สภาพการนิเทศ	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดรองลงมาและ ต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
			4. หลังการใช้งาน มีการ รวบรวมข้อเสนอแนะจาก ครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อ นำมาปรับปรุงรูปแบบ เนื้อหา และเกณฑ์การ ประเมิน ให้สอดคล้องกับ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก มากยิ่งขึ้น
การดำเนินการ นิเทศการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	1. ผู้บริหารมีการ ตรวจสอบการ ประเมินผลตาม สภาพจริงของครู 2. ผู้บริหารมีการ ตรวจสอบการจัด กิจกรรมที่เหมาะสม 3. ผู้บริหารนำ แผนการนิเทศที่วาง ไว้มาสู่การปฏิบัติจริง ตามขั้นตอน	1. โรงเรียนมีการวาง แผนการนิเทศอย่างเป็น ระบบ กำหนดแผนนิเทศ ภายในที่ชัดเจน สอดคล้อง กับเป้าหมายการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และ ดำเนินการตามวงจร PDCA 2. มีการประชุมสร้างความ เข้าใจร่วมกันก่อนการนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง เกณฑ์ และเครื่องมือในการนิเทศ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจ ตรงกันและมีความมั่นใจ ในการพัฒนา 3. ใช้รูปแบบการนิเทศ แบบกัลยาณมิตรเน้นการ นิเทศเชิงพัฒนา ไม่มุ่ง	1. ประชุมสร้างความเข้าใจ ก่อนการนิเทศ ชี้แจง วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง เกณฑ์ และ เครื่องมือในการนิเทศ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจ ตรงกันและพร้อมรับการ พัฒนา 2. ดำเนินการตามแผนการ นิเทศอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและผู้มีส่วนร่วมใน การนิเทศนำแผนการนิเทศ ที่กำหนดไว้มาปฏิบัติอย่าง เป็นขั้นตอน สอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และ ดำเนินงานตามวงจร PDCA 3. ดำเนินการนิเทศแบบ กัลยาณมิตรเน้นการให้

ตารางที่ 4.8 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (ต่อ)

สภาพการนิเทศ	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดรองลงมาและ ต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
		จับผิด สร้างบรรยากาศที่ เป็นมิตร ส่งเสริมความ ร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและ ครู	คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ไม่มุ่งจับผิด สร้าง บรรยากาศที่เป็นมิตร และ ส่งเสริมความร่วมมือ ระหว่างผู้นิเทศกับครู
	4. มีการตรวจสอบและให้ ข้อเสนอแนะต่อแผนการ จัดการเรียนรู้ ครอบคลุม ประเด็นความสอดคล้อง กับมาตรฐานและตัวชี้วัด การออกแบบกิจกรรม Active Learning การ เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง	4. ผู้บริหารและ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับ มอบหมายติดตามและ ตรวจสอบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เชิงรุกของครู ว่า มีความเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทของชั้น เรียน	4. ผู้บริหารและ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับ มอบหมายติดตามและ ตรวจสอบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เชิงรุกของครู ว่า มีความเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทของชั้น เรียน
			5. ตรวจสอบและให้ ข้อเสนอแนะในการพัฒนา และปรับปรุงแผนการ จัดการเรียนรู้ ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องกับ เป้าหมายการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัด ความเหมาะสมของ กิจกรรม Active Learning การเลือกใช้สื่อและ เทคโนโลยี การวัดและ ประเมินผลอย่าง หลากหลายตามสภาพจริง

ตารางที่ 4.8 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (ต่อ)

สภาพการนิเทศ	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดรองลงมาและ ต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
การประเมินผลและ รายงานผลการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู	1. ในการประเมินผล การนิเทศ มีการ รวบรวมข้อมูลจาก หลายแหล่ง ได้แก่ การสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการ จัดการเรียนรู้ แผนการสอน ชิ้นงาน และผลการ เรียนรู้ของผู้เรียน 2. นำข้อมูลมา วิเคราะห์เพื่อหา จุดเด่นและจุดที่ควร พัฒนา มีการสรุปผล การนิเทศอย่าง ชัดเจน เพื่อสะท้อน ภาพการจัดการ เรียนรู้ของครูในแต่ละ ระดับ 3. มีการสะท้อนผล ร่วมกันระหว่างผู้ นิเทศและครู เพื่อ แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น และนำไปสู่ การปรับปรุงการ จัดการเรียนรู้ให้มี	1. ผู้บริหารนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงการ นิเทศ 2. ผู้บริหารนำผลการ ประเมินมาพัฒนาการ นิเทศในรอบต่อไป 3. ผู้บริหารประเมินผล การออกแบบกิจกรรมการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 4. มีการจัดทำรายงาน สรุปผลการนิเทศ โดยระบุ จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ เป็นข้อมูลในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา 5. มีการนำเสนอผลการ นิเทศต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการนิเทศและ ครูผู้สอนเพื่อใช้ ประกอบการวางแผน พัฒนา	1. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ หลากหลาย ได้แก่ การ สังเกตชั้นเรียน แบบ ประเมินการจัดการเรียนรู้ แผนการสอน ชิ้นงาน และ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของ ผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ ครอบคลุมและรอบด้าน 2. ผู้บริหารมีการตรวจสอบ และประเมินความ สอดคล้องกิจกรรมการ เรียนรู้กับแนวทาง Active Learning และเป้าหมาย การเรียนรู้ 3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ สรุปผลการนิเทศ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ควร พัฒนา สรุปผลการนิเทศ ให้สะท้อนภาพการจัดการ เรียนรู้ของครูในแต่ละด้าน 4. ผู้นิเทศและครูร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และ สะท้อนผลการนิเทศ เพื่อ หาแนวทางปรับปรุงและ พัฒนาการนิเทศการจัดการ

ตารางที่ 4.8 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 (ต่อ)

สภาพการนิเทศ	รายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดรองลงมาและ ต่ำสุด	ร่างแนวทางจากการ สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางการพัฒนา
	ประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น		เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น 5. การจัดทำรายงานผลการ นิเทศโดยระบุจุดเด่น จุดที่ ควรพัฒนา และ ข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็น ข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 6. การนำเสนอผลต่อ ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา คณะกรรมการ นิเทศ และครูผู้สอน เพื่อใช้ ประกอบการวางแผนและ ตัดสินใจในการพัฒนา 7. ผู้บริหารนำผลการ ประเมินไปปรับปรุงการ นิเทศ และใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาการนิเทศใน รอบถัดไปอย่างต่อเนื่อง

จากตารางที่ 4.8 สรุปแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ดังนี้

การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. ผู้บริหารจัดการประชุมคณะครูเพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เชิง
รุก รวมถึงความต้องการในการนิเทศภายในของสถานศึกษา
2. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการนิเทศ ผ่านการประชุมร่วมกัน เพื่อสร้าง
ความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3. ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลนักเรียน และครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บริบทของชุมชน ผลการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และสาเหตุของปัญหา

4. ผู้บริหารร่วมกับครูวิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาตรงกับสภาพจริง

5. รวบรวมปัญหาคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อมุ่งแก้ไขในประเด็นที่สำคัญที่สุดก่อน

6. ร่วมกันกำหนดแนวทางในการนิเทศ พัฒนา แก้ไขปัญหา จัดทำแผน เสนอแผนงาน โครงการนิเทศภายใน ที่เน้นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมทั้งร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้ชัดเจนที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2. จัดทำแผนการนิเทศประจำปี โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดกิจกรรม รูปแบบ วิธีการนิเทศ และแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน

3. การกำหนดระยะเวลาในการนิเทศ วางแผนช่วงเวลาและปฏิทินการนิเทศอย่างเหมาะสม ครอบคลุมตลอดปีการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

4. การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในจากบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ โดยเน้นบทบาทการให้คำปรึกษาแบบกัลยาณมิตร และการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาเครื่องมือ พิจารณาเป้าหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มาตรฐานการศึกษา และวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้อย่างครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบสื่อและเครื่องมือนิเทศให้เหมาะสม

2. ผู้บริหารออกแบบเครื่องมือที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกครอบคลุมทั้งกระบวนการวางแผนและการจัดการเรียนรู้

3. จัดทำเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสะท้อนผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูล

ที่ครอบคลุมมีรูปแบบที่ชัดเจน มีขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียน

4. หลังการใช้งาน มีการรวบรวมข้อเสนอแนะจากครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบ เนื้อหา และเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากยิ่งขึ้น

การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. ประชุมสร้างความเข้าใจก่อนการนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง เกณฑ์ และเครื่องมือในการนิเทศเพื่อให้ครูมีความเข้าใจตรงกันและพร้อมรับการพัฒนา

2. ดำเนินการตามแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและผู้มีส่วนร่วมในการนิเทศนำแผนการนิเทศที่กำหนดไว้มาปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และดำเนินงานตามวงจร PDCA

3. ดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตรเน้นการให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ไม่มุ่งจับผิด สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับครู

4. ผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับมอบหมายติดตามและตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู ว่ามีความเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทของชั้นเรียน

5. ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้มาตรฐานและตัวชี้วัด ความเหมาะสมของกิจกรรม Active Learning การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายตามสภาพจริง

การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ แผนการสอน ชิ้นงาน และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและรอบด้าน

2. ผู้บริหารมีการตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องกิจกรรมการเรียนรู้กับแนวทาง Active Learning และเป้าหมายการเรียนรู้

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลการนิเทศนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา สรุปผลการนิเทศ ให้สะท้อนภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละด้าน

4. ผู้นิเทศและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการนิเทศ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. การจัดทำรายงานผลการนิเทศโดยระบุจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6. การนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการนิเทศ และครูผู้สอน เพื่อใช้ประกอบการวางแผนและตัดสินใจในการพัฒนา

7. ผู้บริหารนำผลการประเมินไปปรับปรุงการนิเทศ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการนิเทศในรอบถัดไปอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน รวมจำนวน 5 คน โดยใช้เครื่องมือที่มีลักษณะเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 5 ด้าน ผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	4.93	0.08	มากที่สุด
2. การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	4.65	0.25	มากที่สุด
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือเทคนิคในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	4.55	0.29	มากที่สุด
4. การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	4.80	0.18	มากที่สุด
5. การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	4.77	0.19	มากที่สุด
ภาพรวม	4.75	0.12	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, $S.D.=0.12$) หากพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.93$, $S.D.=0.08$) รองลงมา การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.18$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การสร้างสื่อและเครื่องมือในเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ($\bar{X}=4.55$, $S.D.=0.29$)

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้		
	($\bar{X}$)	($S.D.$)	แปลผล
1. ผู้บริหารจัดการประชุมคณะครูเพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงความต้องการในการนิเทศภายในของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการนิเทศผ่านการประชุมร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลนักเรียนและครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บริบทของชุมชน ผลการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมาเพื่อนำมาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และสาเหตุของปัญหา	4.80	0.45	มากที่สุด
4. ผู้บริหารร่วมกับครูวิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาตรงกับสภาพจริง	4.80	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (ต่อ)

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
5. รวบรวมปัญหาคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อมุ่งแก้ไขในประเด็นที่สำคัญ ที่สุดก่อน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. ร่วมกันกำหนดแนวทางในการนิเทศ พัฒนา แก้ไขปัญหา จัดทำแผน เสนอแผนงานโครงการนิเทศภายใน ที่เน้นการ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
ภาพรวม	4.93	0.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.93$, S.D.=0.08) หากพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีจำนวน 4 ข้อ คือ 1) ผู้บริหารจัดการประชุมคณะครูเพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงความต้องการในการนิเทศภายในของสถานศึกษา ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) 2) ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการนิเทศ ผ่านการประชุมร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) 3) รวบรวมปัญหาคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อมุ่งแก้ไขในประเด็นที่สำคัญที่สุดก่อน ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) 4) ร่วมกันกำหนดแนวทางในการนิเทศ พัฒนา แก้ไขปัญหา จัดทำแผน เสนอแผนงานโครงการนิเทศภายใน ที่เน้นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X}=5.00$, S.D.=0.00) รองลงมาคือ ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลนักเรียนและครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บริบทของชุมชน ผลการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมาเพื่อนำมาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และสาเหตุของปัญหา ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.45) ผู้บริหารร่วมกับครูวิเคราะห์ความต้องการ

ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาตรงกับสภาพจริง ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.45$)

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
1. ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมทั้งร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้ชัดเจนที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
2. จัดทำแผนการนิเทศประจำปี โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดกิจกรรม รูปแบบ วิธีการนิเทศ และแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
3. การกำหนดระยะเวลาในการนิเทศ วางแผนช่วงเวลาและปฏิทินการนิเทศอย่างเหมาะสม ครอบคลุมตลอดปีการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.55	มากที่สุด
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในจากบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ โดยเน้นบทบาทการให้คำปรึกษาแบบกัลยาณมิตร และการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	4.80	0.45	มากที่สุด
ภาพรวม	4.65	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, $S.D.=0.25$) หากพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในจากบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และ

ประสบการณ์ โดยเน้นบทบาทการให้คำปรึกษาแบบกัลยาณมิตร และการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพรองลงมา ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.45$) รองลงมาคือ ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมทั้งร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้ชัดเจนที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.55$) จัดทำแผนการนิเทศประจำปี โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดกิจกรรม รูปแบบ วิธีการนิเทศ และแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.55$) การกำหนดระยะเวลาในการนิเทศ วางแผนช่วงเวลาและปฏิทินการนิเทศอย่างเหมาะสม ครอบคลุมตลอดปีการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.55$)

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้		
	($\bar{X}$)	($S.D.$)	แปลผล
1. กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาเครื่องมือ พิจารณาเป้าหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มาตรฐานการศึกษา และวัตถุประสงค์การจัดการการเรียนรู้ของครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบสื่อและเครื่องมือให้เหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหารออกแบบเครื่องมือที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครอบคลุมทั้งกระบวนการวางแผนและการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
3. จัดทำเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสะท้อนผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมีรูปแบบที่ชัดเจน มีขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (ต่อ)

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
4. หลังการใช้งาน มีการรวบรวมข้อเสนอแนะจากครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบ เนื้อหา และเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากยิ่งขึ้น	4.20	0.45	มาก
ภาพรวม	4.55	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.29) หากพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารออกแบบเครื่องมือที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ครอบคลุมทั้งกระบวนการวางแผนและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาเครื่องมือ พิจารณาเป้าหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มาตรฐานการศึกษา และวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบสื่อและเครื่องมือให้เหมาะสม ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.55) จัดทำเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสะท้อนผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมีรูปแบบที่ชัดเจน มีขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียน ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.55) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลังการใช้งาน มีการรวบรวมข้อเสนอแนะจากครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบ เนื้อหา และเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากยิ่งขึ้น ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.45)

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
1. ประชุมสร้างความเข้าใจก่อนการนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง เกณฑ์ และเครื่องมือในการนิเทศเพื่อให้ครูมีความเข้าใจตรงกันและพร้อมรับการพัฒนา	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ดำเนินการตามแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและผู้มีส่วนร่วมในการนิเทศนำแผนการนิเทศที่กำหนดไว้มาปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และดำเนินงานตามวงจร PDCA	4.80	0.45	มากที่สุด
3. ดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตรเน้นการให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ไม่มุ่งจับผิด สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับครู	4.80	0.45	มากที่สุด
4. ผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับมอบหมายติดตามและตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู ว่ามีความเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทของชั้นเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้มาตรฐานและตัวชี้วัด ความเหมาะสมของกิจกรรม Active Learning การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายตามสภาพจริง	4.80	0.45	มากที่สุด
ภาพรวม	4.80	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ

ครู โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.18$) หากพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.45$)

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

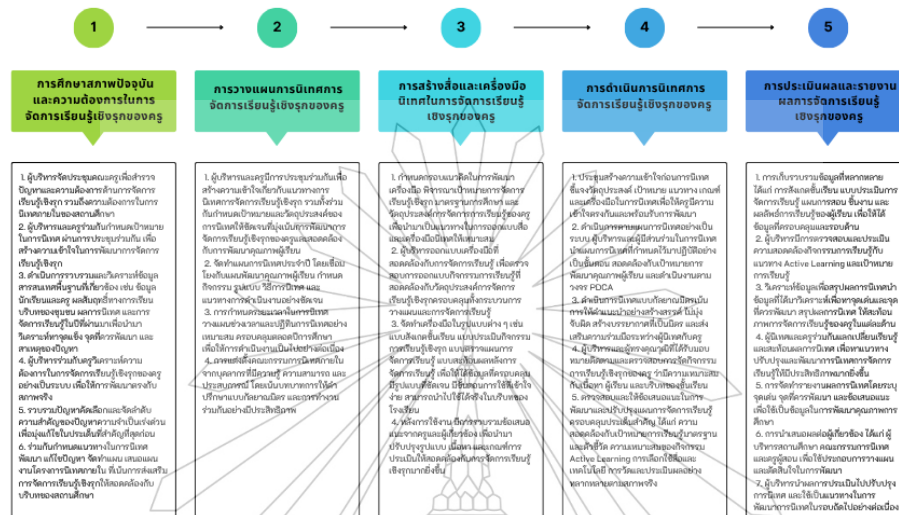
แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
1. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ แผนการสอน ชิ้นงาน และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและรอบด้าน	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีการตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องกิจกรรมการเรียนรู้กับแนวทาง Active Learning และเป้าหมายการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลการนิเทศนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา สรุปผลการนิเทศ ให้สะท้อนภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละด้าน	4.80	0.45	มากที่สุด
4. ผู้นิเทศและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการนิเทศ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.80	0.45	มากที่สุด
5. การจัดทำรายงานผลการนิเทศโดยระบุจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด
6. การนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการนิเทศ และครูผู้สอน เพื่อใช้ประกอบการวางแผนและตัดสินใจในการพัฒนา	4.80	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (ต่อ)

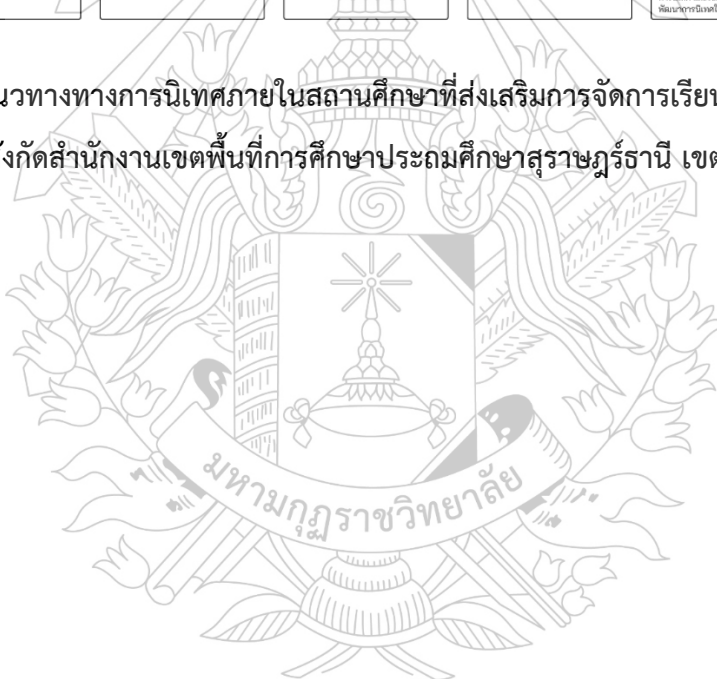
แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	ระดับความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
7. ผู้บริหารนำผลการประเมินไปปรับปรุงการนิเทศ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการนิเทศในรอบถัดไปอย่างต่อเนื่อง	4.80	0.45	มากที่สุด
ภาพรวม	4.78	0.19	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.78$, S.D.=0.19) หากพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.45)

สรุปผลการประเมินได้แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แนวทางทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 2) เพื่อร่างแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 3) เพื่อประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยมีขั้นตอนและผลการศึกษา ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สัมภาษณ์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 310 คน พบว่า จากการวิเคราะห์สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การสร้างสื่อและเครื่องมือเทคนิคในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารและครูรวมสร้างเป้าหมายในการนิเทศร่วมกัน ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกัน

1.2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารและครูมีการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

1.3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู

1.4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการตรวจสอบการประเมินผลตามสภาพจริงของครู

1.5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงการนิเทศ

2. ผลศึกษาความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สุ่มข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 310 คน พบว่า จากการวิเคราะห์ความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารพิจารณาการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารพิจารณาการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนของครู (PNI = 0.11) ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์สภาพมาจัดลำดับความสำคัญปัญหา (PNI = 0.07) และผู้บริหารมีการวิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (PNI = 0.03) ผู้บริหารพิจารณาการเลือกใช้สื่อของครู (PNI = 0.03) ผู้บริหารพิจารณาการใช้กลยุทธ์การสอนของครู (PNI = 0.03) ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์ความต้องการของครูมาจัดลำดับความสำคัญปัญหา (PNI = 0.03) ผู้บริหารและครูรวมสร้างเป้าหมายในการนิเทศร่วมกัน (PNI = 0.03) ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกัน (PNI = 0.03)

2.2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของครู

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของครู (PNI = 0.09) ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความรู้ร่วมกัน (PNI = 0.08) และผู้บริหารมีการกำหนดวิธีการนิเทศ (PNI = 0.04) ผู้บริหารมีการจัดทำแผนนิเทศ (PNI = 0.04)

2.3 การสร้างสื่อและเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู

เมื่อพิจารณาคำดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู (PNI = 0.06) ผู้บริหารสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้งานง่าย มีรูปแบบ

และขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจได้ (PNI = 0.04) และผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่ตรงประเด็น (PNI = 0.03)

2.4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

เมื่อพิจารณาคำตัดสินลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (PNI = 0.12) ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศ (PNI = 0.08) และ ผู้บริหารมีการตรวจสอบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม (PNI = 0.06)

2.5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารจัดทำรายงานผลการนิเทศ

เมื่อพิจารณาคำตัดสินลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศด้านการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารจัดทำรายงานผลการนิเทศ (PNI = 0.08) ผู้บริหารประเมินผลการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (PNI = 0.07) และ ผู้บริหารสรุปผลการนิเทศให้ครูทราบ (PNI = 0.06)

3. ผลการร่างแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ พบว่ามีแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู จำนวน 5 องค์ประกอบ 26 ข้อ คือ องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 6 ข้อ องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 4 ข้อ องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 4 ข้อ องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 5 ข้อ และองค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูจำนวน 7 ข้อ

4. ผลการประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์บริหาร ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน รวมจำนวน 5 คน โดยใช้เครื่องมือที่มีลักษณะเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 5 องค์ประกอบ

ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, $S.D.=0.12$) หากพิจารณารายด้าน พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.93$, $S.D.=0.08$) การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, $S.D.=0.25$) การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, $S.D.=0.29$) การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, $S.D.=0.18$) และการประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$, $S.D.=0.29$)

5.2. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลศึกษาสภาพในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และ

การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางและขั้นตอนการนิเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ธรรมสอน และคณะ (2567, หน้า 232) ที่กล่าวว่า ความต้องการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมากทั้งด้านการวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล และได้พัฒนากระบวนการนิเทศแบบ PAES ที่ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งผลให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ดีขึ้นและมีความพึงพอใจในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการวางแผนและดำเนินการนิเทศอย่างเป็นขั้นตอนมีความสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์จิรา อ่อนพรม และคณะ (2566, หน้า 1433) ที่กล่าวว่าสภาพการบริหารการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางการดำเนินงานครอบคลุมกระบวนการ Plan-Do-Check-Act และการสะท้อนผล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาในงานวิจัยที่พบว่าด้านการวางแผนและการดำเนินการนิเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา ผดุงเทศ (2565, หน้า 90-103) ที่กล่าวว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการวางแผนการนิเทศ ซึ่งมีลำดับสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการวางแผนและการจัดเตรียมเครื่องมือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการนิเทศภายใน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิกร ทาแกง (2564, หน้า 75-81) ที่กล่าวว่า กระบวนการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และประกอบด้วยด้านการประเมินผล การสร้างเสริมกำลังใจ และการดำเนินการนิเทศ ซึ่งสะท้อนว่าการนิเทศภายในต้องดำเนินการอย่างครบวงจรตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล เช่นเดียวกับผลการศึกษานี้ที่พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาความต้องการในการนิเทศภายในที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, $S.D. = 0.42$) แสดงให้เห็นว่าครูมีความต้องการได้รับการนิเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการดำเนินการนิเทศ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ ทั้งนี้ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) โดยรวมมีค่า

0.03 โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู รองลงมาคือด้านการดำเนินการนิเทศ และด้านการวางแผนการนิเทศตามลำดับ ซึ่งสะท้อนว่าครูต้องการการนิเทศที่เริ่มจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการอย่างชัดเจน ก่อนนำไปสู่การวางแผนและดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ธรรมสอน และคณะ (2567, หน้า 232) ที่กล่าวว่าความต้องการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมากทั้งด้านการวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล โดยเน้นการกำหนดเป้าหมายการนิเทศที่ชัดเจนและดำเนินการตามขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งนี้ที่ครูมีความต้องการด้านการวางแผนและการดำเนินการนิเทศอยู่ในระดับสูง

3. ผลการร่างแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่ามีแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู จำนวน 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และองค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สามารถอภิปรายรายละเอียดได้ดังนี้

3.1 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้บริหารจัดการประชุมคณะครูเพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงความต้องการในการนิเทศภายในของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการนิเทศ ผ่านการประชุมร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลนักเรียนและครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บริบทของชุมชน ผลการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมาเพื่อนำมาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และสาเหตุของปัญหา ผู้บริหารร่วมกับครูวิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาตรงกับสภาพจริง รวบรวมปัญหาคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อมุ่งแก้ไขในประเด็นที่สำคัญที่สุดก่อน ร่วมกันกำหนดแนวทางในการนิเทศ พัฒนา แก้ไขปัญหา จัดทำแผน เสนอแผนงานโครงการนิเทศภายใน ที่เน้นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา ผดุงเทศ

(2565, หน้า 90-103) ที่กล่าวว่าพัฒนาการนิเทศภายในควรเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเนยมี (Niemi, 2002, p.763) ที่กล่าวว่าปัญหาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดการวางแผนและการเตรียมการที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการก่อนดำเนินการพัฒนา

3.2 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูด้านการวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมทั้งร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้ชัดเจนที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จัดทำแผนการนิเทศประจำปี โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดกิจกรรม รูปแบบ วิธีการนิเทศ และแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน การกำหนดระยะเวลาในการนิเทศ วางแผนช่วงเวลาและปฏิทินการนิเทศอย่างเหมาะสม ครอบคลุมตลอดปีการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์จิรา อ่อนพรม และคณะ (2566, หน้า 1433) ที่กล่าวว่าการบริหารการนิเทศควรดำเนินการตามขั้นตอน Plan-Do-Check-Act และเน้นการประชุมครูก่อนการสังเกต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ธรรมสอน และคณะ (2567, หน้า 232) ที่กล่าวถึงรูปแบบ PAES ซึ่งเริ่มต้นจากขั้นการวางแผนอย่างเป็นระบบ

3.3 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ การจัดทำเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสะท้อนผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมีรูปแบบที่ชัดเจน มีขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา ผดุงเทศ (2565, หน้า 90-103) ที่กล่าวว่าให้มีการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือเพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้ได้จริง

3.4 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูด้านการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตรเน้นการให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ไม่มุ่งจับผิด สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับครู สอดคล้องกับงานวิจัยของอิกร ทาแกง (2564, หน้า 75-81) ที่กล่าวว่าการสร้างเสริมกำลังใจและการ

ดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องเป็นองค์ประกอบสำคัญของการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.5 แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ แผนการสอน ชิ้นงาน และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและรอบด้าน ผู้บริหารมีการตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องกิจกรรมการเรียนรู้กับแนวทาง Active Learning และเป้าหมายการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลการนิเทศ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา สรุปผลการนิเทศ ให้สะท้อนภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละด้าน ผู้นิเทศและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการนิเทศ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์จิรา อ่อนพรม และคณะ (2566, หน้า 1433) ที่เน้นขั้น Check และ Act ในการวิเคราะห์ผลและสะท้อนการสอน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ วีร์ทาเนน, นีเอมิ และเนฟกี (Virtanen, Niemi and Nevgi, 2017, p.1), เนียมี (Niemi, 2002, p.763) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเมื่อมีการสะท้อนผลและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง จะช่วยพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูและนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการประเมินระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, $S.D.=0.12$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าแนวทางดังกล่าวมีความสำคัญต่อการพัฒนาการนิเทศอย่างยิ่ง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ธรรมสอน และคณะ (2567, หน้า 232) ที่กล่าวว่าผลการประเมินกระบวนการนิเทศแบบPAES อยู่ในระดับมาก โดยในด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์ (2566, หน้า 118-126) รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครู และบุคลากรควรใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการนิเทศภายในสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการนิเทศภายในตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างจริงจัง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ การวางแผน การดำเนินการนิเทศ และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือสถานศึกษาในการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่บูรณาการกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นและประสิทธิภาพในการนิเทศ
2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบแนวทางการนิเทศภายในในสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
3. ควรพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่เน้นการนิเทศอย่างมีกัลยาณมิตร เพื่อส่งเสริมให้คำปรึกษาและการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

1. หนังสือ

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2561*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรรทอง จิรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษรการพิมพ์.
- จุไรรัตน์ สุตรุ่ง. (2559). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอปโปชั่น.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2559). *การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2).
นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยสำหรับครู* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- สงขลา: นำศิลป์.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2561). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการ
พัฒนา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ:
อรุณการพิมพ์.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการใช้การพัฒนาวิชาชีพ : ทฤษฎีกลยุทธ์
สู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชร เล่าเรียนดีและคณะ. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับ
คุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21*. นครปฐม: เพชรเกษมปรีณติงกรุ๊ป.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2555). *การนิเทศภายในโรงเรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). แพร่: เมืองแพร่การพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการ. (2561). *กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *ศาสตร์และศิลป์ในการ
นิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
อัญชลี โพธิ์ทอง. (2544). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

2. ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์และ/หรือสารนิพนธ์

- กรณาริป์ ชินวงษ์. (2566). *บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใน
การปฏิบัติงานของครูยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี
ระยอง*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. ฐานข้อมูลงานวิจัย
(ThaiLis).
- จรินทร์ อุตสาหะ. (2564). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา
ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ*. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. ฐานข้อมูล
งานวิจัย (ThaiLis).
- จุฑาหวดี มงคลฤกษ์ฤทธิ์. (2565). *การนิเทศภายในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาทับทิม
สยามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาตราด*. [สารนิพนธ์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- เฉลิมพล กันทะวงศ์. (2567). *การศึกษาลักษณะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. [สารนิพนธ์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา].
<http://202.28.20.112/dspace/bitstream/123456789/1024/1/65170065>.
- ญาณิฐา ราชคม. (2566). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้
กระบวนการวิจัยปฏิบัติการร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. ฐานข้อมูลงานวิจัย
(ThaiLis).
- ณัฏฐริยา ภาธรธฤต. (2566). *การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (ACTIVE
LEARNING) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา*.
[สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา].
<http://202.28.20.112/dspace/bitstream/123456789/882/1/64205096>.
- ณัฐภูมิ ท่าดีสม. (2566). *แนวทางการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายพัฒนา
การศึกษาป่าสัก-ศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย*. [สารนิพนธ์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).

- ดำรงค์ วงศ์กระโซ่. (2565). *สภาพและความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1*. [สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- ทัศพร อยู่ทวี. (2564). *การพัฒนาคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา เอกชน (กรุงเทพมหานคร) กลุ่ม 13*. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- ทิพย์อารี กิจจาพิพัฒน์. (2565). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประถมศึกษา ในโรงเรียนมูลนิธิภูมิเทวะวันวิทยา*. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- ธัญญา คุณสุข. (2565). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี*. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- ธิดารัตน์ หัตถมา. (2566). *แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
<http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/2080/1/64010581018>.
- ธนกิจ เสียบไธสง. (2565). *การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา กลุ่มไทรรัตน์ลัมพันธ์*. [สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- นัฐพริกา สุขสมบุญ. (2565). *ระดับการนิเทศภายในสถานศึกษา อำเภอนายายอาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. [สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- นันทรัตน์ คงคะชาติ. (2564). *การศึกษาศภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1*. [สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- นิพนพิทา กุลชิต. (2565). *การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูสอน ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
<http://202.28.34.124/dspace/handle123456789/1626>
- เพชรจันทร์ ภูทะวัง. (2565). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).

- ยุทธศักดิ์ หาดเคลือบ. (2564). รูปแบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- รุสนิดา ดาเลโป๊ะ. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิผลการสอนของครูในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 2. [สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- วัธนวิภา บุตดีสี. (2565). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
<http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/2052/1/63010581049>.
- วาสนา โพธิ์ศรี. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
<http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/2101/1/64010581055>.
- วิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์. (2566). รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].
<https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/5835/3/WishirataWorathadasawat>.
- ศุภากร รัตนบุตดา. (2566). โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
<http://202.28.34.124/dspace/handle123456789/2104>
- สุกัญญา ผดุงเทศ. (2565). แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในของกลุ่มโรงเรียนแม่กุ-มหาวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- สุจิตตรา มูลอินทร์. (2565). ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- อภิกร ทาแกง. (2564). การศึกษาบทบาทการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]. <https://updc.up.ac.th/server/api/core/bitstreams/9b3cc546-1962-4555-a82f-93b356c99ab2/content>

อริยะ เอสมบุญ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายใน
สถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39.
[วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].
http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2021_06_30_15_05_35.
อลิษา ถิ่นใหญ่. (2566). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาญจนบุรี. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, , มหาวิทยาลัยคริสเตียน]. ฐานข้อมูลงานวิจัย
(ThaiLis).

3. วารสาร

จันทร์จิรา อ่อนพรม, และปณตนนท์ เกียรประภากุล. (2566). การบริหารการนิเทศของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2. วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น,
9(8), 1441-1443.
เวียงชัย แสงทองและคณะ. (2556). รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิง
รุกของครูโรงเรียนประถมศึกษา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 11(3), 1200.
ศศิธร พิธิ, พรเทพ ฐัฒน. (2567). แนวทางการพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1. วารสารมณี
เชษฐาราม วัดจอมมณี, 7(3), 911-913.
สุภาพร ธรรมสอน, เขียวฤทธิ จงเกษกรณ์. (2557). การพัฒนากระบวนการการนิเทศแบบ PAES
เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) สำหรับครูจังหวัดกำแพงเพชร.
วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 8(2), 243.

4. เอกสารสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
2568. สุราษฎร์ธานี: สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.
<https://www.surat3.go.th/wp-content/uploads/2025/06/>.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). เรื่องนโยบายและจุดเน้นของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567-2568 และนโยบาย
ระยะเร่งด่วนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. <https://ops.moe.go.th/policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้.*

<https://sobkroo.com/articledetail.asp?id=615>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน*

https://drive.google.com/file/d/1BBHmefKKsGgOi_8AKeKufgrE8wUbhBX/view.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545.*

https://bic.moe.go.th/images/stories/5Porobor._2542pdf.pdf.

5. เอกสารประกอบการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. [เอกสารที่ไม่มีการตีพิมพ์]. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.*

6. ภาษาอังกฤษ

6.1 หนังสือ

Adams, P. & Dickey, G. (1978). *Basic Principles of Supervision*. New York: Amaican Book.

Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom (ERIC Digest)*. George Washington University.

Briggs, T., & Justman, J. (1952). *Improving instruction through supervision*. Office of Educational Research and Improvement (ED).

Gagné, R. M., Briggs, L. J., & Wager, W. W. (2005). *Principles of instructional design*. New York: Rinehart and Winston.

Glickman, C D. (1985). *Supervision of Instruction*. Allyn and Bacon.

Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2009). *Supervision of instruction: A developmental approach* (4th ed.). Allyn and Bacon.

Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

Harris, B. M. (1985). *Supervision behavior in education* (2nd ed.). Prentice-Hall.

- Hoy, W. K., & Forsyth, P. B. (1986). *Effective supervision: Theory into practice*. Random House.
- Meyers, C., & Jones, T. B. (1993). *Promoting active learning: Strategies for the college classroom*. Jossey-Bass.
- Miner, J. (1974). *Educational supervision: Perspectives and practices*. New York: Harper & Row.
- Nesgley, R., & Evans, P. (2004). *Handbook for effective supervision of instruction*. Prentice-Hall.
- Romiszowski, A. J. (1999). *The selection and use of instructional media: For improved classroom teaching and for interactive, individualized instruction*. Kogan Page.
- Silberman, M. (1996). *Active learning*. Allyn & Bacon.
- Smit, B., & Ragan, T. (1999). *Instructional design*. New York, NY: Macmillan International.
- Tileston, D. W. (2007). *What every teacher should know about effective teaching strategies*. Hawker, Australia: Brownlow Education.
- Wiles, K., & Lovell, J. T. (1975). *Supervision for better schools* (4th ed.). Prentice-Hall.

6.2 วารสาร

- Prince, M. 2004. "Does Active Learning Work? A Review of the Research". *Journal of Engineering Education* 93 : 223-231.
- Geven, R., & Attard, M. (2012). Active learning: A study on the benefits of active learning in primary education. *European Journal of Educational Research*, 1(2), 34.
- José S. Torrecilla, Belén Gutiérrez-de-Rozas, and John C. Cancilla. (2021). "Thinking-Based Learning at Higher Education Levels : Implementation and Outcomes within a Chemical Engineering Class," *J. Chem. Educ.* 98(3) : 774-781.
- Felder, R.M. Brent, R. (2009). Active learning : An introduction. *ASQ higher Education Brief*, 2(4).
- Hannele Niemi. (2002). Active learning: A cultural change needed in teacher education and schools. *Teaching and Teacher Education*, 18(7) : 763–780.

Virtanen, P., Niemi, H. M., & Nevgi, A. (2017). Active learning and self-regulation enhance student teachers' professional competences. *Australian Journal of Teacher Education*, 42(12) : 1–20.

6.3. เอกสารสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

Fink, L. D. (1999). *Active Learning*. Reprinted with permission of the University of Oklahoma Instructional Development Program.

<http://www.hcc.hawaii.edu/intranet/committees/FacDeVCom>.

Shenker, J. I.; Goss S. A.; & Bernstein B. S. (1996). *Instructor's Resource Manual for Psychology: Implementing Active Learning in the Classroom*. Retrieved April.

<http://s.psych/uiuc.edu/jskenker/active.html>.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

1. นายศุภชัย คำคำ

การศึกษา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขา สถิติประยุกต์

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

2. นางรังสิญา ช่อผูก

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกมะม่วง

วิทย์ฐานะชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3. นางวันเพ็ญ พัฒนประดิษฐ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเมรัย

วิทย์ฐานะชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๑๐๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร อาจารย์ศุภชัย คำคำ

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยต์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีราชบุรี ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN
EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS
MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของ
เครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็น
ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ
โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
อาจารย์ศุภชัย คำคำ.....)

มหาวิทยาลัย

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๑๐๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช

๑๒๘ หมู่ที่ ๒ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เจริญพร นางรังสิญา ช่อผุก

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยด์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN
EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS
MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของ
เครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็น
ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ
โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(นางรังสิญา ช่อผุก)

มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๑๐๙

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพร อำเภอนาพร

จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘-๕ www.ssc.mbu.ac.th

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นางวันเพ็ญ พัฒนประดิษฐ์

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยด์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูจิตรัตนาลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘

ฉันได้หมดสิทธิ์มือไม้
พ.ล. กุศลกิจ จินตโฮม

มหาวิทยาลัย

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพู อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกมะม่วง

ด้วย นางสาวสุณิศา อินเอยด์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการเทศมลายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

อนึ่ง ในการทำสารนิพนธ์เรื่องนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try-out) และนำข้อมูลที่ได้ใช้ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากท่าน จึงขออุมทนาขอคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบรรชิตวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘-๕ www.ssc.mbu.ac.th

๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนนิคม

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอียด นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

อนึ่ง ในการทำสารนิพนธ์เรื่องนี้นักศึกษามีความประสงค์ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out) และนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากท่าน จึงขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรามาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบรรชิตวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘

มหาวิทยาลัย

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสคราษ
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘-๕ www.ssc.mbu.ac.th

๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out)

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเมรัย

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยด นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสคราษ กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN
EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS
MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

อนึ่ง ในการทำสารนิพนธ์เรื่องนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อ
การวิจัย (สำหรับ Try out) และนำข้อมูลที่ได้ใช้ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ ทาง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสคราษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์
ด้วยดีจากท่าน จึงขออุมิทนาขอบคณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสคราษ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘

มหาวิทยาลัย

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพร อำเภอยะพราง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๑ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยด นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF
TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุนิศา อินเอยด ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์ ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสครราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ที่ ศธ ๐๔๓๖๕/๓๐๕

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓
อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๙๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดที่เกี่ยวข้อง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุนิศา จินเจียด นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาสถาปัตย์ วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)" โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ จึงขอความอนุเคราะห์ ข้าราชการครูตามรายชื่อ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ตอนแนบสอบถามการวิจัยดังกล่าวภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางนันทรี ศรีสุข)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โทร. ๐๗๖ - ๔๖๑๖๕๕ ต่อ ๑๑๓

โทรสาร ๐๗๖ - ๔๖๑๖๕๕

มหาวิทยาลัย

"เรียนดี มีคุณธรรม"

ที่ ธว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาโพธิ์ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครราชสีมา ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๔๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร นายมนตรี ชุมเทพ

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยัด นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF
TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูจิตรัตนาวัล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุนิศา อินเอยัด ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ
ทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสโกกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๔๐-๙๑๒๘

วิษณุ-วิมลราช

(จากพระพรหม ชุมเทพ)
ผอ.รร. มห.ม.ศ.ร.น.๒

มหาวิทยาลัย

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวจิตาภา กำเนิดสม

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยด์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF
TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตน์วาลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุนิศา อินเอยด์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ
ทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

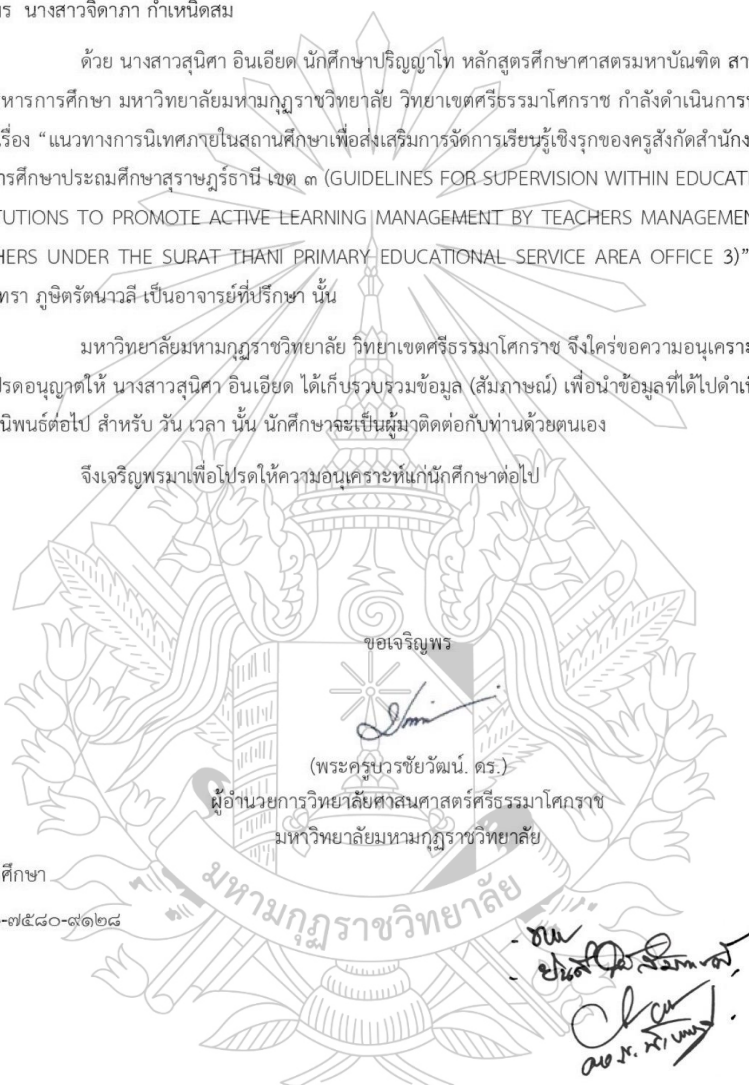
ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นางสาวอังศุมารณ ฉวาง

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยัด นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF
TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตน์วาลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุนิศา อินเอยัด ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ
ทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสครราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้สัมภาษณ์

(นางสาวอังศุมารณ ฉวาง)

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร นายปรีชา แป้นเจริญ

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยด์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF
TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุนิศา อินเอยด์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ
ทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้สัมภาษณ์

ลงชื่อ

นายปรีชา แป้นแก้ว

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/ว ๐๐๐๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพร อำเภพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร ดร.ฉวีวรรณ หอมรักษ์

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเียด นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช กำลังดำเนินการทำสาร
นิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF
TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี
ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนวาลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสครราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวสุนิศา อินเียด ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ
ทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสครราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์
(นางสาวฉวีวรรณ...หอมรักษ์....)

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/๐๐๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติครุฑเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการวิจัย

เจริญพร นายจตุพล โฉมรงค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยด นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออณิทนาขอบคุณมา ณ

โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘

ลงชื่อ

(นายจตุพล โฉมรงค์)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพร อำเภอพระพรหม

จังหวัดนครราชสีมา ๔๐๐๐๐

โทร. ๐-๒๕๕๐-๕๖๒๕-๕ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖.๒/๐๐๕๔

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการวิจัย

เจริญพร นายสมเกียรติ ศิลปวิศาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสุนิสา อินเอยด์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN
EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS
MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูจิตรัตนวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคณมา ณ

โอกาสนี้

தீர்மானம் எண் 109/2016

—ନିତ୍ୟାମନ

-เรื่อง ๑. ขบวนการปฏิวัติไทย ๑๙๓๒-๑๙๓๓

ผู้แทนจากโรงเรียน

✓
ตัวอักษร

ขอเจริญพร

(พระครุบรรณรักษ์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมมาโคกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๕๑๒๘

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

25.1.2569

ที่ อว ๗๔๑๖.๒/๐๐๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการวิจัย

เจริญพร นางรังสิญา ช่อผูก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยัด นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออณิทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร
(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

นางรังสิญา ช่อผูก
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกมะม่วง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีธรรมาสคราษ

๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม

จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๕๑๖.๒/๐๐๕๔

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔

โรงเรียนบ้านควนนิคม

เลขที่รับ 122

วันที่ 2๐ มีนาคม ๒๕๖๔

เวลา 11.๐๐ น.

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการวิจัย

เจริญพร นางสาวพร จันทร์ปาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวสุนิศา อินเอยด์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสคราษ กำลังดำเนินการทำ
สารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๓ (GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN
EDUCATIONAL INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY TEACHERS
MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 3)” โดยมี ดร.สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นั้น

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา
เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต ๓ ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ

โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

☒ เพื่อโปรดทราบ☐ เพื่อโปรดพิจารณา☐ ความชอบ/ไม่ชอบ.....ดำเนินการ☐ ควรแจ้งผ่าน/งาน.....เพื่อถือปฏิบัติ☐ ควรแจ้ง.....

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสคราษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

- ทรง

- อนุกรรมการ

เป็นพระคุณคุณ

23/3/64

ภาคผนวก ฉ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยแบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 2) การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 3) การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 4) การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และ 5) การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Checklist) 5 ระดับ รวมทั้งหมด 51 ข้อ

3. ในการตอบแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามตามคำถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการสมบูรณ์ น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

4. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามนี้ นำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่ส่งผลกระทบใดๆ ต่อท่านและองค์กรของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาความลับของข้อมูลไว้และนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวสุนิศา อินเอียด

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ 1. ชาย

☐ 2. หญิง

2. อายุ

☐ 1. 20 – 30 ปี

☐ 2. 31 – 40 ปี

☐ 3. 41 – 50 ปี

☐ 4. สูงกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1. ปริญญาตรี

☐ 2. ปริญญาโท

☐ 3. ปริญญาเอก

4. อำเภอที่ตั้งโรงเรียน

☐ 1. เวียงสระ

☐ 2. พระแสง

☐ 3. เคียนซา

☐ 4. บ้านนาสาร

☐ 5. บ้านนาเดิม

☐ 6. ชัยบุรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

คำชี้แจง ข้อความในแบบสอบถามต่อไปนี้นี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยแบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 2) การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 3) การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู 4) การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และ 5) การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Checklist) 5 ระดับ รวมทั้งหมด 51 ข้อ

โปรดพิจารณาข้อความอย่างละเอียด แล้วเลือกตอบให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยระบุเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ตามประเด็นที่กำหนดให้เพียงช่องเดียว โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

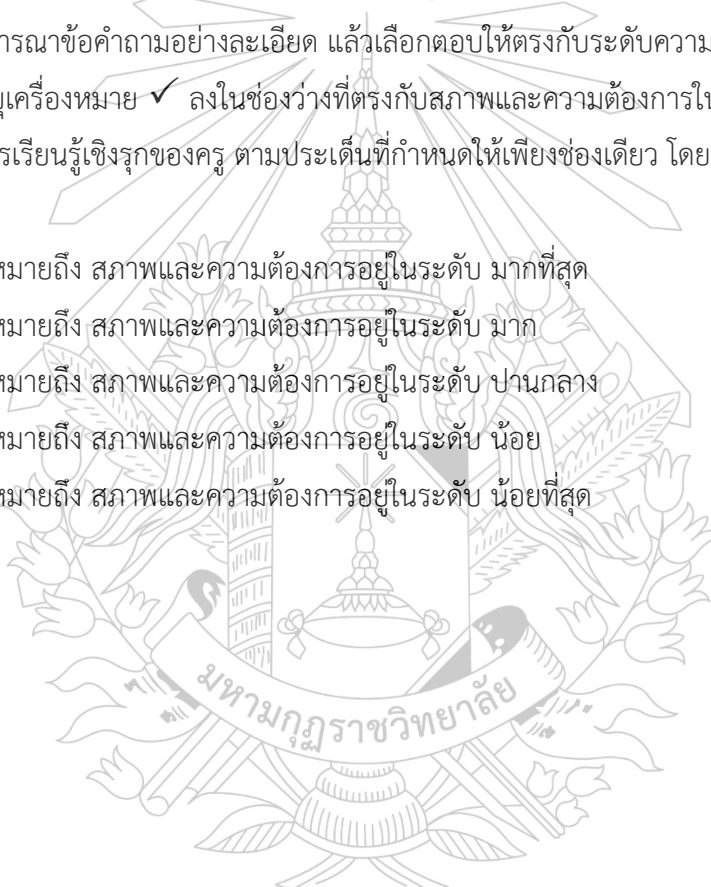
ระดับ 5 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพและความต้องการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ข้อ	องค์ประกอบภาณการนเทศภายใน สถานศีกษาที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	สภาพการนเทศ					ความต้องการในการ นเทศ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.	ผู้บรหารและครุมีการประชุมเพื่อ สร้างควมเข้าใจในการนเทศ										
4.	ผู้บรหารมีการตรวจสอบแผนการ เรียนรู้ของครู										
5.	ผู้บรหารมีการตรวจสอบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม										
6.	ผู้บรหารมีการตรวจสอบการ เลือกใช้สื่อการสอนของครู										
7.	ผู้บรหารมีการตรวจสอบการ ประเมินผลตามสภาพจริงของครู										
8.	ผู้บรหารนเทศโดยมุ่งเน้นให้ความ ช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก										
9.	ผู้บรหารนเทศโดยมุ่งเน้นพัฒนา ครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก										
10.	ผู้บรหารมีการสะท้อนผลการ นเทศให้ครูทราบ										
11.	ผู้บรหารมีการปรับปรุงการ ดำเนินงานนเทศ										
การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู											
1.	ผู้บรหารประเมินผลการออกแบบ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครู										
2.	ผู้บรหารประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู										
3.	ผู้บรหารประเมินผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครู										

ข้อ	องค์ประกอบภาคนิเทศภายใน สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	สภาพการนิเทศ					ความต้องการในการ นิเทศ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.	ผู้บริหารประเมินวิธีการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกของ ครู										
5.	ผู้บริหารสรุปผลการนิเทศให้ครู ทราบ										
6.	ผู้บริหารจัดทำรายงานผลการ นิเทศ										
7.	ผู้บริหารรายงานผลการนิเทศต่อผู้ ที่เกี่ยวข้อง										
8.	ผู้บริหารนำผลการประเมินมา ปรับปรุงการนิเทศ										
9.	ผู้บริหารนำผลการประเมินมา พัฒนาการนิเทศในรอบต่อไป										

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่องแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

คำชี้แจงในการตอบแบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. แบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่องแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
3. ในการตอบแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามตามคำถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในการวิจัยต่อไป
4. ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามนี้ นำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่ส่งผลกระทบใด ๆ ต่อท่านและองค์กรของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาความลับของข้อมูลไว้และนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น

นางสาวสุนิสา อินเอียด

นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้สัมภาษณ์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
3. โรงเรียน.....
4. อายุราชการ.....
5. วันที่ทำการสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ให้ท่านแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู แยกเป็น 5 องค์ประกอบดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1.1 สภาพการดำเนินงานของการนิเทศภายในสถานศึกษาของท่านที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศชั้นพื้นฐานของโรงเรียน ท่านมีแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานอย่างไร

.....

.....

.....

1.3 ท่านมีวิธีในการเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่จำเป็นต่อการแก้ไขตามลำดับความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

1.4 การนิเทศภายในท่านมีการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายการนิเทศอย่างไร

.....

.....

.....

1.5 ท่านเห็นว่าครูมีความเข้าใจและความสามารถในการออกแบบกิจกรรม จัดกิจกรรม และการเลือกใช้สื่อหรือเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างไร

.....

.....

.....

2. การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

2.1 ท่านมีแนวทางการวางแผนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างไร

.....

.....

.....

2.2 การกำหนดกิจกรรมการนิเทศภายใน ให้มีความสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการ ของโรงเรียนควรดำเนินการอย่างไร เช่น กำหนดจากผลสัมฤทธิ์ การสังเกตชั้นเรียน

.....

.....

.....

2.3 ในการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน เพื่อรับผิดชอบในการนิเทศ ท่านมีแนวทางในการคัดเลือกอย่างไร

.....

.....

.....

3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

3.1 ท่านมีแนวทางการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างไร

.....

.....

.....

3.2 ในกระบวนการนิเทศการสอนของโรงเรียน ท่านมีการใช้สื่อหรือเครื่องมือใดในการตรวจสอบและติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู

.....

.....

.....

3.3 ท่านมีเกณฑ์หรือแนวทางในการสร้างหรือคัดเลือกสื่อและเครื่องมือนิเทศอย่างไร เพื่อให้เหมาะสมกับการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

.....

.....

.....

3.4 จากประสบการณ์ของท่าน สื่อหรือเครื่องมือใดที่ท่านเห็นว่ามีประสิทธิภาพที่สุดในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกของครู

.....

.....

.....

3.5 ท่านมีการติดตาม ประเมินผล หรือปรับปรุงเครื่องมือนิเทศหลังการใช้งานอย่างไร

.....

.....

.....

4. การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

4.1 โรงเรียนของท่านมีแนวทางการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างไร

.....

.....

.....

4.2 ก่อนเริ่มการนิเทศ ท่านมีการประชุมหรือสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างคณะผู้นิเทศและครูอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4.3 ท่านมีการตรวจสอบหรือให้ข้อเสนอแนะต่อแผนการจัดการเรียนรู้ของครูในประเด็นใดบ้าง

.....

.....

.....

4.4 ท่านมีการตรวจสอบหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม หรือเทคนิคการสอนของครูอย่างไร

.....

.....

.....

4.5 ท่านมีแนวทางในการตรวจสอบหรือประเมินว่าครูได้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5. การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

5.1 โรงเรียนของท่านมีแนวทางหรือขั้นตอนการประเมินผลการนิเทศการสอนของครูอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

5.2 ท่านมีวิธีการตรวจสอบและประเมินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครูอย่างไร เพื่อให้ทราบว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้เชิงรุก

.....

.....

.....

5.3 ท่านมีวิธีการรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศเพื่อสรุปผลและวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างไร

.....

.....

.....

5.4 เมื่อสิ้นสุดการประเมินผลการนิเทศ ท่านมีการจัดทำรายงานผลอย่างไร และนำเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องในระดับใดบ้าง

.....

.....

.....

5.5 ท่านนำผลการประเมินที่ได้จากการนิเทศไปใช้ในการวางแผนหรือปรับปรุงการนิเทศในรอบต่อไปอย่างไร

.....

.....

.....

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

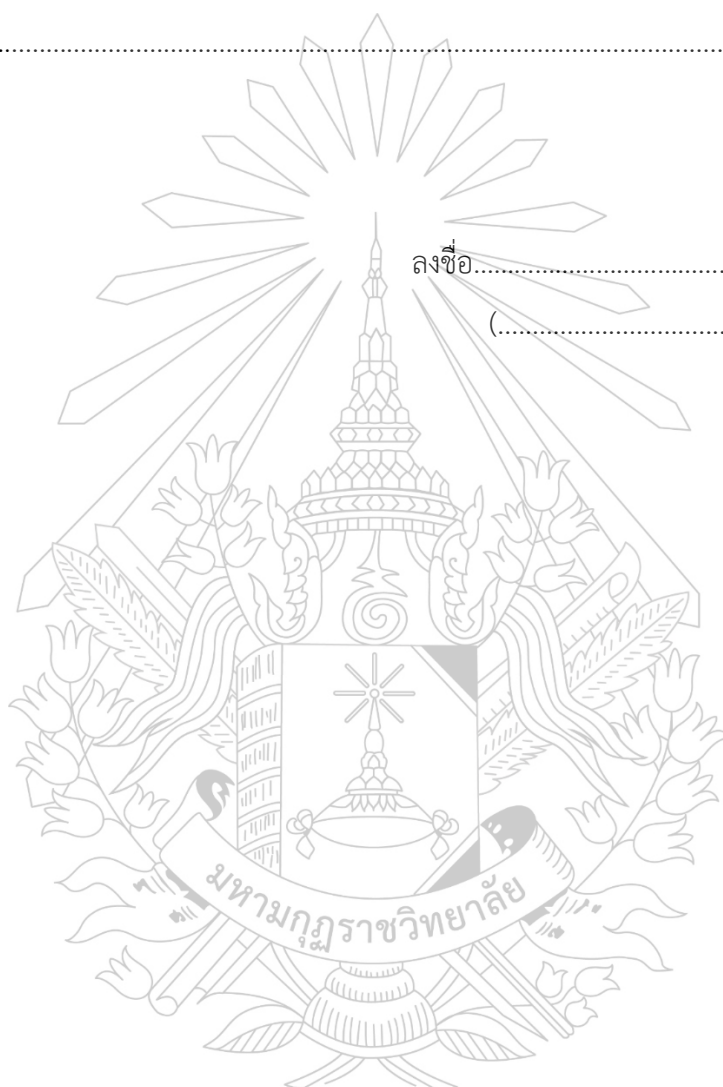
.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)

**แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ
แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3**

คำชี้แจงในการตอบแบบประเมิน

แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จากการสังเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 ท่าน โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ทางผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ และเสียสละอันมีค่าของท่าน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบคุณภาพของแนวทางพัฒนาในครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์และนำไปสู่กระบวนการที่เหมาะสมในการพัฒนา อันจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

นางสาวสุนิศา อินเอียด

นักศึกษาปริญญาโท

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ-สกุล
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด สาขา
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ (ร่าง) แนวทางการนิเทศภายใน
สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 3

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ทั้งสองช่องให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ร่างแนวทางการนิเทศภายใน สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู						
1. ผู้บริหารจัดการประชุมคณะครูเพื่อ สำรวจปัญหาและความต้องการด้าน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงความ ต้องการในการนิเทศภายในของ สถานศึกษา						
2. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนด เป้าหมายในการนิเทศ ผ่านการ ประชุมร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก						
3. ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลนักเรียนและครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บริบทของ ชุมชน ผลการนิเทศ และการจัดการ เรียนรู้ในปีที่ผ่านมาเพื่อนำมา						

ร่างแนวทางการนิเทศภายใน สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
วิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และสาเหตุของปัญหา						
4. ผู้บริหารร่วมกับครูวิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาตรงกับสภาพจริง						
5. รวบรวมปัญหาคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อมุ่งแก้ไขในประเด็นที่สำคัญที่สุดก่อน						
6. ร่วมกันกำหนดแนวทางในการนิเทศ พัฒนา แก้ไขปัญหา จัดทำแผน เสนอแผนงานโครงการนิเทศภายใน ที่เน้นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา						
การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู						
1. ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมทั้งร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้ชัดเจนที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน						

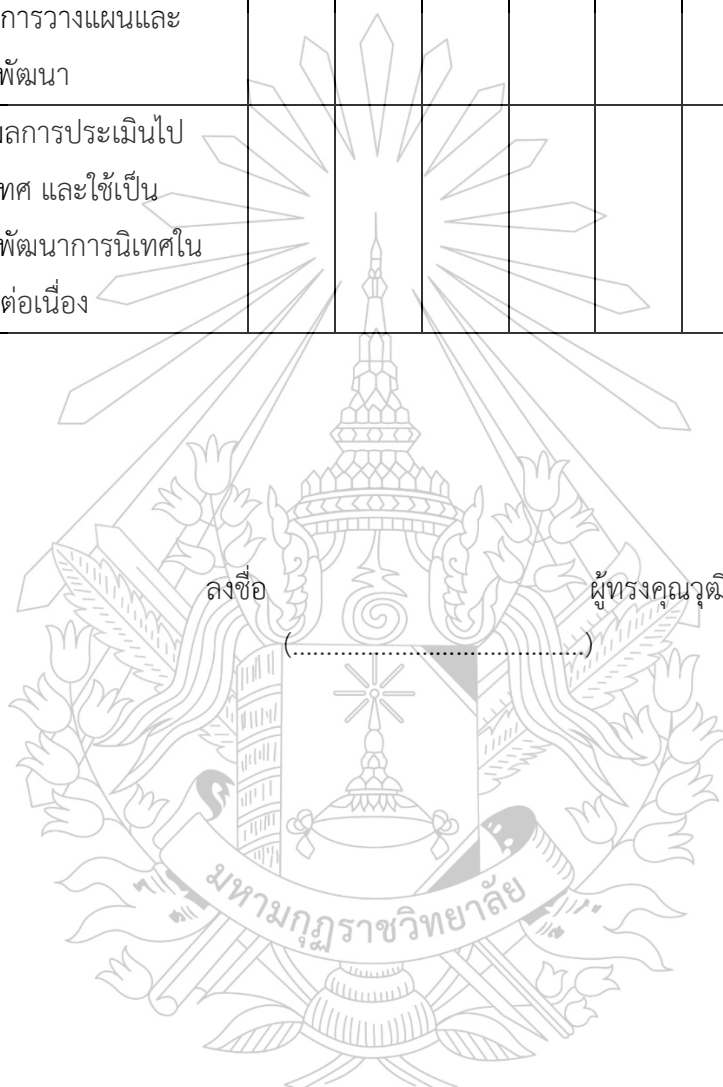
ร่างแนวทางการนิเทศภายใน สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
2. จัดทำแผนการนิเทศประจำปี โดย เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน กำหนดกิจกรรม รูปแบบ วิธีการนิเทศ และแนวทางการ ดำเนินงานอย่างชัดเจน						
3. การกำหนดระยะเวลาในการ นิเทศ วางแผนช่วงเวลาและปฏิทิน การนิเทศอย่างเหมาะสม ครอบคลุม ตลอดปีการศึกษา เพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง						
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ภายในจากบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ โดยเน้นบทบาทการให้คำปรึกษา แบบกัลยาณมิตร และการทำงาน ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ						
การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู						
1. กำหนดกรอบแนวคิดในการ พัฒนาเครื่องมือ พิจารณาเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้เชิงรุก มาตรฐาน การศึกษา และวัตถุประสงค์การ จัดการการเรียนรู้ของครู เพื่อนำมา เป็นแนวทางในการออกแบบสื่อและ เครื่องมือนิเทศให้เหมาะสม						
2. ผู้บริหารออกแบบเครื่องมือที่ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อ ตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการ						

ร่างแนวทางการนิเทศภายใน สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
เรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกครอบคลุมทั้ง กระบวนการวางแผนและการจัดการ เรียนรู้						
3. จัดทำเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบสังเกตชั้นเรียน แบบ ประเมินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสะท้อนผลหลังการจัดการ เรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมี รูปแบบที่ชัดเจน มีขั้นตอนการใช้ที่ เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้จริงใน บริบทของโรงเรียน						
4. หลังการใช้งาน มีการรวบรวม ข้อเสนอแนะจากครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบ เนื้อหา และเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้อง กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากยิ่งขึ้น						
การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู						
1. ประชุมสร้างความเข้าใจก่อนการ นิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง เกณฑ์ และเครื่องมือในการ นิเทศเพื่อให้ครูมีความเข้าใจตรงกัน และพร้อมรับการพัฒนา						
2. ดำเนินการตามแผนการนิเทศ อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและผู้มีส่วน ร่วมในการนิเทศนำแผนการนิเทศที่						

ร่างแนวทางการนิเทศภายใน สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
กำหนดไว้มาปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน และดำเนินงานตาม วงจร PDCA						
3. ดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เน้นการให้คำแนะนำอย่าง สร้างสรรค์ ไม่มุ่งจับผิด สร้าง บรรยากาศที่เป็นมิตร และส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับครู						
4. ผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับ มอบหมายติดตามและตรวจสอบการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู ว่ามีความเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทของชั้นเรียน						
5. ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะใน การพัฒนาและปรับปรุงแผนการ จัดการเรียนรู้ครอบคลุมประเด็น สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องกับ เป้าหมายการเรียนรู้มาตรฐานและ ตัวชี้วัด ความเหมาะสมของกิจกรรม Active Learning การเลือกใช้สื่อ และเทคโนโลยี การวัดและ ประเมินผลอย่างหลากหลายตาม สภาพจริง						

ร่างแนวทางการนิเทศภายใน สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู						
1. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ แผนการสอน ชิ้นงาน และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและรอบด้าน						
2. ผู้บริหารมีการตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องกิจกรรมการเรียนรู้กับแนวทาง Active Learning และเป้าหมายการเรียนรู้						
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลการนิเทศนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาสรุปผลการนิเทศ ให้สะท้อนภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละด้าน						
4. ผู้นิเทศและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลการนิเทศ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น						
5. การจัดทำรายงานผลการนิเทศ โดยระบุจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา						

ร่างแนวทางการนิเทศภายใน สถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกของครู	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
6. การนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการนิเทศ และครูผู้สอน เพื่อใช้ประกอบการวางแผนและ ตัดสินใจในการพัฒนา						
7. ผู้บริหารนำผลการประเมินไป ปรับปรุงการนิเทศ และใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาการนิเทศใน รอบถัดไปอย่างต่อเนื่อง						

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
(ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์)

สรุปแบบพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์

(Item-Objective Congruence: IOC)

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
1.	เพศ ☐ 1. หญิง ☐ 2. ชาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	อายุ ☐ 1. 20 – 30 ปี ☐ 2. 31 – 40 ปี ☐ 3. 41 – 50 ปี ☐ 4. สูงกว่า 50 ปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ระดับการศึกษา ☐ 1. ปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาโท ☐ 3. ปริญญาเอก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	อำเภอที่ตั้งโรงเรียน ☐ 1. เวียงสระ ☐ 2. พระแสง ☐ 3. เคียนซา ☐ 4. บ้านนาสาร ☐ 5. บ้านนาเดิม ☐ 6. ชัยบุรี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู							
1.	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารพิจารณาการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารพิจารณาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารพิจารณาการเลือกใช้สื่อของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารพิจารณาการใช้กลยุทธ์การสอนของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันมาจัดลำดับความสำคัญปัญหา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารนำผลการวิเคราะห์ความต้องการของครูมาจัดลำดับความสำคัญปัญหา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารเลือกปัญหาที่จำเป็นที่สุดมาแก้ไข	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารและครูจัดประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายการนิเทศร่วมกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
2. การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู							
1.	ผู้บริหารนำปัญหาที่เร่งด่วนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมาวางแผนการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารนำความต้องการที่เร่งด่วนของครูมาวางแผนการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการออกแบบกิจกรรมการสอนของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารวางแผนการนิเทศการสร้างสื่อที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารและครูมีการประชุม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารมีการจัดตั้งทีมนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารมีการกำหนดหัวข้อการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารมีการจัดทำปฏิทินการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารมีการกำหนดวิธีการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือในเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู							
1.	ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการออกแบบกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสร้างเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ	0	+1	+1	2	0.7	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่ใช้งานง่าย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่ตรงประเด็น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสร้างสื่อและเครื่องมือที่มีรูปแบบและขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู							
1.	ผู้บริหารนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติจริงตามขั้นตอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารนำแผนการนิเทศที่วางไว้มาสู่การปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารและครูมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารมีการตรวจสอบแผนการเรียนรู้ของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
5.	ผู้บริหารมีการตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารมีการตรวจสอบการเลือกใช้สื่อการสอนของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารมีการตรวจสอบการประเมินผลตามสภาพจริงของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารนิเทศโดยมุ่งเน้นพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารมีการสะท้อนผลการนิเทศให้ครูทราบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารมีการปรับปรุงการดำเนินงานนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5. การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู							
1.	ผู้บริหารประเมินผลการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารประเมินวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสรุปผลการนิเทศให้ครูทราบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารจัดทำรายงานผลการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารรายงานผลการนิเทศต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
8.	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุง การนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาพัฒนาการ นิเทศในรอบต่อไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามไม่จำเป็นต้องหาค่า IOC เนื่องจากไม่ใช่ตัวแปรหลักของงานวิจัยนี้

รวมค่า IOC ทั้งฉบับได้ 0.96

สรุปแบบพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์

(Item-Objective Congruence: IOC) แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ตอนที่1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
1.	ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	วุฒิการศึกษาสูงสุด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	อายุราชการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	วันที่ทำการสัมภาษณ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	สถานที่ทำการสัมภาษณ์	0	+1	+1	2	0.7	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
		1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู					
1.	สภาพการดำเนินงานของการนิเทศภายในสถานศึกษาของท่านที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
2.	การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศชั้น พื้นฐานของโรงเรียน ท่านมีแนวทางใน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานอย่างไร	0	+1	+1	2	0.7	ใช้ได้
3.	ท่านมีวิธีการจัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาที่จำเป็นต่อการแก้ไขตามลำดับ ความสำคัญอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	การนิเทศภายในท่านมีการกำหนด วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายการนิเทศ อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	ท่านเห็นว่าครูมีความเข้าใจและ ความสามารถในการออกแบบกิจกรรม จัดกิจกรรม และการเลือกใช้สื่อหรือ เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู							
1.	ท่านมีแนวทางการวางแผนการนิเทศ ภายในเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิง รุกอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	การกำหนดกิจกรรมการนิเทศภายใน ให้ มีความสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและ ความต้องการของโรงเรียนควร ดำเนินการอย่างไร เช่น กำหนดจาก ผลสัมฤทธิ์ การสังเกตชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ในการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ภายใน เพื่อรับผิดชอบในการนิเทศ ท่าน มีแนวทางในการคัดเลือกอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู							
1.	ท่านมีแนวทางการนิเทศด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ในกระบวนการนิเทศการสอนของโรงเรียน ท่านใช้สื่อหรือเครื่องมือใดในการตรวจสอบและติดตามการจัดการเรียนรู้ของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ท่านมีเกณฑ์หรือแนวทางในการสร้างหรือคัดเลือกสื่อและเครื่องมือนิเทศอย่างไร เพื่อให้เหมาะสมกับการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	จากประสบการณ์ของท่าน สื่อหรือเครื่องมือนิเทศแบบใดที่ท่านเห็นว่ามีประสิทธิภาพที่สุดในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกของครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	ท่านมีการติดตาม ประเมินผล หรือปรับปรุงเครื่องมือนิเทศหลังการใช้งานอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู							
1.	โรงเรียนของท่านมีแนวทางการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ก่อนเริ่มการนิเทศ ท่านมีการประชุมหรือสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างคณะผู้นิเทศและครูอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
3.	ท่านมีการตรวจสอบหรือให้ข้อเสนอแนะต่อแผนการจัดการเรียนรู้ของครูในประเด็นใดบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	ท่านมีการตรวจสอบหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม หรือเทคนิคการสอนของครูอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	ท่านมีแนวทางในการตรวจสอบหรือประเมินว่าครูได้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง หรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5. การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู							
1.	โรงเรียนของท่านมีแนวทางหรือขั้นตอนการประเมินผลการนิเทศการสอนของครูอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ท่านมีวิธีการตรวจสอบและประเมินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครูอย่างไร เพื่อให้ทราบว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้เชิงรุก	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ท่านมีวิธีการรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศเพื่อสรุปผลและวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.	เมื่อสิ้นสุดการประเมินผลการนิเทศ ท่านมีการจัดทำรายงานผลอย่างไร และนำเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องในระดับใดบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	ท่านนำผลการประเมินที่ได้จากการนิเทศไปใช้ในการวางแผนหรือปรับปรุงการนิเทศในรอบต่อไปอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

รายงานค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) สารนิพนธ์ เรื่องแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
ของนางสาวสุนิศา อินเียด

1. รายงานค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ในภาพรวมทั้งฉบับ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.988	51

2. รายงานค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รายด้าน

2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.934	.935	11

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Variance	N of Items
Item Means	4.315	4.100	1.089	.009	11

2.2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.963	.964	13

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Minimum / Maximum	Variance	N of Items
Item Means	4.295	4.133	4.457	1.065	.006	13

2.3 การสร้างสื่อและเครื่องมือเฝ้าติดตามการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.952	.955	7

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4.243	4.100	4.333	1.057	.006	7

2.4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.961	.962	11

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4.279	4.200	4.367	1.040	.003	11

2.5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.957	.958	9

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum / Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4.267	4.200	1.040	.003	9

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 ดร.จิรวรรณ หอมรักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปลายศอก

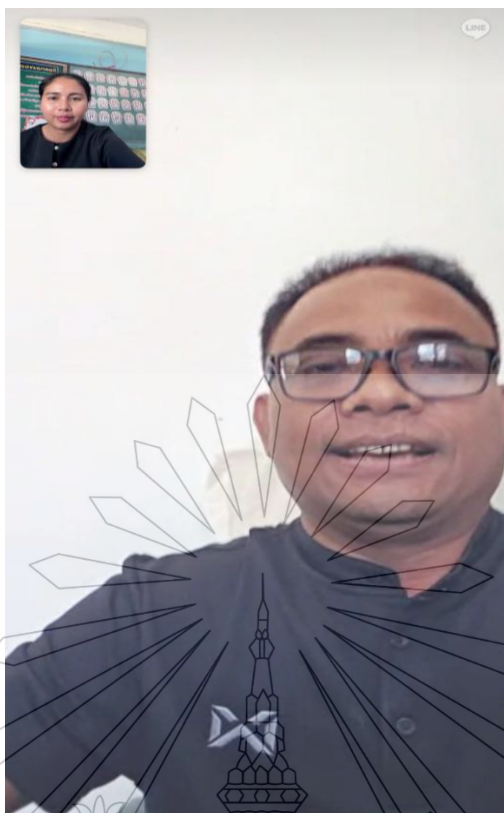
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 นางสาวอังศุมารวรรณ ฉวาง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนเนียง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3 นางสาวจิตาภา คำเหน็ดสม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางรูป

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 นายปรีชา แป้นเจริญ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทุ่งหลวง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 นายนนทกร ชุมเทพ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง

ภาคผนวก ญ

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

**แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา
เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3**

**GUIDELINES FOR SUPERVISION WITHIN EDUCATIONAL
INSTITUTIONS TO PROMOTE ACTIVE LEARNING MANAGEMENT BY
TEACHERS MANAGEMENT OF TEACHERS UNDER THE SURAT THANI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3**

สุนิศา อินเอยัด

**สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พุทธศักราช 2569**

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

ผู้วิจัยดำเนินการโดยการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มายกร่างแล้วดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่มีประสบการณ์ความรู้ในการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู รวม 5 คน ได้แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ด้วยแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน รวมจำนวน 5 คน

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดการศึกษาควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ของครูจึงควรปรับเปลี่ยนจากรูปแบบที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ การอภิปราย และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างไรก็ตาม การนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปใช้ในชั้นเรียนจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยสนับสนุนและพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกันของผู้บริหารและครู

ในการวางแผน ติดตาม ให้คำปรึกษา และสะท้อนผล เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เกิดจากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู จำนวน 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู องค์ประกอบที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือในนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู และองค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู เพื่อเป็นแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา ช่วยให้ผู้บริหารและครูมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

เพื่อนำแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3. แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. ผู้บริหารจัดการประชุมคณะครูเพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมถึงความต้องการในการนิเทศภายในของสถานศึกษา

2. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการนิเทศ ผ่านการประชุมร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3. ดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลนักเรียน และครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บริบทของชุมชน ผลการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมา เพื่อนำมาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และสาเหตุของปัญหา
4. ผู้บริหารร่วมกับครูวิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การพัฒนาตรงกับสภาพจริง
5. รวบรวมปัญหาคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อมุ่งแก้ไขในประเด็นที่สำคัญที่สุดก่อน
6. ร่วมกันกำหนดแนวทางในการนิเทศ พัฒนา แก้ไขปัญหา จัดทำแผน เสนอแผนงาน โครงการนิเทศภายใน ที่เน้นการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. การวางแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. ผู้บริหารและครูมีการประชุมร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก รวมทั้งร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศให้ชัดเจนที่มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูและสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. จัดทำแผนการนิเทศประจำปี โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กำหนดกิจกรรม รูปแบบ วิธีการนิเทศ และแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน
3. การกำหนดระยะเวลาในการนิเทศ วางแผนช่วงเวลาและปฏิทินการนิเทศอย่างเหมาะสม ครอบคลุมตลอดปีการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
4. การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในจากบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ โดยเน้นบทบาทการให้คำปรึกษาแบบกัลยาณมิตร และการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาเครื่องมือ พิจารณาเป้าหมายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มาตรฐานการศึกษา และวัตถุประสงค์การจัดการการเรียนรู้ของครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบสื่อและเครื่องมือนิเทศให้เหมาะสม
2. ผู้บริหารออกแบบเครื่องมือที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกครอบคลุมทั้งกระบวนการวางแผนและการจัดการเรียนรู้

3. จัดทำเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แบบสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก แบบตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสะท้อนผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมีรูปแบบที่ชัดเจน มีขั้นตอนการใช้ที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของโรงเรียน

4. หลังการใช้งาน มีการรวบรวมข้อเสนอแนะจากครูและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบ เนื้อหา และเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมากยิ่งขึ้น

4. การดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. ประชุมสร้างความเข้าใจก่อนการนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทาง เกณฑ์ และเครื่องมือในการนิเทศเพื่อให้ครูมีความเข้าใจตรงกันและพร้อมรับการพัฒนา

2. ดำเนินการตามแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและผู้มีส่วนร่วมในการนิเทศนำแผนการนิเทศที่กำหนดไว้มาปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และดำเนินงานตามวงจร PDCA

3. ดำเนินการนิเทศแบบกัลยาณมิตรเน้นการให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ไม่มุ่งจับผิด สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับครู

4. ผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับมอบหมายติดตามและตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู ว่ามีความเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทของชั้นเรียน

5. ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้มาตรฐานและตัวชี้วัด ความเหมาะสมของกิจกรรม Active Learning การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายตามสภาพจริง

5. การประเมินผลและรายงานผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกตชั้นเรียน แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ แผนการสอน ชิ้นงาน และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและรอบด้าน

2. ผู้บริหารมีการตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องกิจกรรมการเรียนรู้กับแนวทาง Active Learning และเป้าหมายการเรียนรู้

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลการนิเทศนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา สรุปผลการนิเทศ ให้สะท้อนภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละด้าน

ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์

ชื่อ นางสาวสุนิศา อินเียด

วัน เดือน ปี เกิด 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2539

สถานที่เกิด จังหวัดพัทลุง

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา	โรงเรียนเทศบาลบ้านคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนพัทลุง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
ปริญญาตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ที่อยู่ปัจจุบัน 153/7 หมู่ที่ 1 ตำบลสินปุน อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลงานตีพิมพ์ -

รางวัลที่ได้รับ -

